

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА**

ЗВІТ

**РЕКТОРА СУМСЬКОГО ДЕРЖАВНОГО
ПЕДАГОГІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ
імені А.С. МАКАРЕНКА**

**ЛЯННОГО
ЮРІЯ ОЛЕГОВИЧА**

СУМИ – 2018

УДК 378(477.52)(047.3)

*Друкується згідно з рішенням вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка
(протокол № 5 від 27 грудня 2018 року)*

Рецензенти

Н. І. Кириленко – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури;

О. М. Рудь – кандидат філологічних наук, доцент, доцент кафедри української мови та літератури

З 43 Звіт ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка Лянного Юрія Олеговича – 2018 рік / За ред. Пшеничної Л. В. – Суми: ФОП Цьома С.П., 2018. – 180 с.

У книзі подано звіт ректора Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка за 2018 рік з питань виконання контракту, Колективного договору та результатів вступної кампанії, удосконалення системи профорієнтації для популяризації освітніх послуг для прийому вступників створення сприятливого мікроклімату в колективі, якісний склад науково-педагогічних кадрів, формування інноваційного освітнього та наукового простору, підготовки високоякісних фахівців, їх особистісний розвиток шляхом формування загальнолюдських цінностей, громадянської відповідальності, національної ідентичності та толерантності, що відповідає суспільним, економічним і культурним потребам України та міжнародного співтовариства, стану виховної роботи та патріотичного виховання, міжнародної та грантової діяльності, фінансової та господарської роботи, розвитку матеріально-технічної бази у 2018 році та плану дій і перспективних напрямів на 2019 рік.

УДК 378(477.52)(047.3)

© Пшенична Л.В.

© ФОП Цьома С.П., 2018

1. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ

1.1. Історична довідка

На новітньому етапі розбудови незалежної української держави роль і значення освіти і науки, її модернізації, підготовки фахівців, здатних успішно вирішувати проблеми на шляху до поставленої мети, надзвичайно актуальні і стають визначальними для розробки стратегії і тактики формування нового покоління української молоді.

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка – визнаний центр педагогічної освіти, провідний сучасний навчально-науковий заклад вищої освіти з підготовки науково-педагогічних та наукових кадрів вищої кваліфікації – лідер педагогічної освіти, один із найбільших науково-методичних і культурних центрів Сумщини і Слобожанщини.

Історія університету бере свій початок зі створення Сумських вищих курсів, які було відкрито 16 грудня 1924 року за постановою Президії Сумського окружного виконавчого комітету і за роки свого існування упевнено пройшов великий шлях становлення, зміцнення, який завершився формуванням відомої науково-педагогічної школи, де працюють сучасні науково-педагогічні кадри. У 1930 році Постановою уряду УРСР технікум було перейменовано в Сумський державний педагогічний інститут. Крім стаціонарного відділення, у довоєнні часи працювали вечірнє та заочне відділення, а також 2 робітфаки в м. Білопіль та в м. Тростянець.

Історичне покликання Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка полягає, насамперед, у підготовці високо кваліфікованого, духовно багатого, ідейно і морально високого *Учителя*, який забезпечить всебічну підготовку людини до самостійного багатогранного життя, сформує її знання, світогляд, ціннісні орієнтації, вміння навчатися протягом усього життя, прагнення і здатність до творчої самореалізації.

Учитель – це золотий фонд держави, народу, нації. Це особистість високого рівня – добра, справедлива, щедра, талановита; це джерело загальнонаціонального й людського досвіду, батьківських традицій, мовної культури, естетичного сприйняття дійсності; він – патріот власної держави і громадянин світу, який утверджує загальнолюдські цінності і пріоритети, формує культуру міжнародного співіснування з урахуванням етичних, релігійних, майнових, культурних та інших відмінностей; він цілеспрямований і професійний, має високу ерудованість.

Саме таку особистість готує, навчає і виховує Сумський державний

педагогічний університет імені А.С.Макаренка, який є лідером педагогічної освіти України.

Історія Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка бере свій початок зі створення Сумських вищих курсів, які було відкрито 16 грудня 1924 року за постановою Президії Сумського окружного виконавчого комітету (протокол № 59 від 16.12.1924р.). Першим директором Сумських педагогічних курсів у 1924 році став Григорій Васильович Приймак.

У 1925 році ці курси реорганізували в Сумський педагогічний технікум з правом вищого навчального закладу. За шість років свого існування технікум підготував 146 педагогічних працівників народної освіти.

Відповідно до постанови Раднаркому УРСР від 11 серпня 1930 року були реорганізовані мережа й система педагогічної освіти: педагогічні технікуми перейменовувалися в інститути соціального виховання. Так було створено Сумський інститут соціального виховання. До складу інституту входили чотири відділення: соціально-економічне, мови й літератури, техніко-математичне та агробіологічне, на яких навчалося 360 студентів. Разом із відділенням стаціонару було створено вечірнє й заочне відділення (за тими ж спеціальностями), де вищу освіту здобували переважно вчителі, що вже працювали в школі без відриву від виробництва.

У 1934 році Інститут соціального виховання був реорганізований в Сумський педагогічний інститут з чотирма факультетами: історичним, мови й літератури (з українським та російським відділеннями), фізико-математичним (з фізичним та математичним відділеннями) та факультетом природознавства.

1935 рік для інституту був роком втрат: факультет мови і літератури й історичний були переведені в Харківський та Полтавський педагогічні інститути, тож до 1938 року в Сумському педінституті залишилися два факультети: фізико-математичний та факультет природознавства. У 1938 році був відновлений історичний факультет, а в 1940-му – факультет мови та літератури. Також при інституті створили робітничі факультети (робітфаки) – середні навчальні заклади, де люди отримували середню освіту, необхідну для вступу в інститут.

Професорсько-викладацький склад інституту у 1940 році налічував 54 особи. У цей час працювали 14 кафедр та 20 кабінетів і лабораторій, оснащених належним чином. У зв'язку з початком Великої Вітчизняної війни 15 вересня 1941 року інститут був евакуйований до Чкалівської області і до вересня 1943 року не функціонував, відновивши свою діяльність в місті Суми лише у вересні 1943 року.

У перші повоєнні роки Сумський педагогічний інститут потрапив у більш несприятливі умови, ніж у довоєнний період. Викладачам і студентам довелося здійснити колосальну роботу з відбудови інституту і налагодження його нормальної життєдіяльності. Проте тривалий час навчально-матеріальна база лишалася у вкрай незадовільному стані. Заняття проходили в напівпідвальних кімнатках, студенти юрбилися на лавах і столах, наспіх зроблених ними ж.

Під навчальний корпус інституту у 1946 році було передано три будинки по вулиці Дзержинського (нині вулиця Троїцька). Це дозволило не тільки збільшити аудиторний фонд, але й облаштувати деякі нові навчальні кабінети.

Успіхи інституту у підготовці педагогічних кадрів були відзначені у 1957 році присвоєнням, коли 23 лютого 1957 року наказом міністра освіти УРСР навчальному закладу було присвоєно ім'я видатного педагога, практика, письменника, громадського діяча, уродженця м. Білопілья Сумської області – Антона Семеновича Макаренка.

Сумський педагогічний інститут імені А.С. Макаренка виконував важливу соціальну функцію ідеологічної просвіти, педагогізації й інтелектуалізації населення області, розповсюдження практично доцільних знань. Стала поширеною діяльність вечірніх відділів, навчально-консультаційних пунктів, різноманітних курсів на громадських засадах, конференцій, творчих зустрічей, що здійснювалася зусиллями викладачів вишу.

У скрутному становищі інститут опинився наприкінці 60-х рр. у зв'язку зі стрімким збільшенням кількості студентів (у два рази за десятиріччя). Відсутність можливостей для нормального функціонування кабінетів і лабораторій, читального залу, належно оснащеного спортивного залу перешкоджали підвищенню ефективності навчально-виховного процесу. Тризмінна робота не давала змоги підтримувати в нормі елементарний санітарно-гігієнічний стан помешкань. У 1969 р. керівництву Сумського державного педагогічного інституту імені А.С.Макаренка вдалося отримати дозвіл на спорудження студентського містечка по вул. Роменській, що включало б у себе навчальні корпуси, гуртожитки, студентську їдальню, господарчі приміщення й мало б перспективи подальшого розвитку. Зміцнення матеріально-технічної бази Сумського державного педагогічного інституту суттєво сприяло поліпшенню організації навчально-виховного процесу, здійсненню науково-дослідницької роботи, поживавленню культурно-виховної та спортивної діяльності. У 1972 році колектив університету отримав нове студентське містечко по вулиці Роменській.

Знаменним для розвитку інституту став 1962 рік, коли було створено факультет англійської мови з 5-річним терміном навчання, що пізніше перетворився на факультет іноземних мов. У 1978 році почав діяти музично-педагогічний факультет. Стрімкий розвиток інституту продовжувався і з відкриттям у 1980 році факультету фізичної культури, який у 2006 році переріс у потужний навчально-науковий інститут фізичної культури і спорту. З 1981 року було відновлено історичний факультет.

Свій півсторічний ювілей Сумський державний педагогічний інститут імені А.С.Макаренка відзначив у 1974 році. За заслуги у підготовці кваліфікованих кадрів для народної освіти у повоєнний період та з нагоди 50-річчя від дня заснування (14 квітня 1975 р.) Сумський державний педагогічний інститут імені А.С. Макаренка було нагороджено Почесною грамотою Президії Верховної Ради Української РСР, а 37 викладачів вишу за високі показники в роботі відзначили державними нагородами, медалями «За доблестный труд».

У жовтні 1999 року Постановою Кабінету Міністрів України від 06 жовтня 1999 року № 1843 «Про створення Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка» інститут був реорганізований у Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка.

З метою підготовки фахівців з дошкільної та початкової освіти, практичних психологів у 2001 році було створено факультет педагогіки та практичної психології (раніше соціально-гуманітарний), який став потужним навчально-виховним та адміністративним підрозділом педагогічного університету. У 2010 році факультет переріс у навчально-науковий інститут педагогіки і психології та увібрив у себе відділення додаткової освіти. Відповідно до потреб випускників, з приводу отримання другої вищої освіти, у 2002 році було створено факультет післядипломної та додаткової освіти.

Сьогодні Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка – сучасний вищий навчальний IV рівня акредитації, що є одним із найбільших науково-методичних і культурних центрів Сумської області та Слобожанщини.

У 2004 р. університет став лауреатом рейтингу вищих навчальних закладів України «Софія Київська», у 2009 р. удостоївся відзнаки міжнародного академічного рейтингу популярності та якості «Золота фортуна» у номінації «За вагомий внесок у справу розбудови України та високий професіоналізм», у 2014 році – занесений до книги «Національні лідери» за видатні здобутки та досягнення задля розбудови сильної, нової України.

На новітньому етапі розбудови незалежної української держави роль і значення освіти і науки, її модернізації, підготовки фахівців, здатних успішно

вирішувати проблеми на шляху до поставленої мети, надзвичайно актуальні і стають визначальними для розробки стратегії і тактики формування нового покоління української молоді.

Колектив університету демонструє здатність оперативно реагувати на стрімкі зміни у вітчизняному та світовому ринках освітніх послуг, що дає можливість швидко запроваджувати нові спеціальності та спеціалізації, розробляти сучасні освітні програми, збільшувати число здобувачів вищої освіти, які навчаються за кошти юридичних та фізичних осіб. Університет активно впроваджує нові види послуг, здійснює ефективні комунікації з чисельними соціальними інститутами України та зарубіжжя, керівними органами та іншими стейкхолдерами, що дає змогу ефективно просувати у суспільство власні ідеї та ініціативи.

1.2. Ректор університету

ЛЯННОЙ ЮРІЙ ОЛЕГОВИЧ

**Ректор Сумського державного педагогічного університету
імені А.С. Макаренка,
доктор педагогічних наук, професор**

Звітуючи про виконання умов контракту з Міністерством освіти і науки України від 17 листопада 2015 року № І-86 та Додаткової угоди від

11.12.2017 року № 1 до нього доповідаю, що управління в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С.Макаренка у 2018 році здійснювалося відповідно до вимог чинного законодавства України на засадах прозорості, колегіальності та єдності ухвалення рішень. Найважливіші питання життєдіяльності університету, відповідно до вимог Статуту, обговорюються та ухвалюються органами громадського самоврядування університету: на Конференції трудового колективу, засіданнях наглядової ради, вченої ради університету, ректорату, вчених рад навчально-наукових інститутів, факультетів, на засіданнях кафедр, вищої студентської ради університету, науково-методичній раді, професорській раді університету та науково-методичних комісіях навчально-наукових інститутів та факультетів.

Перспективні напрями діяльності Університету у 2018 році, визначені вченою радою, успішно реалізовані колективом. Найбільш успішними серед них є:

- створення внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- розвиток корпоративної культури та академічної доброчесності;
- посилення наукового потенціалу з метою поглиблення інтеграції науково-дослідної, навчальної та інноваційної діяльності, а також розвитку пріоритетних напрямів університетських досліджень в освітній галузі знань згідно з вимогами сучасної світової науки і суспільних запитів;
- формування професійно-особистісних якостей майбутніх фахівців у відповідності до вимог інформаційного суспільства та сучасного ринку праці;
- створення сучасного електронного навчально-наукового середовища Університету, впровадження автоматизованої системи управління навчально-виховним процесом на основі автоматизації інформаційних потоків з метою забезпечення необхідних та достатніх умов формування ІКТ-компетентності студентів та викладачів;
- інтеграція Університету у міжнародний простір вищої освіти; входження та активна участь у діяльності європейських та міжнародних фахових асоціацій; залучення зарубіжних професорів до навчального процесу та стажування студентів і викладачів Університету за кордоном
- впровадження державно-громадського принципу управління та розвиток академічного середовища - співпраця та взаємодія з державними та місцевими органами влади, громадськими організаціями, університетами та навчально-академічними спільнотами Сумщини та України;
- напрацювання стратегії розвитку органів студентського самоврядування.

На 2018-2019 навчальний рік колективом університету взяті нові

зобов'язання, які забезпечать впевнений поступ та досягнення високих результатів управлінської, освітньої, господарської, фінансової, міжнародної діяльності та співпраці.

Місія університету:

- забезпечення та досягнення високої якості вищої освіти, орієнтованої на запити ринку праці та посилення наукової складової;
- формування інноваційного освітнього та наукового простору;
- забезпечення підготовки освічених, морально стійких, творчих, конкурентоспроможних фахівців, здатних ефективно працювати і навчатись протягом життя;
- удосконалення системи профорієнтації для популяризації освітніх послуг для прийому вступників;
- сприяння підвищенню авторитету держави у світовому освітньому, науковому, культурному, спортивному співтовариствах;
- функціонування єдиного інформаційного середовища;
- удосконалення молодіжної політики та розвиток студентського самоврядування;
- підготовка високоякісних фахівців, їх особистісний розвиток шляхом формування загальнолюдських цінностей, громадянської відповідальності, національної ідентичності та толерантності, що відповідає суспільним, економічним і культурним потребам України та міжнародного співтовариства.

Місія університету реалізується з дотриманням таких принципів:

- академічна свобода та прагнення істини
- демократія та прагнення істини
- професіоналізм та співробітництво
- публічність, чесність та відкритість
- вимогливість та відповідальність
- політичний нейтралітет та активна громадянська позиція

Завдання:

- Досягнення високої якості освітнього процесу відповідно до потреб суспільства та ринку праці, інноваційних наукових розробок та кращих світових зразків;

- Формування системи внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти;

- Виявлення і підтримка перспективних наукових напрямів, генерація фундаментальних та прикладних наукових знань та їх впровадження в практику;

- Післядипломна підготовка, перепідготовка, підвищення кваліфікації, спеціалізація, стажування керівних, педагогічних, науково-педагогічних кадрів галузі освіти;

- Підготовка за інноваційною моделлю спеціалістів відповідно до виданих ліцензій, згідно з державним замовленням і договірними зобов'язаннями;

- Створення дослідницького середовища з акцентом на якість, ґрунтовність, інноваційність та академічну доброчесність;

- Активізація роботи із залучення здобувачів вищої освіти до наукових досліджень та підтримка молодих учених;

- Удосконалення системи профорієнтації для популяризації освітніх послуг;

- Надання додаткових освітніх та консультативних послуг;

- Атестація педагогічних кадрів;

- Поширення передових педагогічних технологій та педагогічних інновацій в галузі освіти дорослих;

- Організація культурно-освітньої та просвітницької діяльності;

- Здійснення заходів щодо подальшого реформування системи педагогічної та післядипломної освіти відповідно до сучасних вимог та досягнень науки і техніки з урахуванням досягнень провідних університетів світу;

- Індивідуалізація та диференціація навчання обдарованої молоді, створення умов для здобуття якісної освіти інвалідами, дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування;

- Залучення учасників освітнього процесу до активних занять спортом та підвищення спортивної майстерності;

- Впровадження гнучкої системи додаткової освіти у різновекторних траєкторіях освітніх програм, індивідуальних навчальних планів студентів;

- Розширення варіативності навчальних компонентів освітніх програм, зорієнтованих на міждисциплінарні зв'язки, формування стандартних та специфічних компетентностей студентів, спрямованих на результати навчання, постійне оновлення навчальних модулів прикладних компетенцій;

- Підвищення рівня наукових кадрів і вдосконалення діяльності аспірантури й докторантури шляхом посиленого контролю за підготовкою і якістю дисертацій та здійсненням наукового керівництва; створення ефективної системи атестації та професійного удосконалення наукових кадрів;

- Розширення міжнародного партнерства через:

- пошук партнерів, укладання угод із майбутніми університетами-

партнерами на симетричній основі і з детальними робочими програмами обміну студентами та викладачами, розвитком спільних академічних ініціатив, спільних наукових досліджень і публікацій тощо;

- розвиток магістерських програм подвійного дипломування та долучення Університету до провідних міжнародних університетських консорціумів;
- проведення міжнародної акредитації освітніх програм;

- Інтенсифікація співпраці із закордонними університетами-партнерами на основі двосторонніх угод, розширення напрямів співпраці з метою більш широкого залучення викладачів, науковців, аспірантів університету до виконання спільних міжнародних наукових проектів;

- Створення умов для здобуття вищої освіти іноземцями та реалізація міжнародної академічної мобільності;

- Покращення умов праці та заохочення професорсько-викладацького складу та співробітників університету;

- Збереження то розвиток основних фондів через:

- збільшення обсягу фінансування по загальному та спеціальному фондах;
- запровадження енергоефективних технологій та відновлювальних джерел енергії;
- придбання обладнання і предметів довгострокового користування для забезпечення навчального процесу та наукової роботи;
- капітальний ремонт спорткомплексу;
- реконструкція стадіону;
- проведення ремонтних робіт у гуртожитках;
- оздоблення актові зали: заміна одягу сцени, крісел, ремонт підлоги;
- заміна вікон у навчальних аудиторіях;
- завершення реконструкції території університету;

- Прозорість і ефективність розподілу і використання фінансових ресурсів;

- Оптимізація управлінських процесів та утвердження провідної ролі університету у сфері фахової вищої освіти;

- Зміцнення позитивного іміджу університету;

- Формування та розвиток міжнародного бренду університету в тому числі шляхом просування власних інтернет-ресурсів та реклами, присутності на міжнародних освітніх заходах, у закордонних наукових виданнях;

- Забезпечення входження університету до визнаних світових рейтингів кращих вищих навчальних закладів;

- Розробка навчальних програм, які передбачають подвійне дипломування, визначення спектра закордонних університетів, у яких мають реалізовуватися такі програми;

- Налагодити взаємодію з випускниками університету для поширення університетських цінностей, взаємодопомоги, встановлення зворотного зв'язку з метою удосконалення освітнього процесу та фінансової підтримки з боку випускників;

- Створити умови для духовного розвитку студентів, викладачів університету, населення міста Суми та Сумщини, надавши можливість для ширшої презентації, обговорення, популяризації унікальної історико-культурної бази міста та області, яка об'єднує музеї, старовинні замки, архітектурні споруди тощо;

- Створити колектив університету, об'єднаний загальною метою – перетворити університет на вищу школу європейського і світового рівня, спроможну забезпечити високий рівень науки, якісну підготовку компетентних, відданих своїй справі, патріотично налаштованих фахівців, здатних зробити вагомий внесок у розбудову незалежної, демократичної, правової Української держави, примножити добру славу Alma mater, ***адже майбутнє України у надійних долонях Учителя та конкурентоздатного фахівця.***

1.3. Організаційна структура університету

У складі університету функціонують **чотири** інститути: навчально-науковий інститут педагогіки і психології; навчально-науковий інститут фізичної культури, навчально-науковий інститут історії та філософії, навчально-науковий інститут культури і мистецтв, **три** факультети: природничо-географічний, фізико-математичний та факультет іноземної та слов'янської філології **та тридцять три** кафедри. Життєдіяльність університету забезпечують відділи, центри, служби, Наукова бібліотека, спортивний комплекс, стадіон, ботанічний сад, біостаніонар Вакалівщина, наукові школи та навчально-наукові лабораторії, Ботанічний сад.

Структура Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка ухвалена рішенням вченої ради університету та затверджена наказом ректора:

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА

В И Т Я Г І З Н А К А З У

29 серпня 2017 року

№ 350

**Про затвердження рішення вченої ради
університету від 29 серпня 2017 року**

7. Затвердити та ввести в дію рішення вченої ради університету «Про затвердження структури Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка»:

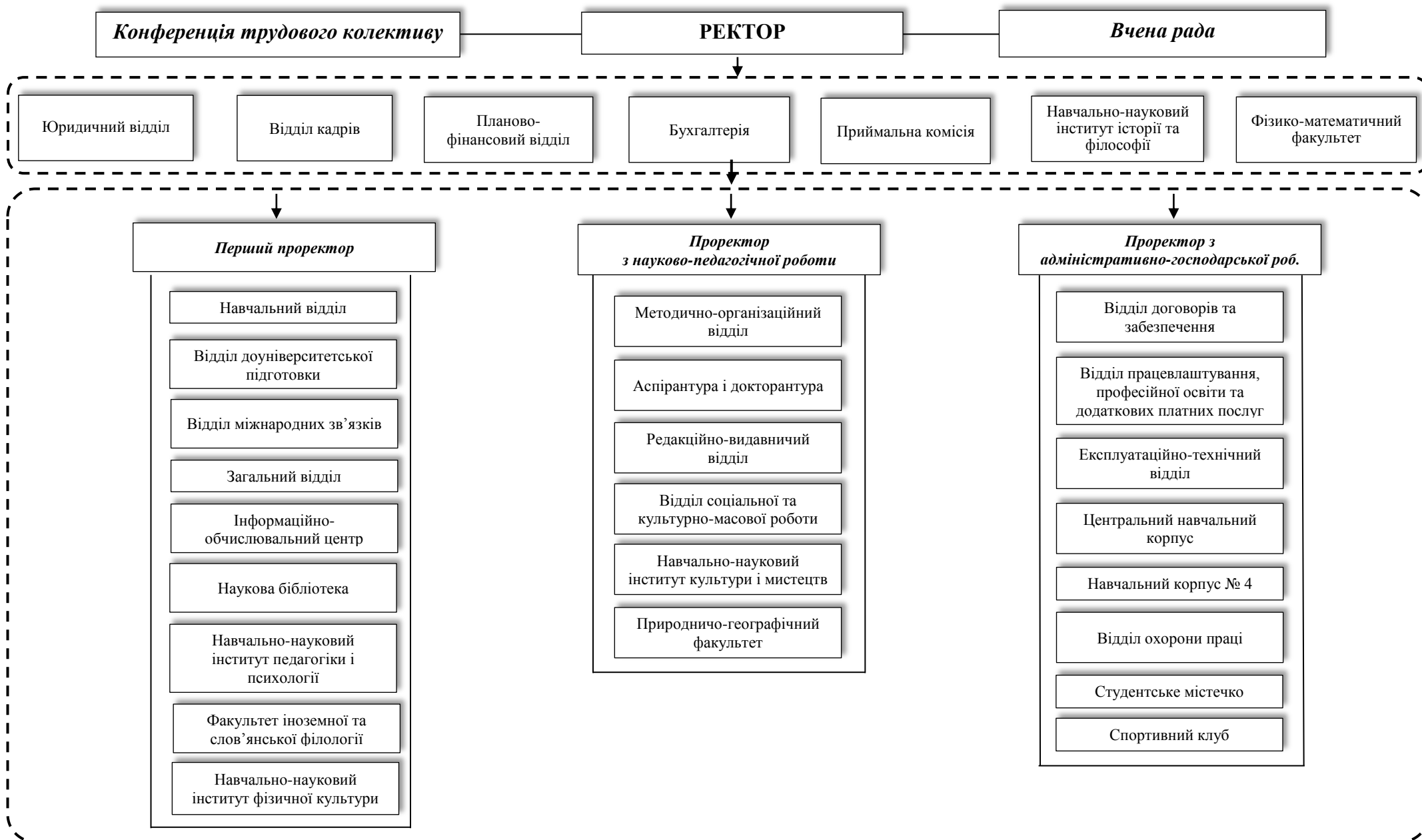
7.1. Затвердити структуру Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, що додається.

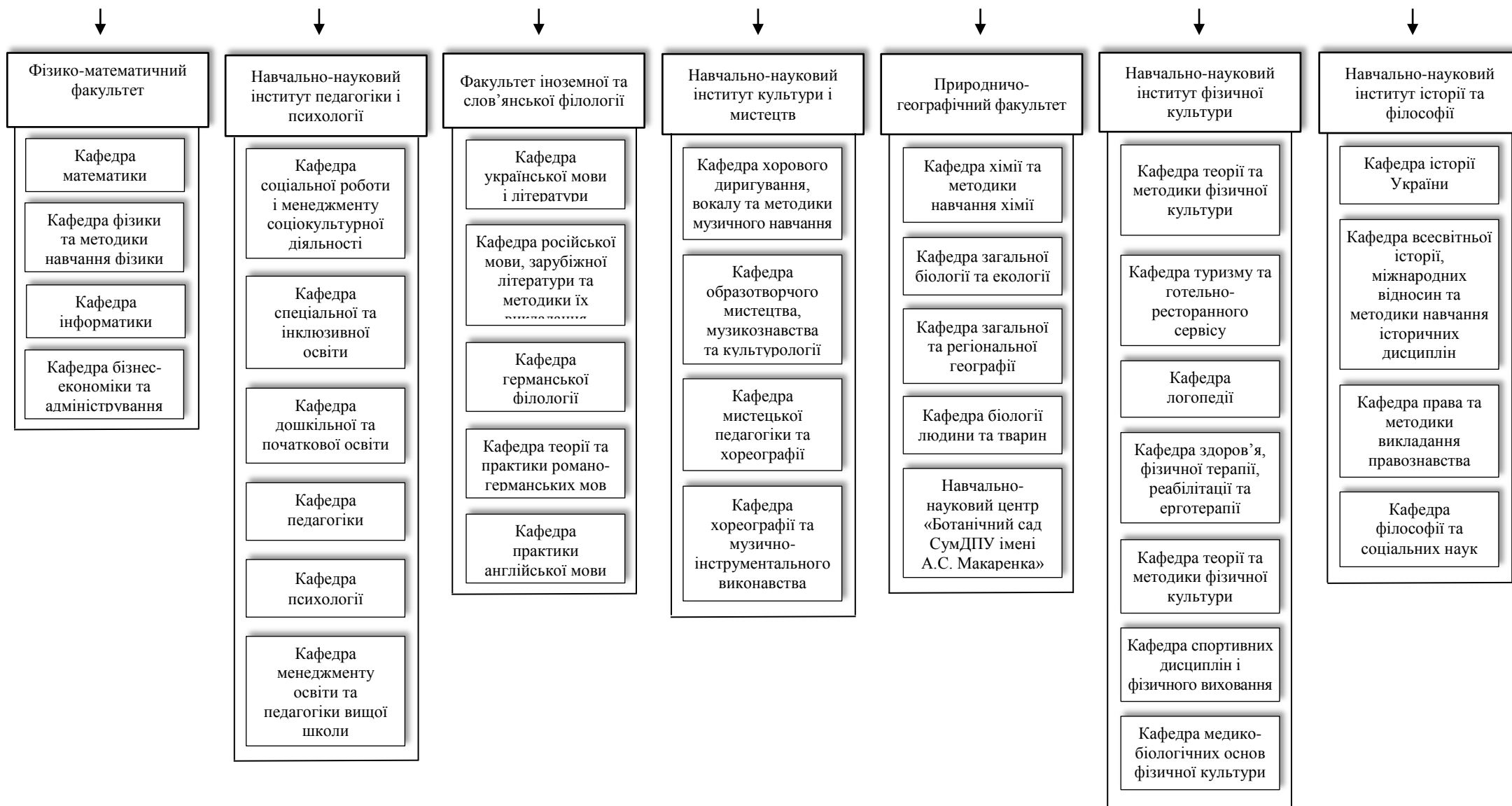
7.2. Керівникам структурних підрозділів університету у двотижневий термін привести у відповідність нормативно-правові акти, що регулюють діяльність структурних підрозділів.

Ректор

Ю.О. Лянной

СТРУКТУРА УНІВЕРСИТЕТУ У 2018-2019 навчальному році

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

заснований у 2001 році на базі соціально-гуманітарного факультету. Діяльність навчально-наукового інституту педагогіки і психології спрямована на формування творчої особистості майбутніх фахівців для різних типів шкільної, позашкільної освіти та структур соціально-педагогічного спрямування. Особливістю роботи професорсько-викладацького складу навчально-наукового інституту педагогіки і психології є діяльність щодо підготовки фахівців за новими для університету спеціальностями «Соціальна робота», «Менеджмент соціокультурної діяльності», «Соціальне забезпечення» та «Психологія», «Спеціальна освіта», «Олігофренопедагогіка», «Сурдопедагогіка», «Тифлопедагогіка», «Початкове навчання», «Дошкільна освіта», «Менеджмент» «Освітні педагогічні науки» за освітніми рівнями бакалавр та магістр. При кафедрі педагогіки здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 011 Освітні, педагогічні науки, а при кафедрі спеціальної та інклюзивної освіти - 016 Спеціальна освіта. З 2010 року в інституті працює спеціалізована вчена рада Д 55.053.01 по захисту кандидатських та докторських дисертацій за спеціальностями 13.00.01 «Загальна педагогіка та історія педагогіки».

Колектив викладачів та студентів інституту плідно впроваджує в навчально-виховний процес освітніх закладів різного типу технології Проекту «Освіта для демократії України», нові технології профілактики негативних явищ у підлітковому та молодіжному середовищах, бере участь у виконанні регіональної програми соціального розвитку дітей в умовах інклюзивного навчання.

Волонтерська діяльність інституту є професійно-значущим етапом в системі практичної підготовки майбутнього педагога. Ця діяльність виступає первинною ланкою апробації етико-філософської концепції професійної діяльності фахівця, сприяє формуванню фундаменту професійного світосприйняття. Члени волонтерських загонів надають психологічну, моральну, емоційну, побутову допомогу дітям, інвалідам, літнім людям. Волонтерська діяльність дозволяє виховувати студентство у дусі традицій милосердя, творчості, саморозвитку.

Навчально-науковий інститут фізичної культури розпочав свою історію, як факультет фізичного виховання в 1980 році. Навчально-науковий інститут фізичної культури є провідним навчально-науковим і спортивно-методичним центром Північного регіону України з підготовки висококваліфікованих фахівців. Студенти інституту навчаються за спеціальностями: «Фізичне виховання», «Фізична культура і спорт», «Фізична терапія, ерготерапія», «Спеціальна освіта (логопедія)», «Туризм». Кожна спеціальність має поєднання та спеціалізації, які дають можливість випускнику бути конкурентоспроможним на ринку праці. При кафедрі теорії і методики фізичної культури здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 017 Фізична культура і спорт. З 2017 року в інституті працює спеціалізована вчена рада К 55.053.03 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)».

Кілька генерацій випускників інституту успішно працюють в освітніх, навчально-спортивних, лікувально-профілактичних, оздоровчо-рекреаційних, спеціально-педагогічних, туристичних закладах, в системі Міністерства внутрішніх справ України та Служби безпеки України.

Матеріальну базу інституту становить: стадіон зі штучним покриттям бігових доріжок; два басейни; ігрова, гімнастична і тренажерні зали; три спеціалізовані зали одноборств; зала лікувальної фізичної культури; лижна база; навчально-реабілітаційний центр; навчальний центр із логопедії; кабінети анатомії, фізіології, біомеханіки, масажу, спортивної медицини, рефлекс- і герудотерапії, лабораторії: оздоровчо-реабілітаційних технологій, арт-терапії, естетичної реабілітації тощо.

За роки діяльності інститут підготував 17 заслужених майстрів спорту, близько 100 майстрів спорту міжнародного класу, понад 900 майстрів спорту 20 учасників зимових і літніх Олімпійських ігор, 30 випускників стали чемпіонами світу з різних видів спорту.

Особливою гордістю ІФК є чемпіонки Олімпійських ігор 2014 року заслужені майстри спорту, кавалери державних нагород біатлоністки Віта та Валя Семеренки та учасники Олімпійських ігор із лижних гонок – О. Ушкаленко, М. Пістрякова, Г. Нікон, Т. Завалій, В. Пуцко, О. Ольшанський, М. Анцибор; з біатлону – О. Біланенко, зі спортивної ходьби – О. Шелест, І. Кашина; з вільної боротьби – С. Саєнко, К. Бурмістрова, зі стрільби з луку – А. Павлова, Л. Сеченнікова, кавалер ордену «За мужність» II ступеня Олег Гусєв – футбол; чемпіони Європи, учасниці літніх Олімпійських ігор у

Ріо-де-Жанейро 2016 році, чемпіонки Дефлімпійських ігор у Туреччина – 2017, кавалер ордену «За мужність» III ступеня Шостак Ганна – дзюдо та Затилкіна Анна – пляжний волейбол; кавалер ордену «За заслуги» III ступеня Сергій Гузєв – панкратіон; Ігор Шевель – кікбоксинг; Світлана Саєнко та Катерина Бурмістрова – вільна боротьба; Олександр Біланенко – біатлон; Дмитро Баранов, Олександр Висоцький – панкратіон; Денис Поячика, Олександр Тріфонов – бокс; Роман Скотніков – фут зал.

Навчально-науковий інститут історії та філософії створено в 2016 році на базі історичного факультету, який було засновано 01 вересня 1934 року. За роки існування підготовлено близько 6 тисяч фахівців. Викладання дисциплін проводять висококваліфіковані викладачі: 6 докторів наук, професорів, 22 кандидата наук, доцента.

Інститут історії та філософії активно співпрацює з навчально-науковими установами України та інших держав – Інститутом історії НАНУ, Інститутом архівознавства та джерелознавства НАНУ, Інститутом сходознавства ім. А. Кримського НАНУ, Інститутом філософії НАНУ, Інститут національної пам'яті України, Київським національним педагогічним університетом ім. М. Драгоманова, ХНУ ім. В. Каразіна, Йоркським університетом (Великобританія), Фондом імені Конрада Аденауера (Німеччина), Університетом м. Салоніки (Греція), Північним університетом Китаю та ін.

Інститут готує бакалаврів та магістрів за спеціальностями: «Історія», «Філософія», «Право» (юридична спеціальність), «Міжнародні відносини» (в процесі ліцензування). Спеціальність «Історія» має такі спеціалізації «Право», «Англійська мова», «Історичне краєзнавство», «Воєнна історія»

Студенти беруть участь у наукових гуртках, проблемних групах, круглих столах, диспутах, конференціях.

При підготовці за спеціальністю «Право» (юристи) залучаються до навчального процесу судді, прокурори, адвокати, нотаріуси та інші фахівці правової галузі. Випускники інститут історії та філософії працюють у школах, правоохоронних органах, науково-дослідницьких установах, архівах, музеях, видавництвах, туристичних та краєзнавчих організаціях.

Грунтовні знання, набуті нашими студентами в аудиторіях, закріплюються під час практик. Студенти спеціальності «Право» проходять практики в обласній державній адміністрації, міській раді, правоохоронних та судових органах. Студенти-історики на I курсі беруть участь в археологічних

експедиціях, які є базами практик під керівництвом кращих вітчизняних та зарубіжних археологів. Археологічна практика проходить у співпраці з інститутом археології НАН України на о. Березань (Чорне море). На II курсі студенти проходять етнографічну практику в Карпатах. Третьюкурсники – мають можливість спробувати себе в якості вожатих в літніх таборах відпочину. На IV курсі історики роблять перші кроки на педагогічній ниві та проводять свої перші уроки як справжні вчителі. Студенти освітнього рівня Магістр проходять практики в професійно-технічних училищах та ВНЗ, викладаючи історію та правознавство.

Студенти мають можливість поглиблено вивчати ділову іноземну мову.

В інституті діють органи студентського самоврядування. Студентський сенат організовує подорожі до різних куточків України.

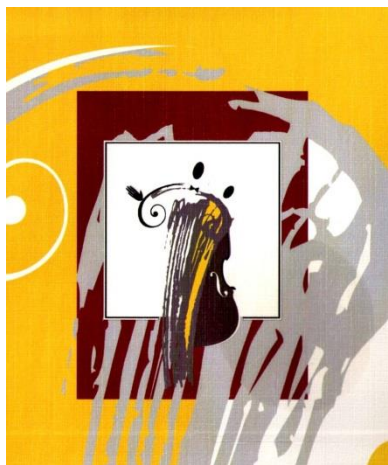
Нашими випускниками є:

- Юрій Олегович Гончаров — генерал-майор, начальник управління Служби безпеки України у Чернігівській області

- Сергій Володимирович Курбатов — доктор філософських наук, старший науковий співробітник, завідувач відділу лідерства та інституційного розвитку вищої освіти інституту вищої освіти НАПН України, заступник голови Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

- Семен Павлович Салатенко — голова Сумської обласної ради (2015–2016 рр.)

- Володимир Володимирович Заєць – генеральний директор ТОВ «ГУАЛА КЛОЖЕРС Україна».

Історія навчально-наукового інституту культури і мистецтв розпочинається в 1978 році, коли при філологічному факультеті Сумського педагогічного інституту було створено музично-педагогічне відділення.

Підготовка фахівців мистецьких спеціальностей здійснюється за освітніми програмами та спеціальностями: Музичне мистецтво, образотворче мистецтво, Хореографія. Здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти зі спеціальності 025 Музичне мистецтво. З 2017 року функціонує спеціалізована вчена рада К 55.053.04 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 17.00.03 «Музичне мистецтво» (наказ МОН України № 1413 від 24 жовтня 2017 р.).

Випускники навчально-наукового інституту культури і мистецтв сьогодні працюють учителями музики, викладачами педагогічних коледжів та

університетів, керівниками образотворчих та хореографічних гуртків, дизайнерами та модельєрами одягу, артистами, музикантами філармонічних і театральних оркестрів.

З 2017 року в інституті навчаються студенти з Китаю, кількість яких у 2018-2019 навчальному році становить 75.

В навчально-науковому інституті культури і мистецтв здійснюється програма академічної мобільності, за якою навчаються 26 студентів з центрального та південного регіонів Китаю.

Інститут культури і мистецтв є організатором фестивалів обласного та всеукраїнського рівня (хореографічного мистецтва, ансамблевої музики, образотворчого мистецтва, дизайну, моделювання одягу тощо). Традиційним став Всеукраїнський фестиваль-конкурс юних музикантів «Пролісок», присвячений перебуванню П.І. Чайковського на Сумщині. Студенти інституту беруть активну участь у Міжнародних конкурсах і фестивалях: Туреччині, Китаї, Іспанії, Литві.

Фізико-математичний факультет, як один із найстаріших факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, було засновано у 1924 році. У міцному та працелюбному колективі факультету від покоління до покоління передаються його традиції та звичаї, створені багаторічною історією діяльності. Вміння цінувати та поважати щоденну працю колег, мати активну життєву позицію, віддавати себе повністю улюбленій справі, високі моральні та духовні цінності складають основу золотих правил життя факультету. Плекаючи ці заповіді, мудрі професори та доценти, викладачі факультету передають їх талановитій молоді – своїм студентам, майбутнім учителям.

На фізико-математичному факультеті готують фахівців за освітніми рівнями бакалавр та магістр за спеціальностями: математика, фізика, інформатика, комп'ютерні науки, економіка, публічне управління та адміністрування, здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 014 Середня освіта (фізика). З 2017 року на факультеті працює спеціалізована вчена рада К 55.053.03 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти» (наказ МОН України № 1413 від 24 жовтня 2017 р.).

Факультет здійснює підготовку вчителів для шкіл, а після закінчення магістратури або аспірантури – викладачів вищих навчальних закладів.

Факультет має потужну експериментальну базу: дослідницькі

лабораторії, спеціалізовані кабінети, сучасні комп'ютерні класи з доступом до мережі Інтернет, 10 мультимедійних аудиторій, 2 читальні зали, діє зона Wi-Fi.

За рейтингом роботодавців та громадських організацій фізико-математичний факультет посідає одне з перших місць у системі національної освіти.

Природничо-географічний факультет здійснює освітню діяльність у галузі знань «Освіта» і «Природничі науки» і готує фахівців за освітніми рівнями бакалавр та магістр за спеціальностями: «Хімія», «Біологія», «Географія», здійснюється підготовка фахівців за третім ступенем вищої освіти 091 Біологія (фізіологія людини і тварин, патологічна фізіологія) .

Матеріальна база факультету закладалась із часів його заснування і знаходиться в динамічному розвитку. Кафедри факультету мають обладнані спеціалізовані кабінети, навчальні та наукові лабораторії. Ще в 30-ті роки було закладено ботанічний сад, який сьогодні нараховує більше тисячі видів рослин і є науково-методичним центром. Він є пам'яткою садово-паркового мистецтва та має статус державного заказника. У 60-ті роки в мальовничому урочищі «Вакалівщина» було засновано біологічний стаціонар для проведення навчальних практик із зоології та екологічних досліджень. З метою більш глибокого вивчення флори, фауни і природних ресурсів Сумської області та України студенти факультету відвідують заказники та заповідники, щорічно проходять навчальні практики з географії та біології на півдні України та Карпатах.

На факультеті функціонує два музеї: зоологічний та геологічний, які створені викладачами та студентами університету і використовуються у навчальному процесі та профорієнтаційній роботі з абітурієнтами.

Факультет іноземної та слов'янської філології Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка – це високий рівень педагогічно-гуманітарної підготовки, широка обізнаність із українською і світовою літературою, суміжними з філологією галузями, ґрунтовне володіння усним та писемним літературним мовленням, знання стилістики та культури мови.

Факультет іноземної та слов'янської філології готує кваліфікованих, творчо обдарованих учителів та викладачів за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавр, спеціаліст та магістр за спеціальностями: українська мова та література; російська мова та література; іноземні мови: англійська, німецька, французька, іспанська, польська.

Студенти факультету мають можливість продовжити навчання та стажування за кордоном; отримати додаткову спеціальність (учителя другої іноземної мови); продовжити навчання в аспірантурі за спеціальністю: 014 Середня освіта (російська мова), та 035 Філологія (українська література).

Оволодівши фахом, випускники можуть працювати: викладачами та вчителями української мови та літератури; російської мови та зарубіжної літератури, англійської, німецької, французької мов; редакторами освітніх видань; перекладачами.

Студенти і викладачі факультету беруть активну участь у міжнародних конкурсах на отримання грантів на навчання в університетах Польщі, Словаччини, США, Німеччини, Швейцарії, Китаю, Франції.

2. КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА

2.1. Наукові, науково-педагогічні кадри та працівники Університету

Реалізація цілей і завдань управління в університеті здійснюється через кадрову політику. Кадрова політика – це сукупність принципів, методів, форм організаційного механізму з формування, відтворення, розвитку та використання персоналу, створення оптимальних умов праці, її мотивації та стимулювання.

В університеті розвиток кадрового потенціалу вищої школи як дієвого механізму вищої освіти та її інтеграції у європейський освітній простір вважається першочерговим, вона визначає генеральну лінію і принципові настанови у роботі з кадрами на тривалу перспективу.

Основними завданнями роботи з кадрами в університеті є:

- Своєчасне забезпечення організації персоналом певної якості і кількості відповідно стратегії розвитку;
- Створення умов реалізації, передбачених трудовим законодавством прав і обов'язків громадян;
- Раціональне використання кадрового потенціалу;
- Формування і підтримка ефективної роботи університету.

Забезпечення управлінської, освітньої, господарської, фінансово-

економічної життєдіяльності університету покладено на управлінський, професорсько-викладацький, обслуговуючий персонал.

№ з/п	Науково-педагогічні працівники та працівники	Кількість штатних працівників, осіб
	Усього	765
1	Науково-педагогічні працівники	367
2	Наукові працівники	1
3	Доктори наук, професори, у тому числі	47
	3.1 Науково-педагогічні працівники	47
	3.2 Наукові працівники	-
4	Кандидати наук, доценти, у тому числі	223
	4.1 Науково-педагогічні працівники	222
	4.2 Наукові працівники	1
5	Навчально-допоміжний персонал	27
6	Допоміжний персонал науково-дослідної частини	-
7	Адміністративно-управлінський персонал	239
8	Господарський і обслуговуючий персонал	134

Університет сповідує раціональну кадрову політику, а тому має якісний діагноз та обґрунтований прогноз розвитку та удосконалення якісного складу науковців та працівників. В університеті розроблена програма Кадри до складу якої входять короткострокові, середньострокові та довгострокові прогнози у потребах в кадрах (якісний та кількісний). Окрім того, складовою частиною плану є програма кадрової роботи з варіантами її реалізації.

2.2. Здобуття наукових ступенів та вчених звань

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка володіє достатньо вагомим науково-педагогічним кадровим потенціалом, який відчутно впливає на розвиток університету. Присудження наукових ступенів та присвоєння вчених звань є державним визнанням рівня кваліфікації, а наявність наукового ступеня або вченого звання є кваліфікаційною вимогою для зайняття науково-педагогічним працівником відповідної посади.

Відповідно до ст. 55 Закону України «Про вищу освіту» в університеті затверджені посади науково-педагогічних працівників:

- викладач,
- старший викладач,
- доцент,
- професор,
- завідувач кафедри,

- директор навчально-наукового інституту,
- декан факультету.

В університеті організацію освітнього процесу здійснюють 367 науково-педагогічний працівник, із них 270 осіб з науковими ступенями (47 докторів наук, 223 кандидати наук), що становить 73,5% від загальної кількості. Частка науково-педагогічних з науковими званнями становить 231 викладач (47 професор, 184 доцентів), що становить 63% від загальної кількості.

У 2018 році підвищився якісний склад науково-педагогічних працівників університету.

Захищено у спеціалізованих вчених радах університету та інших наукових установ **14** кандидатських дисертацій.

Присвоєно вчених звань:

- Професора – 2;
- Доцента – 11.

2.3. Відзнаки науково-педагогічних працівників, співробітників та студентів

Штат університету у 2018 році складає 765 працівників, з них більше 60% нагороджені державними, відомчими нагородами, нагородами обласного, місцевого рівня та грамотами університету. Серед нагороджених 2 науково-педагогічні працівники відзначені Грамотою Верховної Ради України та Почесною грамотою Кабінету Міністрів України. 23 співробітники мають почесні звання України; 2 співробітникам присвоєно почесні звання «Народний художник України» та «Заслужений майстер народної творчості України»; 11 науковцям присвоєно почесне звання «Заслужений майстер спорту України»; 108 науково-педагогічних працівників нагороджені Подяками, Грамотами та Почесними грамотами Міністерства освіти і науки України; 44 науково-педагогічні працівники мають нагрудний знак «Відмінник освіти», 5 – нагрудний знак «Василь Сухомлинський», 2 – нагрудний знак «Софія Русова», 7 – нагрудний знак «А.С. Макаренко», 5 – нагрудний знак «Петро Могила», 9 – нагрудний знак «За наукові та освітні досягнення».

Співробітники університету нагороджені відомчими відзнаками Національної академії педагогічних наук України. Загалом Подяки, Грамоти, Почесні грамоти Національної академії педагогічних наук України мають 48 науково-педагогічні працівники, медаль Національної академії педагогічних наук України «Григорій Сковорода» – 2 співробітники, медаль «Ушинський К.Д.» – 10 співробітників.

За 2018 рік 211 працівників університету нагороджені державними, відомчими нагородами, нагородами обласного, місцевого рівня та грамотами університету.

З них:

- Подяками та Грамотами Міністерства освіти і науки України – 8 осіб, нагрудними знаками «Василь Сухомлинський» – 2 особи і знаком «За наукові та освітні досягнення» – 1 особа;
- Подяками і Грамотами Сумської обласної ради – 17 осіб;
- Подяками та Почесними грамотами голови Сумської обласної державної адміністрації – 16 осіб;
- Грамотами Департаменту освіти і науки обласної державної адміністрації – 23 осіб;
- Грамотами та Почесними грамотами міського голови Сумської міської ради – 14 осіб;
- Подяками та Грамотами Національної Академії педагогічних наук України – 13 осіб, медаль «Ушинський К.Д.» – 1;
- Грамотами університету – 116 осіб.

У 2018 р. почесне звання **«Заслужений працівник фізичної культури і спорту України»** отримала Дубинська Оксана Яківна, доцент кафедри теорії та методики фізичної культури навчально-наукового інституту фізичної культури.

2.4. Корпоративна культура

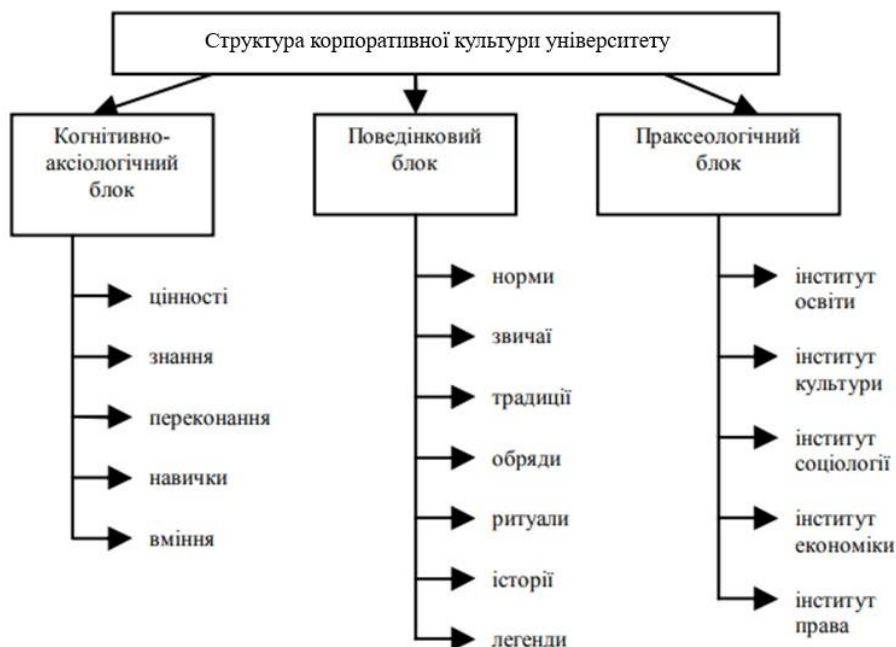
Корпоративна університетська культура — це своєрідна і досить ефективна форма життєдіяльності університетів, яка дає підстави говорити про самоорганізовану систему, побудовану на принципах самоцінності знання, свободи навчання, що і є конкретним способом реалізації ідей університету. Вона має подвійну природу: з одного боку, це культура досягнення інтересів на ринку освітніх послуг – культура конкурентної боротьби; з іншого – це традиційна академічна культура, що базується на збереженні педагогічних цінностей.

Для Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка можна виокремити такі ознаки розвиненої корпоративної ідентичності: високий ступінь поінформованості про історію, цінності, традиції, норми університету; наявність позитивного ставлення до університету; прийняття та дотримання вироблених у ньому норм і цінностей.

До зовнішнього рівня відносяться: місія, мета університету та його імідж у суспільстві, характер освіти, символіка. Символіка університету включає (на зовнішньому рівні): архітектурний комплекс, стиль одягу викладачів та

студентів, внутрішній дизайн приміщень, а також герб, гімн і прапор університету.

Внутрішній рівень корпоративної культури університету можна представити у вигляді такої схеми:

Університеті впроваджується система заходів з корпоративної культури:

- Кодекс корпоративної культури Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;
- Декларація про академічну доброчесність науково-педагогічного, наукового, педагогічного працівника Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка
- Декларація про академічну доброчесність студента, аспіранта, докторанта Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;
- Декларація про дотримання Кодексу корпоративної культури науково-педагогічних працівників та співробітників Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка;
- Бренд-бук з використання фірмового стилю Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Місія Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка — це головне призначення закладу освіти, що розкриває сутність його існування у суспільстві; **мета** відображає прагнення та результати діяльності університету. Здебільшого, вона підпорядкована його стратегічному розвитку та "зухвалій меті". **Імідж** університету включає дві

складові: описову (інформаційну), що представляє собою образ нашого навчального закладу, сукупність усіх знань про нього; оцінну складову, яка існує завдяки тому, що соціум оцінює університет через призму свого досвіду, ціннісних орієнтацій, загальноприйнятих норм і моральних принципів.

Формування, моніторинг і підтримка іміджу є важливими складовими системи управління університетом, які створюють умови для його виживання і розвитку та мають на меті змінити у бажаному напрямі поведінку людей. Ці складові потребують застосування спеціальних форм, методів, інструментів, заходів для психологічного, соціального, економічного та управлінського впливу на людей як всередині, так і зовні університету, в тому числі маркетингових, рекламних та PR- заходів і акцій, які успішно проводяться членами колективу, студентами, аспірантами, докторантами, батьками із залученням випускників.

3. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ

Освітній процес у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка забезпечують викладачі 33 кафедр на 3 факультетах та 4 навчально-наукових інститутах.

В університеті здійснюється підготовка:

- магістрів за 11 галузями знань та 35-ма спеціальностями (39-ма освітньо-професійними програмами з терміном навчання 1 рік і 4 місяці)
- бакалаврів за 11 галузями знань та 38-ма спеціальностями (39-ма освітньо-професійними програмами). В університеті здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти за трьома освітніми рівнями:

- перший (бакалаврський) рівень;
- другий (магістерський) рівень;
- третій (освітньо-науковий) рівень.

На першому (бакалаврському) рівні здійснюється підготовка за 11 галузями знань та 39 спеціальностями, на другому (магістерському) рівні – за 12 галузями знань та 35 спеціальностями, на третьому (освітньо-науковому) рівні – за 4 галузями знань та 8 спеціальностями (за переліком 2015 року):

Галузь знань		Спеціальність		
Перший (бакалаврський) рівень				
1.	Освіта/Педагогіка	1.	Дошкільна освіта	
		2.	Початкова освіта	
		3.	Середня освіта (Фізична культура)	
		4.	Середня освіта (Здоров'я людини)	
		5.	Середня освіта (Хореографія)	
		6.	Середня освіта (Музичне мистецтво)	
		7.	Середня освіта (Образотворче мистецтво)	
		8.	Середня освіта (Історія)	
		9.	Середня освіта (Українська мова і література)	
		10.	Середня освіта (Мова і література (російська))	
		11.	Середня освіта (Мова і література (англійська))	
		12.	Середня освіта (Мова і література (німецька))	
		13.	Середня освіта (Мова і література (французька))	
		14.	Середня освіта (Хімія)	
		15.	Середня освіта (Біологія)	
		16.	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	
		17.	Середня освіта (Географія)	
		18.	Середня освіта (Математика)	
		19.	Середня освіта (Фізика)	
		20.	Середня освіта (Інформатика)	
			21.	Спеціальна освіта
			22.	Фізична культура і спорт
2.	Культура і мистецтво	23.	Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація	
		24.	Хореографія	
		25.	Музичне мистецтво	
		26.	Менеджмент соціокультурної діяльності	
3.	Гуманітарні науки	27.	Філософія	
		28.	Культурологія	
4.	Соціальні та поведінкові науки	29.	Психологія	
		30.	Економіка	
5.	Право	31.	Право	
6.	Біологія	32.	Біологія	
7.	Природничі науки	33.	Науки про Землю	
		34.	Географія	
8.	Інформаційні технології	35.	Комп'ютерні науки	
9.	Охорона здоров'я	36.	Фізична терапія, ерготерапія	
10.	Соціальна робота	37.	Соціальна робота	
		38.	Соціальне забезпечення	
11.	Сфера обслуговування	39.	Туризм	
Другий (магістерський) рівень				
1.	Освіта/Педагогіка		Освітні, педагогічні науки	
			Дошкільна освіта	
			Початкова освіта	
			Середня освіта (Фізична культура)	
			Середня освіта (Історія)	
			Середня освіта (Українська мова і література)	

			Середня освіта (Мова і література (російська))
			Середня освіта (Мова і література (англійська))
			Середня освіта (Мова і література (німецька))
			Середня освіта (Хімія)
			Середня освіта (Біологія)
			Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)
			Середня освіта (Географія)
			Середня освіта (Математика)
			Середня освіта (Фізика)
			Середня освіта (Інформатика)
			Спеціальна освіта
			Фізична культура і спорт
2.	Культура і мистецтво		Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
			Хореографія
			Музичне мистецтво
			Менеджмент соціокультурної діяльності
3.	Гуманітарні науки		Філософія
			Культурологія
			Філологія
4.	Соціальні та поведінкові науки		Психологія
			Економіка
5.	<i>Управління та адміністрування</i>		Менеджмент
6.	Право		Право
7.	Біологія		Біологія
8.	Природничі науки		Географія
9.	Охорона здоров'я		Фізична терапія, ерготерапія
10.	Соціальна робота		Соціальна робота
11.	Сфера обслуговування		Туризм
12.	Публічне управління та адміністрування		Публічне управління та адміністрування
Третій (освітньо-науковий) рівень			
1.	Освіта/Педагогіка		Освітні, педагогічні науки
			Середня освіта (музичне мистецтво, російська мова, фізика)
			Професійна освіта (за спеціалізаціями)
			Спеціальна освіта
			Фізична культура і спорт
2.	Культура і мистецтво		Музичне мистецтво
3.	Гуманітарні науки		Філологія
4.	Біологія		Біологія

Основним напрямом діяльності університету є підготовка висококваліфікованих фахівців, згідно з державним замовленням та договірними зобов'язаннями.

3.1. Ліцензування та акредитація освітньої діяльності

У 2018 році, відповідно до Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти, затверджених Постановою Кабінету Міністрів України № 1187 від 30 грудня 2015 р. проведено ліцензування освітньої діяльності за новими спеціальностями.

Так, вперше започатковано спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування за другим (магістерським рівнем), а спеціальність 081 Право проліцензована за другим (магістерським рівнем):

Шифр і назва галузі знань	Код і назва спеціальності	Ліцензований обсяг	Підстава
Підготовка магістрів			
28 Публічне управління та адміністрування	281 Публічне управління та адміністрування	40	наказ МОН від 21.02.2018 №139л
08 Право	081 Право	25	наказ МОН від 14.03.2018 №242л

Також проведено ліцензування освітньої діяльності шляхом розширення ліцензійного обсягу спеціальностей 011 Освітні, педагогічні науки та 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)

Шифр і назва галузі знань	Код і назва спеціальності	Ліцензований обсяг	Підстава
Підготовка магістрів			
01 Освіта/Педагогіка	011 Освітні, педагогічні науки	80	наказ МОН від 21.02.2018 №139л
01 Освіта/Педагогіка	014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	80	наказ МОН №1717л від 02.11.2018

Протягом січня – червня 2018 року університет провів чергову акредитацію 5 напрямів підготовки бакалаврів:

Освітньо-кваліфікаційний рівень бакалавр (чергова акредитація)		
№	Назва напрямку підготовки	Термін дії сертифікату
1	6.020302 Історія	01.07.2018
2	6.040101 Хімія	
3	6.040102 Біологія	
4	6.040104 Географія	
5	6.140103 Туризм	

та первинну акредитацію 12 освітньо-професійних програм підготовки магістра:

Освітній рівень магістр (первинна акредитація)	
1	Початкова освіта
2	Середня освіта (Історія)
3	Середня освіта (Хімія)
4	Середня освіта (Біологія)
5	Середня освіта (Географія)
6	Середня освіта (Мова і література (англійська))
7	Середня освіта (Мова і література (німецька))
8	Спеціальна освіта (Логопедія. Спеціальна психологія)
9	Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Логопедія)
10	Менеджмент освіти
11	Середня освіта (Математика)
12	Середня освіта (Інформатика)

Відповідно до наказу МОН України № 253 від 19.03.2018 р. освітні програми започатковані закладами освіти в межах спеціальностей за переліком 2015 року вважаються акредитованими на термін до 01.03.2019 р., за наявності сертифікату про акредитацію спеціальності.

Тому у 2018 р. з урахуванням вказаного документу до моменту випуску студентів (грудень 2018 р.) згідно з вимогами чинного законодавства заплановано провести первинну акредитацію 10 освітньо-професійних програм за другим (магістерським рівнем):

Освітній рівень магістр (первинна акредитація)		
	Назва освітньо-професійної програми	Назва спеціальності
1	Образотворче мистецтво	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
2	Менеджмент соціокультурної діяльності	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
3	Філософія	033 Філософія
4	Культурологія	034 Культурологія
5	Українська мова та література	035 Філологія
6	Англійська та німецька мови (переклад включно)	
7	Економіка	051 Економіка
8	Біологія	091 Біологія
9	Географія	106 Географія
10	Туризмознавство	242 Туризм

Відповідно до наказів МОН України за всіма освітньо-професійними програмами у листопаді працювали експертні комісії, було здійснене оцінювання відповідності освітньої діяльності навчального закладу державним вимогам щодо акредитації освітньо-професійних програм, зроблені позитивні висновки щодо спроможності їх акредитації.

До випуску бакалаврів у червні 2019 року заплановано проведення первинної акредитації 17 освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів:

Освітній рівень бакалавр (первинна акредитація)		
	Назва освітньо-професійної програми	Назва спеціальності
1	Дошкільна освіта	012 Дошкільна освіта
2	Початкова освіта	013 Початкова освіта
3	Середня освіта (Математика)	014 Середня освіта (Математика)
4	Середня освіта (Фізика)	014 Середня освіта (Фізика)
5	Середня освіта (Інформатика)	014 Середня освіта (Інформатика)
6	Середня освіта (Фізична культура)	014 Середня освіта (Фізична культура)
7	Середня освіта (Образотворче мистецтво)	014 Середня освіта (Образотворче мистецтво)
8	Образотворче мистецтво	023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація
9	Середня освіта (Хореографія)	014 Середня освіта (Хореографія)
10	Хореографія	024 Хореографія
11	Музичне мистецтво	025 Музичне мистецтво
12	Середня освіта (Музичне мистецтво)	014 Середня освіта (Музичне мистецтво)
13	Менеджмент соціокультурної діяльності	028 Менеджмент соціокультурної діяльності
14	Практична психологія	053 Психологія
15	Фізична реабілітація	227 Фізична терапія, ерготерапія
16	Соціальна робота	231 Соціальна робота
17	Соціальне забезпечення	232 Соціальне забезпечення

3.2. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності

У Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка розроблена та запроваджена внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності.

Так, наказом ректора університету (№274 від 24.10.2014 р.) введене в дію «Положення про внутрішній моніторинг якості освітньої діяльності у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка», яке регламентує процедуру та форми проведення моніторингу якості освітньої діяльності. Рішенням науково-методичної ради СумДПУ імені А.С. Макаренка запроваджена «Система діагностики якості вищої освіти у Сумському

державному педагогічному університеті ім. А.С.Макаренка», рішенням вченої ради університету (протокол №4 від 26.11.2018 року) затверджене «Положення про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр, навчально-наукових інститутів, факультетів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка».

Протягом 2018 року в університеті оновлено низку положень, а саме:

- Про організацію освітнього процесу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка;
- Про рейтингову систему оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, завідувачів кафедр, директорів та деканів Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (нова редакція);
- Порядок обрання за конкурсом науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (нова редакція);
- Порядок проведення Всеукраїнських олімпіад для професійної орієнтації вступників на основі повної загальної середньої освіти у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка;
- Про відділ міжнародних зв'язків Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про вчену раду Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (нова редакція);
- Про регламент вченої ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка (нова редакція);
- Про кафедру української мови та літератури Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про кафедру хореографії та музично-інструментального виконавства Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про кафедру бізнес-економіки та адміністрування Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про кафедру образотворчого мистецтва, музикознавства та культурології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про навчально-науковий інститут педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про вчену раду навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка;
- Про директорат навчально-наукового інституту педагогіки і психології Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка та інші.

Питання функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освіти в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка постійно розглядаються на засіданнях вченої ради та ректорату.

За відсутності стандартів вищої освіти спеціальностей, вченою радою університету затверджений стандарт університету, в частині визначення освітніх компонент та обсягу загального та професійного циклу, практичної підготовки, підсумкової атестації здобувачів вищої освіти.

В зв'язку із цим ведеться активна робота по розробці та впровадженні освітньо-професійних програм та відповідно навчальних планів підготовки бакалавра для вступників 2019 року.

В університеті постійно здійснюється контроль за дотриманням учасниками освітнього процесу законодавчих актів та нормативно-правових документів про вищу освіту; проводиться моніторинг матеріально-технічного забезпечення освітнього процесу, рівня навчальних досягнень студентів; вивчається та узагальнюється стан організації навчальної та методичної роботи навчальних структурних підрозділів університету; проводиться оновлення робочих програм навчальних дисциплін та методичного забезпечення в цілому.

3.3. Формування контингенту студентів

За час свого існування університет підготував понад 90 тисяч висококваліфікованих педагогів, серед яких відомі діячі науки, освіти, культури, мистецтва, спорту, заслужені та народні вчителі. Університет гордиться своїми студентами та випускниками, які прославляють його своїми здобутками в різних галузях освіти, економіки, спорту, культури, мистецтва, медицини, менеджменту.

**Контингент здобувачів вищої освіти в
Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка
в поточному навчальному році (окремо за формами навчання,
освітніми ступенями, джерелами фінансування підготовки)**

Денна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ДФН
Бакалавр	1069	819	1888
Магістр	573	299	872
Всього	1642	1118	2760

Заочна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ЗФН
Бакалавр	171	745	916
Магістр	143	669	812
Всього	314	1414	1728

Загальний контингент студентів станом на 01 жовтня 2018 року складав

4488 студента, з них на денній формі навчання – 2760 студентів, на заочній формі навчання – 1728 студентів.

Особливо плідним для прийому на навчання став 2018 рік. За підсумками вступної кампанії до університету вступило 1774 студенти, 29 аспірантів, з них 4 – іноземні громадяни. Загальна чисельність аспірантів університету складає 101 особу.

Прийом на навчання до Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка в поточному навчальному році (окремо за формами навчання, освітніми ступенями, джерелами фінансування підготовки)

Денна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ДФН
Бакалавр	256	419	675
Магістр	319	105	424
Всього	575	524	1099

Заочна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ЗФН
Бакалавр	59	223	282
Магістр	82	337	419
Всього	141	560	701

Загальна кількість студентів зарахованих в поточному році на навчання складає 1774 студента, з них на денній формі навчання – 1074 студента, на заочній формі навчання – 700 студентів.

**Випуск поточного навчального року (2018-2019 н.р.):
за формами навчання, освітніми ступенями,
джерелами фінансування підготовки**

Денна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ДФН
Орієнтовний випуск 31 грудня 2018 року			
Магістр	252	200	452
Всього	252	200	452
Орієнтовний випуск 30 червня 2019 року			
Бакалавр	372	146	518
Всього	372	146	518

Заочна форма навчання

ОР	Бюджет	Контракт	ВСЬОГО на ЗФН
Орієнтовний випуск 31 грудня 2018 року			
магістр	61	329	390
сього	61	329	390
Орієнтовний випуск 30 червня 2019 року			
бакалавр	58	307	365
сього	58	307	365

Орієнтовний випуск фахівців поточного навчального року становить 1725 студента, з них на денної форми навчання – 970 студентів, на заочній формі навчання – 755 студентів.

Робота приймальної комісії у звітному році здійснювалася відповідно до плану, затвердженого ректором університету, нормативних документів МОН України та чинного законодавства. Згідно з Положенням про приймальну комісію університету наказами ректора у визначені терміни були створені приймальна комісія та її структурні підрозділи, такі як: фахові атестаційні та відбіркові комісії навчально-наукових підрозділів, предметні екзаменаційні комісії, апеляційна комісія та сформований штат технічних працівників. Набір здійснювався в межах діючої ліцензії та згідно доведених університету Міністерством освіти і науки України обсягів державного замовлення на підготовку фахівців із вищою освітою за освітніми ступенями «Бакалавр» та «Магістр».

1. Загальна кількість заяв від абітурієнтів на навчання за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання у 2018 році склала **2936** (у тому числі **2779** – на основі ПЗСО і **157** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст») та заочної форми навчання – **536** (у тому числі **294** – на основі ПЗСО (у т.ч. 8 – у II етапі) і **242** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»). За ступенем «Магістр» загальна кількість заяв склала **660** денної форми навчання та **725** заочної (у тому числі **89** – у II етап).

2. Доведені університету Міністерством освіти і науки України максимальні обсяги державного замовлення у поточному році на підготовку фахівців за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання становили в цілому **406** місць (у т.ч. **293** – на основі ПЗСО на відкриті конкурсні пропозиції, **50** – на основі ПЗСО на закриті конкурсні пропозиції та **63** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст») та заочної форми навчання – **167** місця (у т.ч. **140** – на основі ПЗСО на відкриті конкурсні пропозиції, **8** – на основі ПЗСО на закриті конкурсні пропозиції та **19** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»). Обсяги державного замовлення за ступенем «Магістр» денної форми навчання становили **314** місць, заочної форми навчання – **64** місця.

Протягом вступної кампанії, за відповідним клопотанням, було зменшено обсяг державного замовлення на **73** місця у розрізі освітніх ступенів, спеціальностей (спеціалізацій) та форм навчання:

**Освітній ступінь «Бакалавр»
денної форми навчання на основі ПЗСО**

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця держзамовлення
012	Дошкільна освіта	3
013	Початкова освіта	4
014.01	Середня освіта (Українська мова та література)	3
014.02	Середня освіта (Мова і література (із зазначенням мови))	3
014.03	Середня освіта (Історія)	2
014.04	Середня освіта (Математика)	3
014.05	Середня освіта (Біологія та здоров'я людини)	5
014.06	Середня освіта (Хімія)	2
014.07	Середня освіта (Географія)	4
014.09	Середня освіта (Інформатика)	1
014.12	Середня освіта (Образотворче мистецтво)	2
242	Туризм	1
	ВСЬОГО	33

**Освітній ступінь «Бакалавр»
заочної форми навчання на основі повної загальної середньої освіти**

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
012	Дошкільна освіта	2
013	Початкова освіта	1
014.03	Середня освіта (Історія)	2
014.11	Середня освіта (Фізична культура)	1
	ВСЬОГО	6

**Освітній ступінь «Бакалавр»
денної форми навчання на основі освітньо-кваліфікаційного рівня
«Молодший спеціаліст»**

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
013	Початкова освіта	3
014.04	Середня освіта (Математика)	4

014.08	Середня освіта (Фізика)	4
014.12	Середня освіта (Образотворче мистецтво)	2
	ВСЬОГО	13

**Освітній ступінь «Бакалавр» заочної форми навчання
на основі ОКР «Молодший спеціаліст»**

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
012	Дошкільна освіта	1
014.04	Середня освіта (Математика)	4
014.12	Середня освіта (Образотворче мистецтво)	1
	ВСЬОГО	6

Освітній ступінь «Магістр» денної форми навчання

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
033	Філософія	4
053	Психологія	2
091	Біологія	3
	ВСЬОГО	9

Освітній ступінь «Магістр» заочної форми навчання

Шифр	Спеціальність	Невикористані місця державного замовлення
013	Початкова освіта	4
033	Філософія	1
034	Культурологія	1
	ВСЬОГО	6

За Умовами прийому до вищих навчальних закладів України у 2018 році дозволено перерозподіл місць державного замовлення на спеціальності природничо-математичного циклу та студенти, конкурсний бал яких був не менший ніж 10 балів від останнього зарахованого на бюджет. Так було переведено на місця державного замовлення **7** студентів:

**Переведення на вакантні місця державного замовлення
та перерозподіл вакантних місць державного замовлення**

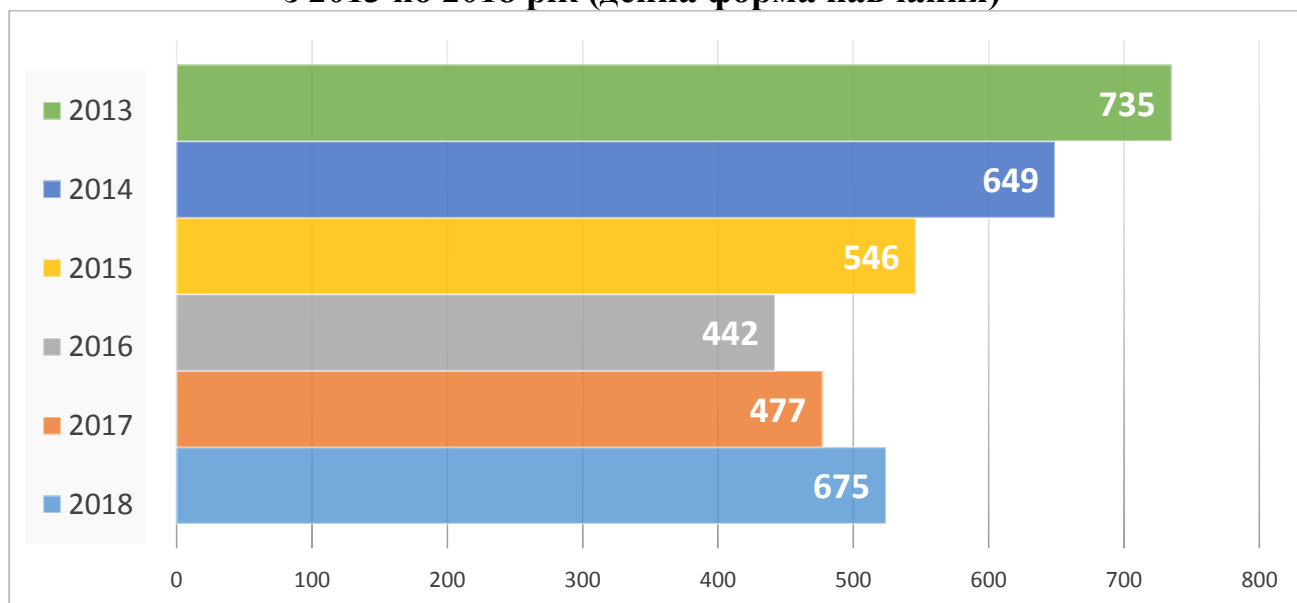
Спеціальність, з якої використане вакантне місце державного замовлення		Спеціальність, на яку передано вакантне місце державного замовлення	
014 Середня освіта (Історія)	1	014 Середня освіта (Історія)	1
016 Спеціальна освіта (Олігофренопедагогіка. Спеціальна психологія)	1	016 Спеціальна освіта (Логопедія. Спеціальна психологія)	1
012 Дошкільна освіта	1	012 Дошкільна освіта	1

014 Середня освіта (Мова і література (Англійська))	1	014 Середня освіта (Мова і література (Англійська))	1
091 Біологія	1	091 Біологія	1
024 Хореографія	1	025 Музичне мистецтво	1
014 Середня освіта (Фізична культура)	1	017 Фізична культура і спорт	1

Для дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування, дітей учасників бойових дій, учасників бойових дій, інвалідів, внутрішньо переміщених осіб, дітей з багатодітних сімей, що були зараховані або навчались за кошти фізичних та юридичних осіб, за відповідним зверненням до МОН додатково отримано **87** місць державного замовлення денної та заочної форм навчання (у т.ч. **38** місць – за ступенем «Бакалавр» на основі ПЗСО, **15** місць – на основі ОКР «Молодший спеціаліст» та **34** місця – за ступенем «Магістр»).

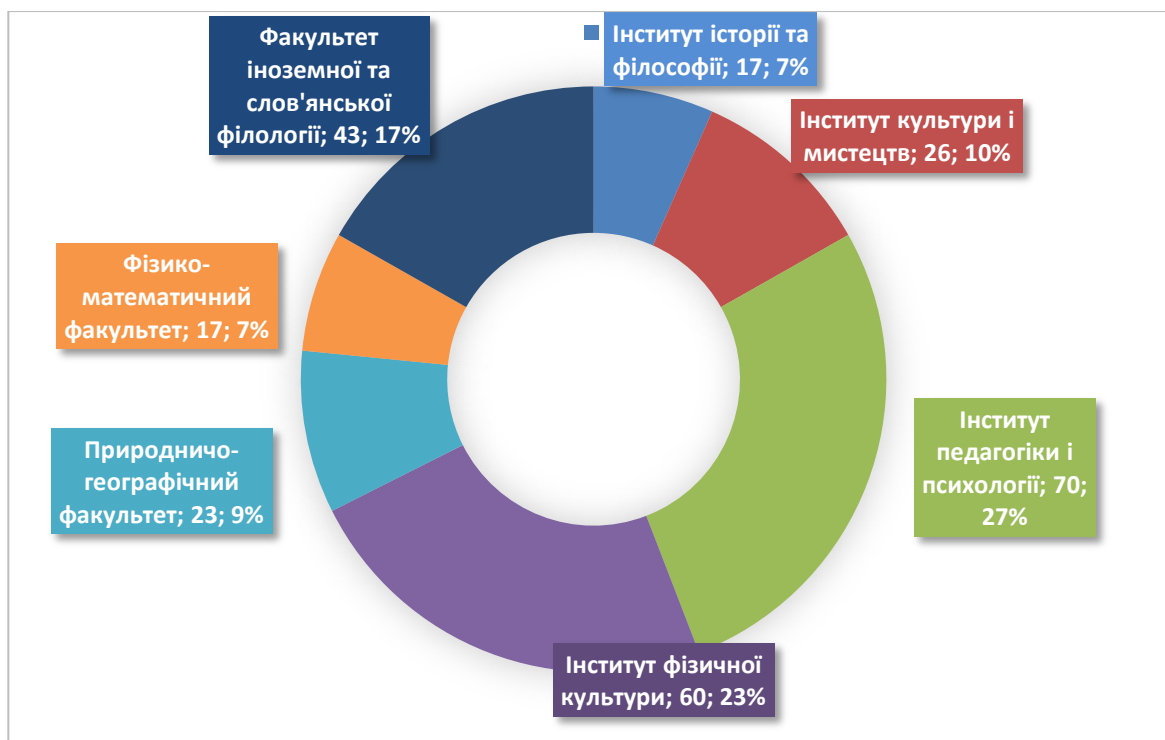
3. Всього за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання зараховано **524** особи (у т.ч. **88** – на базі ОКР молодшого спеціаліста)

Кількість зарахованих на навчання за ступенем "Бакалавр" з 2013 по 2018 рік (денна форма навчання)

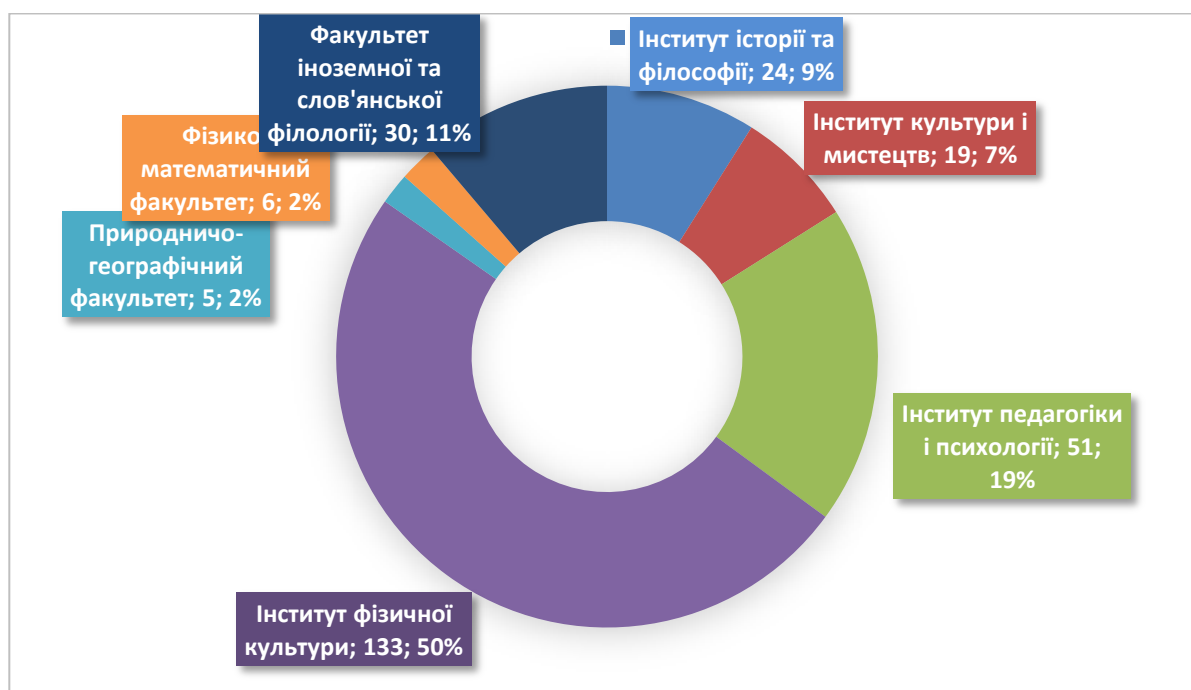

Всього за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання на місця державного замовлення (разом з додатковими) зараховано **256** осіб (у т.ч. **57** на базі ОКР «Молодший спеціаліст»), на договірну основу зараховано **268** осіб (у т.ч. **31** на основі ОКР молодший спеціаліст).

**Розподіл кількості зарахованих у 2018 році на навчання
за ступенем «Бакалавр» денної форми навчання (бюджет)
у розрізі навчально-наукових підрозділів**

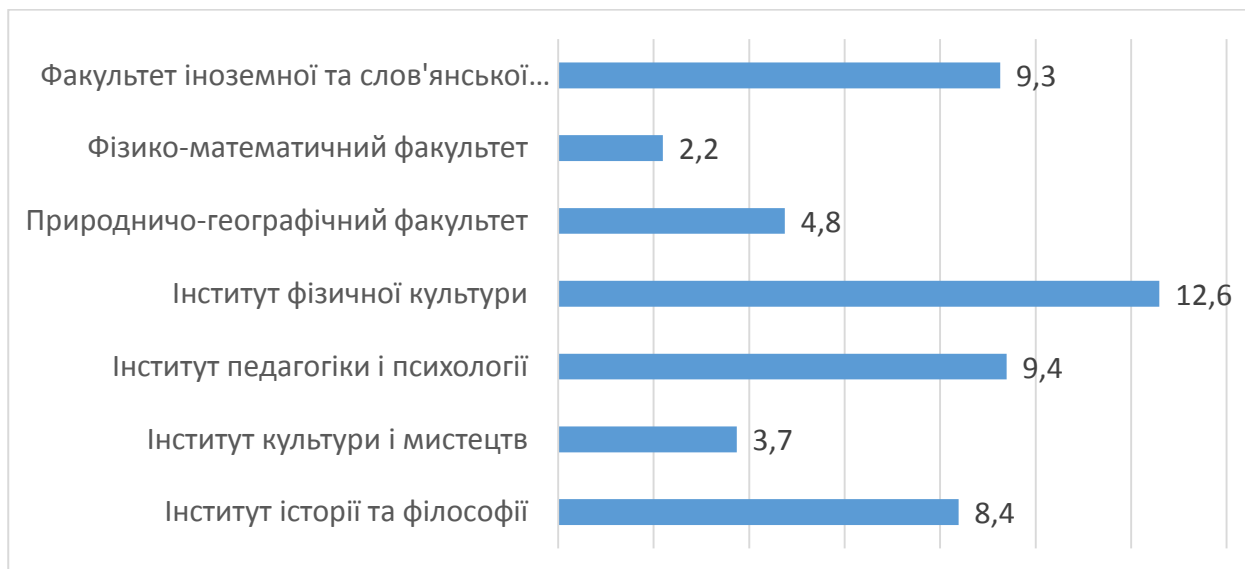

**Розподіл кількості зарахованих у 2018 році на навчання за ступенем
«Бакалавр» денної форми навчання (комерція)
у розрізі навчально-наукових підрозділів**

У розрізі навчально-наукових підрозділів конкурсна ситуація у підзвітному році мала такий вигляд:

Конкурсна ситуація 2018 року при вступі на навчання за ступенем «Бакалавр», денна форма навчання

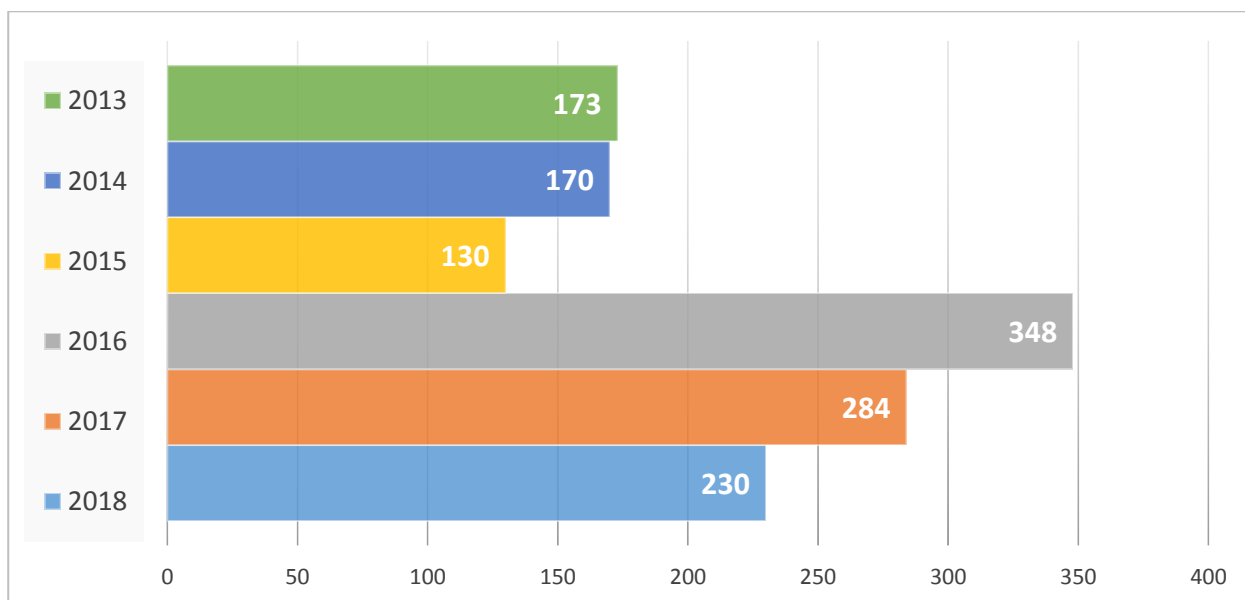

Середній конкурс по університету склав **7,2 заяви** на 1 місце державного замовлення.

4. Загальна кількість заяв від абітурієнтів на навчання за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання – **536** (у тому числі **294** – на основі ПЗСО і **242** – на основі раніше здобутого ОКР «Молодший спеціаліст»).

Всього за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання зараховано **230 осіб** (у тому числі 153 – на базі ОКР «Молодший спеціаліст»).

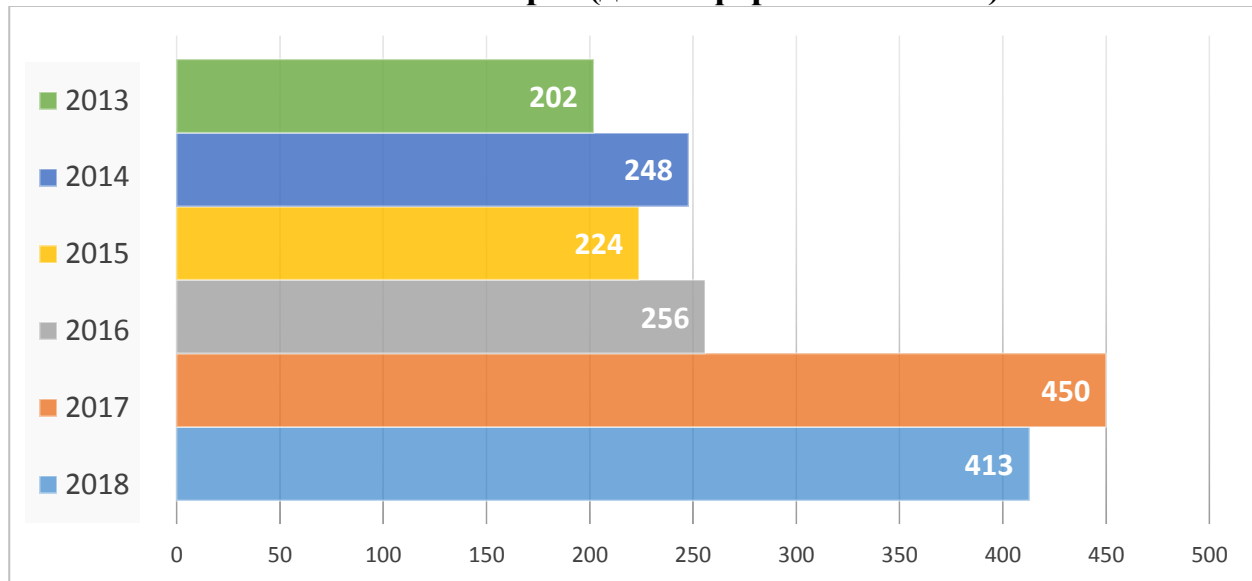
Кількість зарахованих на навчання за ступенем «Бакалавр» з 2013 по 2018 рік, заочна форма навчання

Всього за ступенем «Бакалавр» заочної форми навчання на місця державного замовлення (разом з додатковими) зараховано **59 осіб** (у т.ч. **21** на базі ОКР «Молодший спеціаліст»), на договірну основу зараховано **171 осіб** (у т.ч. **132** на основі ОКР молодший спеціаліст).

5. На підготовку фахівців за ступенем «Магістр» денної форми навчання у 2018 році зараховано **413 особи**, з них **319 на бюджет**, **94 особи уклали контракт**.

Кількість зарахованих на навчання за ступенем "Магістр" з 2013 по 2018 рік (денна форма навчання)

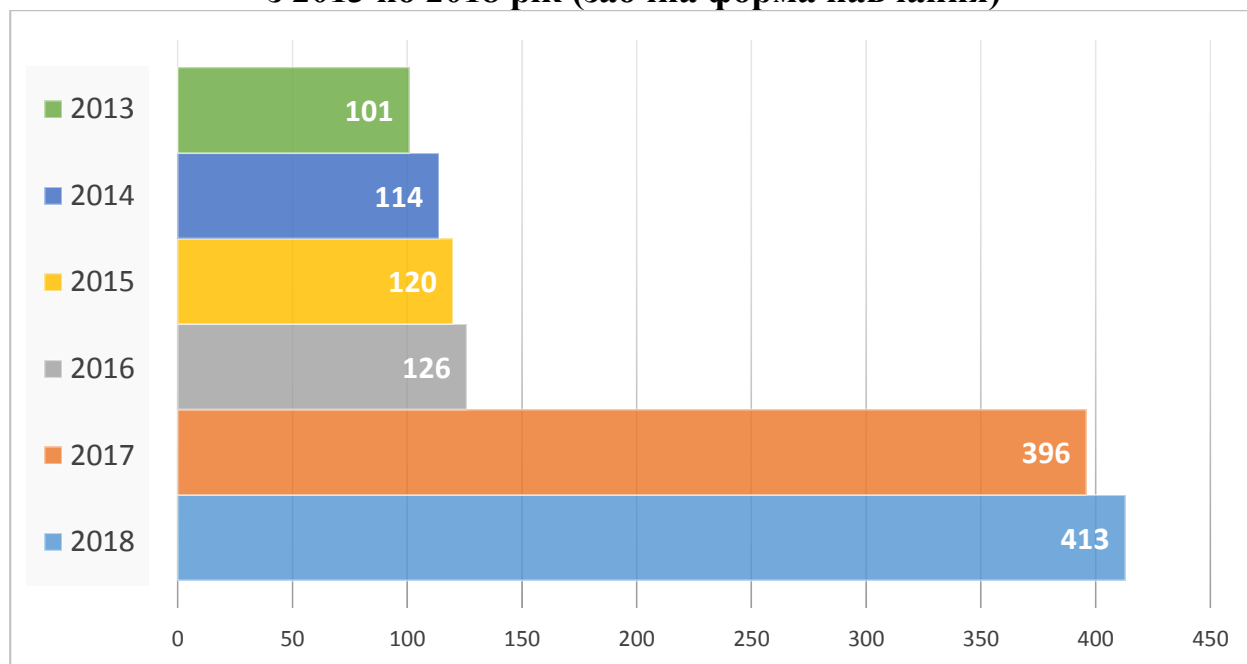

Доведені університету Міністерством освіти і науки України обсяги державного замовлення у поточному році на підготовку фахівців за ступенем «Магістр» (денна форма навчання) становили **314 місць**. Недовиконання державного замовлення становило 9 місць. Також було зараховано 14 осіб пільгових категорій, на яких було виділено додаткові бюджетні місця.

На договірну основу зараховано **94 особи**, що складає **22,8 %** від загальної кількості зарахованих.

6. На підготовку фахівців за ступенем «Магістр» заочної форми навчання у 2018 році зараховано **413 осіб**. За перший етап зараховано **345 осіб** (з них **78 осіб** – на бюджет, **267 особи** уклали контракт), за другий етап зараховано **68 осіб** (з них **4 особи** пільгових категорій переведено на бюджет).

Кількість зарахованих на навчання за ступенем "Магістр" з 2013 по 2018 рік (заочна форма навчання)

7. Протягом вступної кампанії 2018 року до складу студентів СумДПУ імені А.С.Макаренка зараховано **193 іноземних студентів**. За ступенем «**Бакалавр**» зараховано **177 осіб** (з них 123 – на денну форму навчання і 54 – на заочну). За ступенем «**Магістр**» – **16 осіб** (з них 12 – на денну форму навчання і 4 – на заочну).

Розподіл кількості зарахованих у 2018 році на навчання іноземних громадян у розрізі навчально-наукових підрозділів за освітніми ступенями та формами навчання

Структурний підрозділ	Бакалавр		Магістр	
	Денна	Заочна	Денна	Заочна
ННІ Педагогіки і психології	8	6	0	0
ННІ Фізичної культури	10	5	1	1
ННІ Культури і мистецтв	11	0	9	0
ННІ Історії та філософії	8	5	1	0
Природничо-географічний факультет	12	6	1	0
Фізико-математичний факультет	9	5	0	0
Факультет іноземної і слов'янської філології	24	9	0	3

3.4. Переведення відрахування та поновлення студентів

На формування контингенту студентів впливає низка чинників, зокрема, відрахування та поновлення. Так, починаючи з січня 2018 року із університету було відраховано **190 студентів**, що складає 4,5% загального контингенту студентів. За денною формою навчання 124 студенти (4,6%), за заочною формою навчання 66 студентів (4%).

З них найвищий відсоток (1,6) складають студенти, відрховані за невиконання навчального плану (всього 69 осіб).

Останнім часом спостерігається певна втрата студентами інтересу до навчання. Протягом 2018 року 58 студентів відрховано за власним бажанням, що становить 1,4 % від загальної кількості.

Окрім того, 37 (0,9%) студентів відрховано за невиконання умов договору.

Протягом 2018 на навчання було поновлено **102** студента, з них на денну форму навчання – 36, на заочну – 66.

**Показники відрхування студентів
за структурними підрозділами (денна форма навчання)**

Структурний підрозділ	За власним бажанням	За невиконання навчального плану	За порушення умов договору	У зв'язку з невиходом з академічної відпустки	У зв'язку з переведенням до іншого закладу освіти	Не приступив до занять протягом 10 днів	Не склав підсумкову атестацію	Інша	ВСЬОГО
Навчально-науковий інститут історії та філософії	1	2	2	1					6
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	4	2	1						7
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	4	2		1	1	1			9
Навчально-науковий інститут фізичної культури	10	17	4		1		1	1	34
Факультет іноземної та слов'янської філології (слов'янське відділення)	4	6	6						16
Факультет іноземної та слов'янської філології (іноземні мови)	8	6	3	1	12	1			31
Природничо-географічний факультет	4	4	1				1		10
Фізико-математичний факультет	4	5	2						11
ВСЬОГО	39	44	19	3	14	2	2	1	124

**Показники відрахування студентів
за структурними підрозділами (заочна форма навчання)**

Структурний підрозділ	За власним бажанням	За невиконання навчального плану	За порушення умов договору	У зв'язку з невиходом з академічної відпустки	У зв'язку з переведенням до іншого закладу освіти	Не приступив до занять протягом 10 днів	Не склав підсумкову атестацію	Інша	ВСЬОГО
Навчально-науковий інститут історії та філософії			1						1
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	3		2						5
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	3	2	5			1		2	13
Навчально-науковий інститут фізичної культури	8	13	3				1		25
Факультет іноземної та слов'янської філології (слов'янське відділення)	1								1
Факультет іноземної та слов'янської філології (іноземні мови)	3	7	4						14
Природничо-географічний факультет	1	3	2						6
Фізико-математичний факультет			1						1
ВСЬОГО	19	25	18	0	0	1	1	2	66

Показники поновлення студентів (за формами навчання)

Структурний підрозділ	Денна форма навчання	Заочна форма навчання	Всього
Навчально-науковий інститут історії та філософії	1	3	4
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	1	2	3
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	1	9	10
Навчально-науковий інститут фізичної культури	21	27	48
Факультет іноземної та слов'янської філології	2	4	6

(слов`янське відділення)			
Факультет іноземної та слов`янської філології (іноземні мови)	5	13	18
Природничо-географічний факультет	1	7	8
Фізико-математичний факультет	4	1	5
ВСЬОГО	36	66	102

3.5. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу

Навчально-методичне забезпечення освітнього процесу є важливою складовою якісної підготовки фахівців, здатних успішно конкурувати на сучасному ринку праці.

Відповідно до плану роботи університету та науково-методичної ради у 2018 році здійснювався комплекс заходів щодо вдосконалення освітньої діяльності.

З метою імплементації Закону України «Про вищу освіту», враховуючи вимоги та рекомендації МОН України, проведено ряд засідань науково-методичної ради з метою обговорення та роз'яснення нових підходів до розроблення освітніх програм та навчальних планів:

- сформовано модель розробки освітніх програм підготовки бакалаврів із забезпеченням набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, актуальних на ринку праці;

- роблені методичні підходи до формування варіативної складової освітньо-професійних програм підготовки бакалаврів;

- продовжено роботу по створенню навчальних планів нового покоління.

Також здійснені практичні та організаційні заходи із запровадження нормативного забезпечення освітньої діяльності, а саме:

- затверджений перелік спеціалізацій ряду спеціальностей освітніх рівнів бакалавр, магістр;

- у вересні 2018 року (протокол №1 від 20.09.2018 року) науково-методична рада затвердила «Рекомендації з навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка»;

- науково-педагогічними колективами кафедр сформовані навчально-методичні комплекси дисциплін, складові яких постійно оновлюються.

З метою підвищення ефективності аудиторної та самостійної роботи здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня та третього (освітньо-наукового) рівня, оптимального поєднання класичних педагогічних підходів та ІКТ- технологій у навчальному процесі, для дисциплін фахового та загального спрямування започаткована модель змішаного навчання з впровадженням елементів дистанційної освіти.

На сайті університетської освітньої платформи Moodle зареєстровано 650 користувачів, із них 270 тільки в цьому році, це студенти I та II освітнього рівня, аспіранти та викладачі навчального закладу.

У 2018 році впроваджені елементи дистанційного навчання при вивченні ще 13 навчальних дисциплін підготовки здобувачів освіти всіх рівнів (тепер таких навчальних курсів більше 20).

Активно впроваджують елементи дистанційної освіти в навчальний процес викладачами навчально-наукового інституту педагогіки та психології (кафедри педагогіки, психології, дошкільної та початкової освіти, спеціальної та інклюзивної освіти), викладачами кафедр практики англійської мови, української мови та літератури, філософії та соціальних наук, біології людини та тварин.

В освітньому процесі широко застосовуються мульти-медіа та інтерактивні матеріали, відеоматеріали, матеріали нормативного та довідкового характеру.

3.6. Оцінювання якості підготовки фахівців

Протягом звітнього періоду в навчальному закладі традиційно проводилися оцінювання та контроль якості підготовки фахівців, а саме:

- 1) вхідні контрольні роботи з фахових профільних дисциплін для студентів першого курсу;
- 2) поточні та семестрові оцінювання знань студентів;
- 3) контрольні роботи з контролю залишкових знань;
- 4) ректорські контрольні роботи;
- 5) підсумкова атестація випускників.

Важливим елементом у системі контролю якості підготовки фахівців є контрольні заміри залишкових знань. Цей контроль відбувається через тестування, яке дає змогу ефективно та об'єктивно провести оцінювання великої кількості студентів з мінімальними витратами ресурсів. Для проведення ректорських контрольних замірів знань студентів сформовано електронний банк тестів, який на сьогодні містить тести з понад 1 000 навчальних дисциплін.

У написанні ректорських контрольних робіт у другому семестрі 2017–2018 навчального року взяли участь 865 студентів денної форми навчання освітнього рівня «бакалавр» та 315 студентів освітнього рівня «магістр». При цьому, студенти виявили такий рівень залишкових знань: абсолютна успішність студентів освітнього рівня бакалавр становить 97,2%, якість знань майже 58,2 %. За освітнім рівнем магістр абсолютна успішність становить 100%, якість знань майже 76 %.

*Результати ректорських контрольних замірів знань
студентів освітнього рівня «бакалавр»
у II семестрі 2017–2018 навчального року
за навчальними підрозділами*

НН інститут (факультет)	Взяли участь у контролі	Абсолютна успішність, %	Якість, %
НН інститут фізичної культури	202	96	48,4
НН інститут педагогіки та психології	184	100	60,7
НН інститут історії та філософії	68	100	56
НН інститут культури та мистецтв	67	100	79
Факультет іноземної та слов'янської філології	134	97	56,2
Фізико-математичний факультет	98	96	57,4
Природничо-географічний факультет	112	98	54,3

*Результати ректорських контрольних замірів знань
студентів освітнього рівня «бакалавр»
у II семестрі 2017–2018 навчального року
за навчальними підрозділами*

НН інститут (факультет)	Взяли участь у контролі	Абсолютна успішність, %	Якість, %
НН інститут фізичної культури	57	100	78
НН інститут педагогіки та психології	76	100	79
НН інститут історії та філософії	28	100	94
НН інститут культури та мистецтв	26	100	82
Факультет іноземної та слов'янської філології	49	100	67,5
Фізико-математичний факультет	42	100	84
Природничо-географічний факультет	37	100	76

Кожного семестру на засіданнях вченої ради університету та ректораті здійснюється аналіз результатів семестрового (зимового та літнього) контролю та розглядаються результати контрольних замірів залишкових знань студентів.

3.7. Організація і проведення практик

Посилення ролі практичної підготовки є на сьогодні одним із основних завдань при складанні та коригуванні освітніх програм всіх рівнів підготовки, оскільки саме наявність практичного досвіду роботи в реальних умовах є однією із головних передумов успішного працевлаштування.

Організація та проведення всіх видів практики відбувається відповідно до положення «Про проведення практик у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С Макаренка», ухваленого вченою радою університету 26 грудня 2017 року, протокол №6.

Перелік видів практик для кожної спеціальності, їх форми, тривалість і терміни проведення визначаються навчальним планом та графіком навчального процесу.

У рамках підготовки висококваліфікованих фахівців в університеті широко застосовуються різноманітні форми і види практичної підготовки, які дають можливість студентам за час навчання стати конкурентоспроможними на ринку праці.

Щорічно практику в університеті проходять більше 2500 студентів. Керівництво практикою здійснюють досвідчені викладачі університету з великим досвідом роботи. Організація практики – складний механізм, який включає роботу з добору баз практики, подання відповідних документів для створення наказів по університету, матеріальне, методичне, кадрове, організаційне забезпечення практики.

В університеті у 2018 році проводилася активна робота з удосконалення практичної підготовки студентів, як однієї із складових освітнього процесу: розроблені наскрізні програми практичної підготовки здобувачів вищої освіти, методичні рекомендації щодо проведення практики, а також рекомендації та приклади щодо оформлення звітної документації із практики.

У 2018 році практичну підготовку студенти проходили в загальноосвітніх навчальних закладах I-III ступенів м. Суми та Сумської, Полтавської, Чернігівської областей, дошкільних та спеціальних закладах, дитячо-юнацьких спортивних школах, медичних, реабілітаційних закладах, туристичних агенціях.

У 2018 році виробничу практику пройшли студенти денної форми навчання: за ОР «Бакалавр» – 754 особи, ОР «Магістр» – 452 особи.

Навчальну практику пройшли 436 студентів 1-3 курсів денної форми навчання.

Виробнича практика – це короткий, але складний і напружений відрізок професійно-трудової кар'єри майбутнього фахівця. Саме під час проходження практики відбувається професійне зростання майбутніх фахівців. Досить часто база практики стає першим місцем роботи майбутнього випускника. Тому необхідно приділяти більше уваги практичній підготовці студентів та налагодженню зв'язків і співпраці з роботодавцями у тому числі укладанню з ними довготермінових угод на проведення практики та договорів про співпрацю.

3.8. Робота екзаменаційних комісій

Відповідно до наказу «Про затвердження складу Екзаменаційних комісій для проведення підсумкової атестації випускників денної та заочної

форм навчання за освітніми рівнями у 2018 році» в навчальному закладі упродовж 2018 р. працювало 54 екзаменаційних комісій (далі – ЕК) із встановлення відповідності рівня освітньої підготовки випускників до вимог освітніх програм та присвоєння їм кваліфікації за освітніми ступенями “бакалавр” та “магістр”.

Звіти голів екзаменаційних комісій були заслухані на вчених радах факультетів та навчально-наукових інститутів, узагальнений аналіз роботи ЕК та результатів підсумкової атестації були представлені на засіданні ректорату.

Робота ще 32 екзаменаційних комісій запланована у грудні для випуску магістрів денної та заочної форм навчання.

У січні та червні 2018 р. випущено 1123 фахівців денної та заочної форм навчання, серед них: 748 бакалаврів (67%) та 375 (33%) магістрів, диплом з відзнакою одержали 97 (8,7%) випускників, серед бакалаврів диплом з відзнакою одержали 21 випускник (всього 2,8%), із числа магістрів 76 (20,3%) випускників.

Також документ про вищу освіту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка одержали 21 іноземних студенти.

За звітний період 548 випускників денної форми навчання склали державний іспит чи захистили дипломну роботу на “відмінно” і “добре”, що становить 73 %, 216 випускників заочної форми навчання склали підсумкову атестацію на “відмінно” і “добре”, що становить 58 %.

**Статистичні дані про випуск студентів
за ступенями вищої освіти у 2018 навчальному році**

Ступінь вищої освіти	Форма навчання					
	Денна			Заочна		
	Кількість випускників	Іноземні студенти	Диплом з відзнакою	Кількість випускників	Іноземні студенти	Диплом з відзнакою
Магістр (31.01.2018)	239	10	65	-	-	-
Магістр (30.06.2018)	-	-	-	126	0	11
Бакалавр (30.06.2018)	492	10	18	245	1	3
Всього	751		83	372		14
Випуск 31.01.2018 р.					249 (65 відзнаки)	
Випуск 30.06.2018 р.					874 (32 відзнаки)	
Всього випуск у 2017-2018 н.р.					1123 (97 відзнак)	

У грудні 2018 року планується присвоїти кваліфікацію та здійснити випуск 844 фахівців денної та заочної форм навчання.

*Прогнозований випуск фахівців
освітнього рівня магістр (грудень 2018 року)*

Структурний підрозділ	Форма навчання							
	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Бюджет	Контракт	Іноземці	Всього	Бюджет	Контракт	Іноземці	Всього
Навчально-науковий інститут історії та філософії	20	10	1	31	6	17	0	23
Навчально-науковий інститут культури і мистецтв	10	21	18	49	0	33	0	33
Навчально-науковий інститут педагогіки і психології	67	38	1	106	32	116	0	148
Навчально-науковий інститут фізичної культури	46	48	0	94	18	100	2	120
Факультет іноземної та слов'янської філології (слов'янське відділення)	16	5	4	25	0	8	0	8
Факультет іноземної та слов'янської філології (іноземні мови)	15	18	1	34	0	28	0	28
Природничо-географічний факультет	44	9	0	53	5	14	0	19
Фізико-математичний факультет	33	27	0	60	0	13	0	13
ВСЬОГО	251	176	25	452	61	329	2	392
Прогнозований випуск фахівців (грудень 2018) - 844 студента								

3.9. Планування та виконання навчального навантаження

Освітній процес в університеті забезпечують 367 науково-педагогічних працівники, у тому числі 56 (15,2%) докторів наук, професорів, із них 47 осіб працюють в штаті університету, а 9 є зовнішніми сумісниками та 237 (64,6%) кандидати наук, доценти, із них 222 штатні працівники та 15 – сумісники.

Виходячи із загального обсягу академічної роботи, визначеної навчальними планами та програмами спеціальностей, відповідно до загального контингенту студентів всіх форм навчання на 2018-2019 навчальний рік сплановане навчальне навантаження у кількості 214748 годин, що відповідає 357,7 ставкам. Середнє навантаження по університету складає 600 годин на ставку.

**Статистичні дані про навчальне навантаження
професорсько-викладацького складу кафедр у 2018-2019 н.р.**

№ п/п	Назва кафедри	Навчальне навантаження			Кількість ставок	Середнє навч. навант.
		Всього	Аудит.	Лекц.		
1	Української мови	4193	2678	1008	7.00	600
2	Української літератури	2575	1692	736	4.8	600
3	Російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання	5029	3836	1138	8.40	600
4	Германської філології	8402	4542	626	13.85	600
5	Практики англійської мови	8554	7896	108	14.15	600
6	Теорії та практики романо-германських мов	3853	3687	166	6.40	600
7	Математики	7169	4566	1940	11.95	600
8	Фізики та методики навчання фізики	3772	1582	888	6.60	600
9	Інформатики	7054	4674	1016	11.80	600
10	Економіки та бізнесу	3965	2949	1138	6.60	600
11	Хімії та методики навчання хімії	3692	2894	842	6.25	600
12	Біології людини та тварин	4758	1932	692	8.30	600
13	Загальної і регіональної географії	4203	2532	1202	7.00	600
14	Загальної біології та екології	4645	3305	748	7.70	600
15	Хорового диригування, вокалу та методики музичного навчання	11033	9236	208	18.05	600
16	ОТМ, теорії, історії музики та художньої культури	8031	5994	1092	13.4	600
17	Мистецької педагогіки та хореографії	3667	3038	502	5.5	600
18	Музично-інструментального виконавства	11198	9436	408	18.45	600
19	Теорії та методики фізичної культури	9934	6352	984	16.55	600
20	Логопедії	5662	3694	1376	9.4	600
21	Здоров'я, фізичної терапії, реабілітації та ерготерапії	10318	7630	2574	17.15	600
22	Медико-біологічних основ фізичної культури	4216	3454	838	7.0	600
23	Теорії та методики спорту	6762	5988	768	11.3	600
24	Спортивних дисциплін та фізичного виховання	10534	10534	230	17.6	600
25	Туризму та готельно-ресторанного сервісу	4461	2932	798	7.45	600
26	Всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін	3579	2503	854	6.00	600
27	Історії України	4029	2702	814	6.75	600

28	Філософії та соціальних наук	2968	2193	606	5.00	600
29	Права та методики викладання правознавства	2685	2360	1006	4.55	600
30	Психології	9004	3132	2235	15.00	600
31	Соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності	7973	6428	2956	13.30	600
32	Спеціальної та інклюзивної освіти	6145	3732	1690	10.25	600
33	Дошкільної та початкової освіти	10561	6022	2512	17.45	600
34	Менеджмент освіти та професійної підготовки	4621	2542	1002	7.60	600
35	Педагогіки	5503	2726	768	9.25	600
Всього по університету:		214748.0	151393.0	36469	357.70	600

У зв'язку зі збільшенням контингенту студентів у вересні-жовтні 2018 року (зарахування магістрів заочної форми навчання та іноземних громадян) було доплановано 7027 годин навчального навантаження, що відповідає 13,1 ставкам.

Таким чином, станом на 1 грудня 2018 року в університеті сплановано 370,8 ставок науково-педагогічних працівників.

3.10. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників

За звітний період підвищили свою кваліфікацію 90 науково-педагогічних працівників:

- курси підвищення кваліфікації «Впровадження інформаційних технологій в навчальний процес» у період з 22 січня по 02 лютого 2018 р. пройшли 25 осіб;

- семінар-практикум «Культура наукової української мови» у період з 10 січня по 23 січня 2018 р. – 11 осіб.

- стажування протягом звітного періоду пройшли 54 особи, із них 5 науково-педагогічних працівників стажувалися за кордоном. Це

- Школяренко В.І – завідувач кафедри германської філології, професор у Ерфутському університеті за підтримки Німецької служби академічних обмінів;
- Брага І.І. – доцент кафедри української мови та літератури у Брестському державному університеті імені А.С.Пушкіна;
- Кумеда О.П. – доцент кафедри української мови та літератури в університеті імені Костянтина Філософа в м. Нітра (Словаччина);

- Корякін О.О. – викладач кафедри ОТМ, музикознавства та культурології в Північному національному університеті м. Інчуань, провінція Нінся, Китай;
- Савченко З.В. – доцент кафедри російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання в Малопольській школі публічного адміністрування Університету економіки у Кракові.

Відповідно до затвердженого плану підвищення кваліфікації, до кінця навчального року стажування пройдуть ще 38 науко-педагогічних працівників.

Щодо проходження стажування в університеті у 2018 році заключені договори про співпрацю з рядом навчальних закладів та наукових установ України:

Інститут мовознавства імені О.Потебні НАН України

Інститут педагогічної освіти НАПН України

Інститут загальної та неорганічної хімії ім. В.І.Вернадського

Харківська гуманітарно-педагогічна академія

Харківська державна академія культури

Черкаський педагогічний університет імені Б.Хмельницького

Ніжинський державний університет імені Миколи Гоголя.

3.11. Працевлаштування випускників і студентів

Протягом 2018 року відділ співпрацював з потенційними роботодавцями і забезпечував оперативне заповнення вакансій: надавав інформацію студентам і випускникам про вакантні місця роботи відповідно до їх фахової підготовки (спеціальності); налагоджував ділові стосунки зі службами зайнятості населення, підприємствами, установами та організаціями.

Загальна кількість випускників за ОР Магістр у 2018 році становила 239 чол., з них навчались за державним замовленням 189 чол., на платній основі – 50 чол. Проаналізувавши результати працевлаштування випускників, можна зробити наступні висновки:

- влаштувались працювати за фахом в заклади освіти 25 % від загальної кількості випускників;
- працюють не за фахом в інших установах 56 % випускників;
- взагалі не працевлаштовано 14 %;
- виїхали за кордон – 5 %.

Найбільше працевлаштовано випускників природничо-географічного (45 %), фізико-математичного (43 %) факультетів та ННІ педагогіки та психології (42 %), за ними йдуть факультет іноземної та слов'янської філології (38 %), ННІ фізичної культури (30 %), ННІ історії та філософії (28 %).

Влітку 2018 року 460 випускників ОР Бакалавр отримали дипломи, більшість із них (89 %) продовжили навчання у стінах рідного університету, решта були працевлаштовані (9 %) або вступили до іншого навчального закладу (2 %).

Протягом 2017-2018 навчального року відділ проводив зустрічі та надавав консультації випускникам щодо оформлення пакету документів для отримання одноразової адресної грошової допомоги. В результаті 11 чоловік виявили бажання укласти Договори на строк не менше як на три роки про роботу у загальноосвітніх та професійно-технічних навчальних закладах.

Працевлаштування студентів

Університетом налагоджено зв'язки з закладами освіти міст і районів Сумської області, створена база даних всіх навчальних закладів I-IV рівня акредитації. Активно співпрацює відділ і з Сумським обласним центром зайнятості, який постійно надсилає інформацію про наявні вакантні місця.

На сайті університету створена рубрика «Працевлаштування студентів», де періодично розміщується інформація про роботодавців та вакансії для забезпечення працевлаштування випускників. Отримати дану інформації можливо також і на стендах відділу.

Фахівцями відділу створений банк даних підприємств, установ, організацій (потенційних роботодавців) для студентів у вільний від навчання час.

За результатами опитування студентів 6 курсу (ОР Магістр) було виявлено, що більшість з них вже мають місце роботи (69 %), а інші знаходяться в активному пошуку вакантних пропозицій.

3.12. Післядипломна освіта

Як визначає Закон України «Про освіту», підвищення кваліфікації – це набуття здобувачем освіти нових компетентностей у межах професійної діяльності або галузі знань. За цим же законом, підвищення кваліфікації є обов'язковою умовою для проходження педагогами чергової атестації, яку вони проходять кожні п'ять років.

Проходити підвищення кваліфікації педагоги повинні щорічно і за 5 років тривалість її повинна становити 150 академічних годин.

Університет має право надавати послугу з підвищення кваліфікації, так як він проводять освітню діяльність за акредитованими освітніми програмами. Форми підвищення кваліфікації в університеті різноманітні: курси (очні, заочні, дистанційні), стажування, участь у тренінгах, семінарах, конференціях, майстер-класах тощо. Підвищення кваліфікації є платною послугою і оплачується із бюджету закладу освіти.

За 2018 рік в університеті підвищили кваліфікацію 468 осіб. Активну роботу в цьому напрямі проводять кафедри теорії та методики спорту, колекційної та інклюзивної освіти, соціальної роботи та менеджменту соціокультурної діяльності.

4. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА, РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА ТА ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПІДГОТОВКА

Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна робота завжди є одним з найважливіших сегментів університету на етапі формування контингенту студентів.

Профорієнтаційна робота університету включає організацію та проведення агітаційно-роз'яснювальної роботи в загальноосвітніх навчальних закладах та ВНЗ I-II рівня акредитації (коледжі, технікуми) та рекламно-інформаційну діяльність, щодо поширення інформації про університет, переваги навчання, перспективи працевлаштування та кар'єрного зростання після закінчення університету.

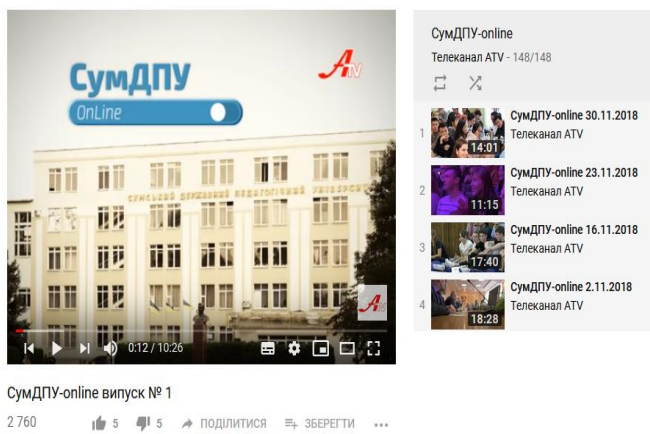
Робота з майбутнім абітурієнтом в університеті це безперервний процес, який постійно вдосконалюється на вимогу часу.

Профорієнтаційна та рекламно-інформаційна робота здійснюється:

- **професорсько-викладацьким складом** відповідно до планів профорієнтаційної роботи кафедр, факультетів, навчально-наукових інститутів університету;
- **представниками приймальної комісії** відповідно до Правил прийому на навчання та плану профорієнтаційної роботи університету;
- **студентами** під час проходження виробничо-педагогічних практик.

Найрізноманітніші **форми проведення** профорієнтаційної та рекламно-інформаційної діяльності дозволяють абітурієнтам, батькам та широкому загалу зацікавлених осіб отримують максимум інформації, а саме:

4.1. Висвітлення інформації про університет та навчання за допомогою ЗМІ, мережі Інтернет, інформаційних буклетів

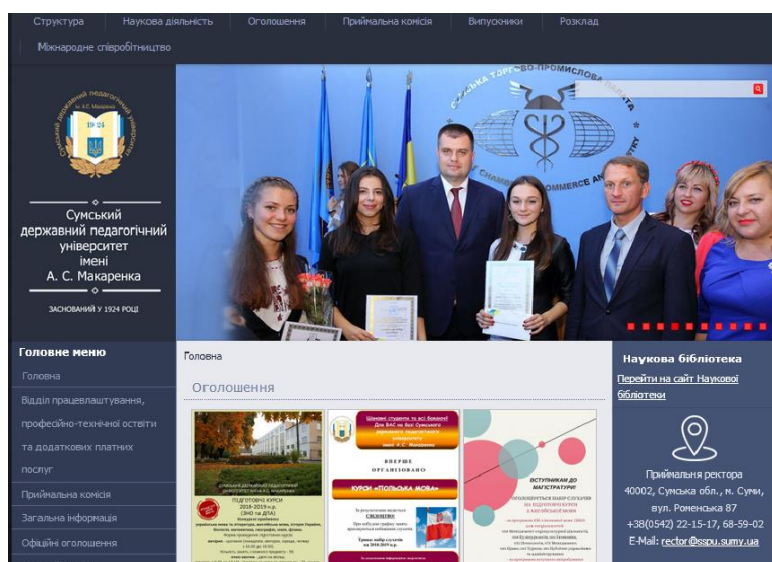

Систематичне інформування профорієнтаційного та рекламного інформаційного характеру про університет, спеціальності, зовнішнє незалежне оцінювання, перебіг вступної кампанії відбувається у рамках щотижневої програми університету (СумДПУ-онлайн) на телеканалі «АТВ» та радіохвилі «Університет майбутнього».

Університет активно продукує рекламні оголошення та активно користується розміщенням їх у друкованих виданнях, на сайтах телекомпаній, радіохвилях міста та України.

Приймальна комісія та навчально-наукові підрозділи університету підготували інформаційні буклети про діяльність і спеціальності на факультетах та інститутах, які були активно розповсюджені під час профорієнтаційних візитів у школи та ВНЗ I-II рівня акредитації.

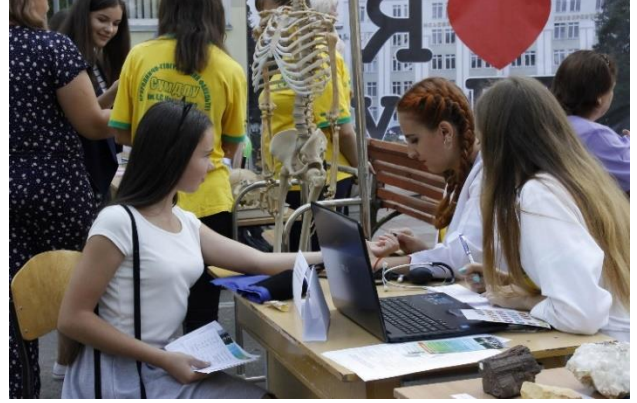
Офіційний сайт університету (sspu.sumy.ua), входить у тридцять найкращих сайтів ВНЗ України по інформуванню абітурієнтів, бо своєчасне оновлення та наповнення розділу «Приймальна комісія» є показником відповідальності та поваги до абітурієнта.

Створення на сайті університету сторінок факультетів, навчально-наукових інститутів та окремих груп для слухачів підготовчих курсів, учасників зовнішнього незалежного оцінювання, абітурієнтів та у соціальних мережах Facebook, Instagram дозволяє оперативно розповсюджувати інформацію та рекламувати університет.

4.2. Профорієнтаційні та рекламно-інформаційні заходи

В університеті проведено «Дні відкритих дверей» як загально університетські (жовтень 2017 року та вересень 2018 року) так і окремих навчально-наукових підрозділів університету.

Усі навчально-наукові підрозділи університету мали можливість ознайомити абітурієнтів та їх батьків з діяльністю університету за допомогою представлення хімічних, фізичних, біологічних лабораторій та матеріалів, зоологічного музею, історичних знахідок, юридичних консультацій, мистецьких і культурних доробок, спортивних досягнень, волонтерських рухів, соціальних проєктів, психологічних тренінгів, філологічних закордонних програм, туристичних проєктів, конкурсів, квестів, інтелектуальних змагань та багато іншого.

Протягом року навчально-науковими Інститутами та факультетами було проведено велику роботу профорієнтаційного та рекламно-інформаційного спрямування, а саме:

Фізико-математичний факультет організував та провів:

«Тиждень відкритих дверей» для абітурієнтів за спеціальностями: 014 Середня освіта (Математика), 014 Середня освіта (Фізика), 014 Середня освіта (Інформатика), 122 Комп'ютерні науки, 051 Економіка де будь-якого дня абітурієнти та їх батьки мали можливість завітати на факультет познайомився з викладачами та дізнатися все про вступ, навчання та багато іншого (березень 2017 року).

- I-III Етап Фізико-математичного фестивалю для учнів та вчителів м. Суми та області (2017 – 2018 навчальний рік).
- III Етап Всеукраїнської олімпіади з математики – січень 2018 року.
- III Етап Всеукраїнської олімпіади з фізики – січень 2018 року.

Навчально-науковий Інститут культури і мистецтва організував та провів:

- «День відкритих дверей» для абітурієнтів за спеціальностями: 014 Середня освіта (Музичне мистецтво), 014 Середня освіта (Образотворче мистецтво), 014 Середня освіта (Хореографія), 023 Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація, 024 Хореографія, 025 Музичне мистецтво, 034 Культурологія з представленням художніх, музичних, дизайнерських та хореографічних проектів практично демонструючи абітурієнтам рівень підготовки студентів (березень 2017 року).

- Обласні та міські фестивалі-конкурси мистецтв «Співуча веселка» (березень 2017 року, листопад 2018 року).
- Заходи присвячені «Дню музики» на базі музичної школи № 1 (вересень 2018 року).
- Хореографічні майстер-класи для майбутніх хореографів ПДЮ (протягом звітного періоду).
- Майстер класи у дитячих музичних школах м. Суми № 4, № 1 та ССШ № 29 (протягом звітного періоду).

Навчально-науковий інститут фізичної культури організував та провів:

• «День відкритих дверей» для абітурієнтів за спеціальностями: 014 Середня освіта (Фізична культура), 017 Фізична культура і спорт, 016 Спеціальна освіта (Логопедія. Спеціальна психологія), 242 Туризм, 227 Фізична терапія, ерготерапія з представленням потужної спортивної бази, ознайомленням абітурієнтів з видами спорту, проведенням різноманітних спортивних змагань, показовими виступами з залученням їх до навчального та тренувального процесу, демонструючи спортивні досягнення студентів, які стали відомими спортсменами та фахівцями у галузі фізичної культури та спорту, охорони здоров'я, туризму та багато іншого (вересень 2018 року).

- Щорічний обласний конкурс «Спортивна особистість Сумщини».

- Спортивні змагання з футзалу, панкратіону, пауерліфтингу, спортивної аеробіки, гандболу, легкої атлетики серед учнів шкіл міста та області (протягом звітного періоду).
- Регіональний учнівський конкурс з основ здоров'я імені М.М. Василюка (листопад 2018 року) та інше.

Навчально-науковий інститут педагогіки і психології організував та провів:

- «День відкритих дверей» для абітурієнтів, які бажають стати психологами, вихователями, вчителями початкових класів, соціальними працівниками, менеджерами, фахівцями у галузі спеціальної освіти: дифектологами, логопедами вступивши на навчання за спеціальностями: 012 Дошкільна освіта, 013 Початкова освіта, 016 Спеціальна освіта, 028 Менеджмент соціокультурної діяльності, 053 Психологія, 231 Соціальна робота, 232 Соціальне забезпечення. Проведення заходів відповідно до спеціальностей розкрили специфіку навчання, спрямовані на виховання, соціальну допомогу, навчання, організацію заходів, роботу з категорією осіб, які потребують додаткової уваги та освітніх потреб. Проекти цього структурного підрозділу залучають учнів школи до роботи у волонтерській діяльності, масштабних соціальних проектах.

- Сімейний фестиваль «Art-family» (вересень 2018 року).

- «Свято дитячої творчості», присвячене Міжнародному Дню захисту дітей (червень 2018 року).
- Проект «Школа для батьків дітей з особливими освітніми потребами «Запрошуємо до розмови» (протягом звітного періоду).
- Благодійна акція «Разом зробимо більше» (грудень 2017- 2018 років).

Природничо-географічний факультет організував та провів наступні заходи:

• «День відкритих дверей» для абітурієнтів за спеціальностями: 014 Середня освіта (Хімія), 014 Середня освіта (Географія), 014 Середня освіта (Біологія та здоров'я людини), 091 Біологія, 106 Географія. Проведення заходів цього структурного підрозділу вражає представленням експериментів, лабораторними дослідженнями, презентацією гербаріїв, відвідуванням зоомузею, фотовиставками рослинного і тваринного світу. Школярі мають можливість долучитися, й на деякий час стати учасником навчального процесу, мають можливість приймати участь чи спостерігати за проведенням експериментів, дослідів, писати наукові роботи з хімії, біології, географії використовуючи базу нашого університету.

- Проведено пробне зовнішнє незалежне оцінювання з біології, географії, хімії (лютий 2018 року).
- Інтелект-клубом проведено інтелект-ігри присвячені «Дню Землі» (березень 2018 року).
- «Науковий пікнік» (квітень 2018 року).
- «Науковий квест» (вересень 2018 року).

Навчально-науковий інститут історії і філософії організував та провів:

- «День відкритих дверей» для майбутніх істориків, філософів, юристів, які бажають здобувати освіту за спеціальностями: 014 Середня освіта (Історія), 033 Філософія, 081 Право. Абітурієнти мали можливість дізнатися про археологічні знахідки, історичні події, приймати участь у філософських диспутах, юридичних конкурсах, бути

учасниками наукових робіт з історії, учнівсько-студенських семінарів та багато іншого.

- Всеукраїнську конференцію «Красзнавчі музеї Сумщини» (жовтень 2017 року).
- «Актовий день семінарії» (жовтень 2017 року).
- Участь у складі журі у центрі позашкільної освіти та роботи з обдарованою молоддю (листопад 2017 року).
- «Тиждень права» (грудень 2017 року).
- Пробне зовнішнє незалежне оцінювання з історії України (лютий 2018 року).
- «Шевченківські читання» (березень 2018 року).
- Другий обласний турнір з філософії (квітень 2018 року).
- Презентація книги «Голодомор в Україні» (листопад 2018 року).

Факультет іноземної і слов'янської філології організував та провів наступні заходи:

• «День відкритих дверей» для майбутніх філологів іноземних та слов'янських мов за спеціальностями: 014 Середня освіта (Українська мова та література), 014 Середня освіта (Російська мова), 014 Середня освіта (Англійська мова), 014 Середня освіта (Німецька мова), 014 Середня освіта (Французька мова). Заходи проведені у стилі літературних читань, цікавих екскурсів, віртуальних подорожей до різних країн, мови яких викладаються на факультеті, театралізованих вечорниць у слов'янських філологів та багато іншого.

- Конкурс на кращу творчу письмову роботу англійською мовою (Write With Pleasure Competition) (квітень 2018 року).
- Щорічні зустрічі з переможцями міського та обласного турів олімпіад з іноземних мов.

- Тренувальні збори з підготовки учасників до республіканського туру олімпіад з іноземних мов (протягом звітного періоду).
- Заходи у рамках тижня іноземних мов в школах «Wir sprechen gern Deutsch» та «Apprenons le français ensemble».
- Фестиваль французького кіно в рамках Французької весни в Україні та світі.
- Майстер-класи з елементами тренінгу для слухачів Малої академії наук України та учнів старших класів навчальних закладів системи загальної середньої освіти (протягом звітного періоду).
- Пробне зовнішнє незалежне оцінювання з української мови та літератури (лютий 2018 року).
- Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика (грудень 2017, 2018 року).

4.3. Участь університету у «Ярмарках вакансій»

Університет систематично приймає участь у «Ярмарках вакансій», які проводяться сумським обласним та районним центром зайнятості у м. Суми та м. Конотоп (жовтень 2017 року, листопад 2018 року). Завдяки таким заходам є можливість зустрітися з великою кількістю потенційних абітурієнтів. До таких заходів залучаються представники Приймальної комісії, викладачі та студенти для представлення інформації та надання відповідей на поставлені питання абітурієнтів.

4.4. Відвідування батьківських та учнівських зборів у закладах освіти

Велика увага приділяється особистісному спілкуванню з батьками та учнями у межах школи та класу з метою інформування та ознайомлення з університетом, спеціальностями та Правилами прийому на навчання.

До цієї форми проведення профорієнтаційної та рекламно-інформаційної долучаються представники приймальної комісії університету, бо саме вони володіють загальною інформацією про університет, спеціальності, Правила вступу

поточного року, нюанси вступної кампанії та можуть дати відповідь на питання батьків та абітурієнтів. Жодна школа м. Суми не залишилася без уваги університету, а всебічний виклад інформації цікавим та доступним шляхом з представленням презентацій зацікавив керівників ЗНЗ м. Суми та Сумської області. Сьогодні університет отримує запрошення наших представників для більш детальної роз'яснювальної роботи та консультування з питань вступу на навчання.

Для абітурієнтів було розроблено інформаційно-консультаційний проект «Вступ до СумДПУ» в рамках якого проведено консультації профорієнтаційного спрямування.

Надзвичайно зросла кількість візитів викладачів до шкіл, училищ, коледжів, технікумів Сумської області та інших областей.

4.5. Залучення студентства до профорієнтаційної роботи у період проходження виробничих педагогічних практик у закладах освіти

У період виробничих педагогічних практик студенти усіх навчально-наукових підрозділів університету долучаються до профорієнтаційної та рекламно-інформаційної роботи та мають можливість представити університет в тому навчальному закладі, де безпосередньо проходять практику. З цією метою було розроблено презентацію

СумДПУ імені А.С. Макаренка, яку вони активно демонстрували та яка дає загальне уявлення про можливості, які надає університет у здобутті освіти.

Студенти поставилися до цього питання відповідально і своїм прикладом вони підвищили авторитет не тільки університету, а й особистий як майбутнього педагога.

4.6. Організація навчального процесу на підготовчих курсах

Багато років поспіль в університеті діють підготовчі курси, які допомагають майбутнім абітурієнтам підвищити рівень знань та отримати високі результати на зовнішньому незалежному оцінюванні.

Викладання навчальних дисциплін забезпечується якісним кадровим складом з великим досвідом педагогічної роботи згідно програм зовнішнього незалежного оцінювання, а також викладачі університету працюють екзаменаторами сертифікаційних робіт учасників тестування.

У період навчання слухачі отримують інформацію від представників приймальної комісії про вступ до університету та активно залучаються до проведення університетських заходів. Навчальний процес триває сім місяців, має дві форми навчання: вечірню та очно-заочну, контроль знань слухачів проводиться шляхом написання підсумкової атестації та проведенням пробного зовнішнього незалежного оцінювання.

4.7. Створення пункту реєстрації та безпосереднє проведення ЗНО

З початку запровадження зовнішнього незалежного оцінювання, а саме з 2007 року в університеті, кожного року згідно договору про співробітництво між університетом та Харківським регіональним центром оцінювання якості освіти створюється та діє пункт реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання, а також пункти його проведення.

Майбутні абітурієнти активно користуються пунктом реєстрації на зовнішнє незалежне оцінювання для отримання консультацій з приводу реєстрації та вступу на навчання до університету. Під час проведення пробного та основного зовнішнього незалежного оцінювання за межами пунктів тестування викладачі університету проводять розповсюдження інформаційних буклетів університету та запрошують абітурієнтів на навчання.

4.8. Консультаційний центр

Особисті консультації батьків та абітурієнтів продовжують займати велике значення у безлічі форм профорієнтаційної роботи університету. До роботи у консультаційному центрі «Абітурієнт» залучаються працівники університету, які мають великий досвід роботи.

Як бачимо, за останній рік відбулося значне пожвавлення профорієнтаційної активності в університеті. Зрештою про стратегічну успішність профорієнтаційної діяльності університету свідчить вступна кампанія за поданою кількістю заяв та сформованим контингентом зарахованих у 2018 році.

5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

Сумський державний педагогічний університет імені А.С.Макаренка – один із провідних наукових центрів області гуманітарного профілю, який робить свій вклад у соціально-гуманітарний розвиток Сумщини та всього Північно-Східного регіону України, перш за все, шляхом підготовки якісних педагогічних, наукових та науково-педагогічних кадрів. Цьому завданню підпорядковується діяльність наукових шкіл університету, аспірантури і докторантури, а також спеціалізованих вчених рад по захисту дисертаційних досліджень.

5.1. Наукові школи

У «Положенні про наукові школи Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка», затвердженого наказом ректора від 23 грудня 2013 року № 236 (зі змінами, затвердженими наказом ректора від 24 жовтня 2016 року № 405), визначено, що:

1.1. Наукова школа – це усталений науковий колектив, об'єднаний спільним напрямком дослідження, стратегією організації професійного наукового пошуку, концептуальними підходами до їх реалізації, єдиними підходами до здійснення науково-педагогічної діяльності.

1.2. Наукова школа складається з керівника – провідного науковця (як правило, професора) і його учнів різного рівня (не менше 3 осіб, серед яких кандидати і доктори наук та здобувачі кандидатських і докторських наукових ступенів).

Станом на сьогодні в університеті активно розвиваються 20 наукових шкіл з актуальних проблем інноваційного розвитку вищої та загальної середньої освіти, педагогічної компаративістики, історії педагогіки, філософії, загальної та регіональної географії, фізичної реабілітації та корекційної педагогіки; у галузях гігієни дитинства, гігієни праці, валеології, вікової фізіології, психофізіології, безпеки життя і діяльності людини, загальної (неспеціальної) фізкультурної освіти. Це наукові школи:

У Навчально-науковому інституті педагогіки і психології:

1. Сбруєвої Аліни Анатоліївни, д.пед.н., проф. – з проблем педагогічної компаративістики;

2. Огієнко Олени Іванівни, д.пед.н., проф. – з проблем теорії та практики освіти дорослих у розвинених країнах світу;
3. Лазарева Миколи Остаповича, к.пед.н., проф. – з проблем розробки та впровадження концепцій і технологій інноваційної освіти;
4. Козлової Олени Григорівни, к.пед.н., проф. – з проблем інноваційного розвитку вищої та загальної середньої освіти в суспільстві ризику;
5. Пшеничної Любов Василівни, к. держ.упр., проф. – з проблеми організаційних та фінансових механізмів управління діяльності менеджерів;
6. Кондратюк Світлани Миколаївни, к.пед.н., доц. – з проблеми теорії і методики формування здоров'язберезувальної компетентності майбутніх фахівців дошкільної і початкової освіти;
7. Корж-Усенко Лариси Вікторівни, к.пед.н., доц. – з історико-педагогічних проблем педагогіки вищої школи і педагогічного краєзнавства;
8. Луценко Олени Анатоліївни, к.філос.н., доц. – з проблем гендерної теорії в сфері освіти і виховання.

У Навчально-науковому інституті фізичної культури:

9. Калиниченко Ірини Олександрівни, д.мед.н., проф.– у галузях гігієни дитинства, гігієни праці, валеології, вікової фізіології, психофізіології, безпеки життя і діяльності людини, фізичної реабілітації, фізичної культури та фізичного виховання різних груп населення;
10. Томенка Олександра Анатолійовича, д.фіз.вих., проф. – з проблем загальної (неспеціальної) фізкультурної освіти дітей та молоді;

11. Лянного Юрія Олеговича, к.пед.н., проф. – з проблем корекційної педагогіки, здоров'я та фізичної реабілітації;

12. Лози Тетяни Олександрівни, к.пед.н., проф. – з проблем підвищення рівня здоров'я і фізичної підготовленості різних груп населення засобами фізичної культури;
13. Кудренка Анатолія Івановича, к.пед.н., проф. – у галузях фізичного виховання і спорту;
14. Кравченка Анатолія Івановича, к.пед.н., проф. – з проблем корекційної педагогіки.

У Навчально-науковому інституті культури і мистецтв:

15. Стахевича Олександра Григоровича, д.мист., проф. – з проблем теорії та методики вокального навчання.

У Навчально-науковому інституті історії та філософії:

16. Михайличенка Олега Володимировича, д.пед.н., проф. – з проблем історії та методики викладання суспільно-політичних дисциплін у загальноосвітній та вищій школі;
17. Бугрія Володимира Станіславовича, д.пед.н., проф. – з проблем історії освіти і науки в Україні.

На Природничо-географічному факультеті:

18. Нешатаєва Бориса Миколайовича, д.геогр.н., проф. – з проблем геоекологічного та соціально-економічного розвитку регіону;
19. Шейка Віталія Ілліча д.б.н., проф. – з проблем імунорегуляції функцій організму та функціональних взаємозв'язків нервової та імунної системи.

На Факультеті іноземної та слов'янської філології:

20. Семеног Олени Миколаївни, д.пед.н., проф. – з проблем формування культури мовної особистості фахівця в умовах неперервної освіти.

5.2. Фінансування науково-дослідної роботи

У 2018 р. продовжилося виконання проекту молодих учених на замовлення МОН України. Тема: «Інституційно-технологічне проектування інноваційних мереж для системного забезпечення національної безпеки України». Науковий керівник – к.економ.н. Омеляненко В. А. Обсяг фінансування в 2018 р. – 453,807 тис. грн.

Науковий доробок авторів проекту за другий етап виконання роботи:

- розроблено концептуальні засади інституційно-технологічного проектування як методології управління інноваційним розвитком у рамках стратегії забезпечення національної безпеки;

- запропоновано теоретичні підходи до використання методології технологічної траєкторії для прогнозування стану національної безпеки;

- розроблено організаційно-економічні основи інституційно-технологічного проектування розвитку інноваційних мереж у міжгалузевих високотехнологічних секторах, що забезпечують національну безпеку; ряд методичних підходів, що дозволяють оцінити ефективність стратегічних рішень інституційно-технологічного проектування.

Результати другого етапу дослідження висвітлено в:

- 5 статтях, що входять до наукометричних баз даних Web of Science та Scopus;

- 2 колективних монографіях, опублікованих англійською мовою у Великій Британії та Польщі;

- 6 розділах колективних монографій, що опубліковані в закордонних виданнях мовами країн, що входять до ОЕСР;

- 13 статтях у журналах, що входять до переліку фахових видань України або закордонних журналів;

- взято участь в роботі 18 наукових конференцій.

В рамках проекту в 2018 році захищено 1 дисертацію на здобуття наукового ступеня доктора економічних наук та отримано 3 свідоцтва авторського права України.

Результати дослідження впроваджено при реалізації проекту міжнародної технічної допомоги Європейського Союзу «The EU Financial Sector as a Driver for Sustainable Development: European Integration, Policy Reform and Networked Economy Perspectives» програми ЄС «ERASMUS+» Модуль Жан Моне.

Науковці університету долучаються до реалізації грантової діяльності:

- дослідження к.економ.н. Омеляненко В. А. відзначено дипломом та грантом за результатами Міжнародної першості з наукової аналітики GISAP (Велика Британія);
- дослідження під керівництвом д.пед.н., проф. Сбруєвої А. А. здобуло грант у рамках проекту ЕРАЗМУС+;

- дослідження к.економ.н. Омеляненко В. А. отримало грант Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених на 2018 рік.

Протягом року виконало госпдоговірний проект наукового дослідження (в межах гранту Президента України для підтримки наукових досліджень молодих учених на 2018 р. Тема «Формування механізмів стратегічного управління в сфері національної безпеки України на основі системної стійкості інноваційної системи». Керівник: кандидат економічних наук, доцент кафедри бізнес-економіки та адміністрування Омеляненко В. А. Обсяг фінансування – 60,0 тис. грн.

За звітний період на госпдоговірних засадах надано наукові послуги 12 особам надано з проблем дисертаційних досліджень. Вартість послуг 39,138 тис грн.

У 2018 році колективами кафедр за рахунок другої половини дня викладачів також реалізовувалися завдання 23 тем, що мають номер державної реєстрації (для порівняння у 2017 р. – 31).

5.3. Показники наукової діяльності

5.3.1. Публікації

Цінним у всіх відношеннях продуктом інтелектуальної власності науковця є його наукові публікації. За результатами наукових досліджень викладачів університету видано 47 монографій, опубліковано 437 статей у фахових виданнях, 131 статтю у закордонних наукових журналах і збірниках.

Затребуваним показником успішності наукової діяльності університету є його представництво у міжнародних науково-метричних базах даних Scopus Web of Science, Copernicus. Протягом звітного періоду опубліковано 13 статей

у виданнях, що входять до міжнародної науко-метричної бази даних Scopus, 18 статей у Web of Science.

***Список викладачів СумДПУ які мають індекс Гірша
в наукометричній базі Scopus***

№ з/п	ПІБ	Кількість робіт в Scopus	індекс Гірша H	Кількість цитувань в Scopus
1.	Скляр А.М., Sklyar, Anatoly M.	14	7	311
2.	Гончаренко В.І., Goncharenko, Volodymyr	5	4	45
3.	Гончаренко О.М., Goncharenko, Olga	2	2	23
4.	Омельяненко В.А., Omelyanenko, Vitaliy	8	3	16
5.	Медведовська О.Г., Medvedovskaya, O. G.	12	2	12
6.	Іваній В.С., Ivaniy, V. S.	14	2	11
7.	Лиман Ф.М., Liman F.	12	2	6
8.	Іваній І.В., Ivaniy, Igor V.	2	1	6
9.	Салтикова А.І., Saltykova, A. I.	5	2	5
10.	Томенко, О. А., Tomenko, Oleksandr	1	1	5
11.	Кіріченко Л., Kirichenko, Liliia	1	1	5
12.	Копитіна Я.М., Kopytina, Yana	1	1	5
13.	Скріпка І., Skripka, Iryna	1	1	5
14.	Яременко А.В., Yaremenko, A. V.	5	1	4
15.	Стадник, О.Д., Stadnik, A. D.	4	1	4
16.	Проценко З.М., Protsenko, Z. N.	9	1	3
17.	Хворостіна Ю.В., Khvorostina, Yuriy V.	2	1	2
18.	Бугаєнко В.В., Bugaenko, V. V.	7	?	?
19.	Друшляк М.Г., Drushlyak, Marina G.	4	1	1
20.	Кулик Н.А., Kulyk, Nina	1	1	1
21.	Мороз І.О., Moroz, Ivan A.	3	1	1
22.	Пшенична Л.В., Pshenychna, Lybov	3	1	1
23.	Шейко В.І., Sheiko, V. I.	6	-	-
24.	Касьяненко Г.Я., Kasyanenko, G. Ya	5	-	-
25.	Зігунов В.М., Zigunov, Vasyl	3	-	-
26.	Скиба О.О., Skyba, Olha	3	1	1
27.	Кондратюк С.М., Kondratyuk, Svetlana	1	-	-
28.	Семеніхіна О.В., Semenikhina, Olena	3	-	-

29.	Арешина Ю., Arieshyina, Yuliia	1	-	-
30.	Будянський Д.В., Budyanskiy, Dmytro	1	-	-
31.	Дяченко Юлія, Diachenko, Yuliia	1	-	-
32.	Завражна О.М., Zavrazhna, O. M.	1	-	-
33.	Зігунова І., Zigunova, Inna	1	-	-
34.	Пшеничний Р.М., Pshenychnyi, R. M.	1	-	-
35.	Корнус А.О., Kornus, Anatolii	1	-	-
36.	Корнус О.Г., Kornus, Olesia	1	-	-
37.	Устименко-Косорич О.А., Ustymenko-Kosorich, Olena	1	-	-

***Список викладачів СумДПУ які мають цитування
та індекс Гірша(в дужках з самоцитуванням)
в наукометричній базі Web of Science:***

№ з/п	ПІБ	Кількість робіт в WoS	індекс Гірша H	Кількість цитувань в WoS
1.	Скляр А.М.	11	6	152 (158)
2.	Яременко А.В.	11	2	16 (17)
3.	Салтикова А.І.	5	2	13
4.	Іваній В.С.	13	2	11
5.	Медведовська О.Г.	13	2	7 (13)
6.	Лоза Т.О.	2	1	2
7.	Михно Л.С.	2	1	2
8.	Дубинська Я.О.	1	1	2
9.	Котелевський В.І.	1	1	2
10.	Ольховик А.В.	1	1	2
11.	Мороз І.А.	4	1	1 (2)
12.	Пшенична Л.В.	3	1	1
13.	Скиба О.А.	4	1	1
14.	Гончаренко В.І.	1	1	1
15.	Сбруєва А.А.	1	1	1
16.	Скріпка Н.І.	1	1	1
17.	Омельяненко В.А.	5	0 (1)	0 (1)
18.	Друшляк М.Г.	2	0 (1)	0 (1)
19.	Пшеничний Р.М.	2	0 (1)	0 (1)
20.	Семеніхіна О.В.	2	0 (1)	0 (1)

21.	Устименко-Косорич О.А	2	0	0
22.	Головченко О.	2	0	0
23.	Гуніна Л.М.	2	0	0
24.	Кудріна О.Ю.	2	0	0
25.	Латіна Г.	2	0	0
26.	Проценко З.М.	2	0	0
27.	Телетова С.Г.	2	0	0
28.	Шейко В.І.	2	0	0
29.	Дегтяренко Т.М.	1	0	0
30.	Дьяченко Ю.	1	0	0
31.	Завадська М.	1	0	0
32.	Завражна О.М.	1	0	0
33.	Кондратюк С.М.	1	0	0
34.	Корнус А.О.	2	0	0
35.	Корнус О.Г.	2	0	0
36.	Кукса Н.	1	0	0
37.	Лянной М.О.	1	0	0
38.	Міхеєнко О.І.	1	0	0
39.	Стадник О.Д.	1	0	0
40.	Сулім Р.З.	1	0	0
41.	Вертель А.В.	1	0	0
42.	Шаповалова О.	1	0	0

5.3.2. Конференції

Розуміючи та розділяючи гостроактуальні проблеми держави, зусилля колективу Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка спрямовуються на їх вирішення, зокрема шляхом організації та проведення наукових заходів. Так, у 2018 році було організовано та проведено понад 80 наукових заходів, з них 28 міжнародних та 26 всеукраїнських, у роботі яких взяли участь представники наукових, навчальних, пенітенціарних та медичних установ та організацій України, Польщі, Чехії, Словаччини, Німеччини, Швеції, Нідерландів, США, Канади, Сербії, Ізраїлю, Еквадору, В'єтнаму, Туреччини.

**Наукові заходи: конференції, семінари, олімпіади, круглі столи,
які проведені на базі Сумського державного педагогічного університету
імені А.С.Макаренка у 2018 році**

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведен ня	К-ть учас никі в	Відповідальні за проведення заходу
Інститут педагогіки і психології 10 міжнародних, 3 всеукраїнські, Олімпіада					
1.	Методичні проблеми формування естетичної компетентності майбутніх педагогів дошкільної і початкової освіти	Методичний семінар	25 січня 2018 р.	30	Кафедра дошкільної і початкової освіти
2.	Значення ігрової діяльності у розвитку дитини дошкільного віку	Регіональна	31 січня 2018 р.		Кафедра дошкільної і початкової освіти
3.	Волонтерська діяльність в інклюзивній освіті	Круглий стіл	15 лютого 2018 р.		К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
4.	Особистість у кризових умовах та критичних ситуаціях життя: психотехнології особистісних змін	Міжнародна науково-практична конференція	22-23 лютого 2018р.	110	К-ра практичної психології
5.	Пізнавально-творча і професійна самореалізація особистості в евристичній освіті	Всеукраїнська науково-практична конференція з міжнародною участю	22-23 лютого 2018 р.	150	К-ра педагогіки і к-ра менеджменту освіти та професійної підготовки
6.	Соціокультурні проблеми дітей та молоді	Обласний науково-методичний семінар для соціальних педагогів та соціальних працівників	лютий 2018 р.	50	К-ра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності
7.	Творча спадщина А.С.Макаренка в контексті інноваційного розвитку освіти ХХІ ст.	II Міжнародна науково-практична конференція	15-16 березня 2018 р.	200	К-ра педагогіки і к-ра менеджменту освіти та професійної підготовки
8.	Корекційна та інклюзивна освіта очима молодих науковців	V Міжнародна заочна науково-	20 березня 2018 р.	120	К-ра спеціальної та інклюзивної освіти

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
		практична конференція студентів та молодих учених			
9.	Еколого-валеологічне виховання дітей дошкільного та молодшого шкільного віку в сучасному освітньому просторі	III Міжнародна науково-практична інтернет-конференція	29-30 березня 2018 р.	100	К-ра педагогіки і к-ра менеджменту освіти та професійної підготовки
10.	Технології у реалізації Концепції Нової української школи	II Науково-практичний семінар для учителів початкових класів області	30 березня 2018 р.		Кафедра дошкільної і початкової освіти
11.	Світ один для всіх	Регіональний конкурс творчих робіт (есе) зі спеціальності 016 Спеціальна освіта	11 квітня 2018 р.	30	К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
12.	Молодь в сучасній психології. Етнічна самосвідомість та міжетнічна взаємодія	IX Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та фахівців у галузі психології	12 квітня 2018 р.		К-ра психології
13.	Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегія розвитку у національному та світовому вимірі	III Міжнародна науково-практична конференція	18 квітня 2018 р.	190	К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
14.	Дошкільна і початкова освіта: реалії та перспективи	II Всеукраїнська науково-практична конференція	25-26 квітня 2018 р.	160	Кафедра дошкільної і початкової освіти
15.	Університет імені А.С. Макаренка: європейський імідж, мобільність та соціальні перспективи	Міжнародна науково-практична конференція	26-27 квітня 2018 р.	120	К-ра педагогіки і к-ра менеджменту освіти та професійної

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
		для студентів та молодих учених			підготовки
16.	Наукові пошуки молодих учених	XIII Науково-практична конференція	24 травня 2018 р.		К-ра менеджменту освіти та професійної підготовки
17.	Готовність педагогічних працівників загальноосвітнього закладу до роботи з дітьми з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії: питання теорії і практики	Регіональний науково-методичний семінар	31 травня 2018 р.		К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
18.	До 100-річчя з Дня народження В.О. Сухомлинського	Круглий стіл	24 вересня		К-ра педагогіки і к-ра менеджменту освіти та професійної підготовки
19.	Корекційно-реабілітаційна діяльність: стратегія розвитку у національному та світовому вимірі	IV Міжнародна науково-практична конференція	09 жовтня 2018 р.		К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
20.	Інноваційні підходи до виховання учнів козацьких класів і хортингістів у навчальних закладах	II Міжнародна науково-практична конференція	8-9 листопада 2018 р.		К-ра педагогіки і к-ра менеджменту освіти та професійної підготовки
21.	Дошкільна освіта: від традицій до інновацій	IV Всеукраїнська науково-практична конференція	8-9 листопада 2018	150	Кафедра дошкільної і початкової освіти
22.	Новітні технології спеціальної педагогіки: проблеми, перспективи та шляхи запровадження	II Регіональний науково-практичний семінар зі спеціальної педагогіки	20 листопада 2018 р.		К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
23.	Молодь в сучасній психології. Етнічна самосвідомість та міжетнічна взаємодія	X Міжнародна науково-практична конференція	22 листопада 2018 р.		К-ра психології

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
		студентів, аспірантів та фахівців у галузі психології			
24.	II етап Всеукраїнської студентської олімпіади зі спеціальності 016 Спеціальна освіта	II <i>Всеукраїнський тур</i>	26-27 квітня 2018 р.		К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
25.	Гендерна експертиза і гендерний аналіз в системі підготовки викладачів вищої школи	II Регіональний науково-методичний семінар	17 травня 2018 р.	20	К-ра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності
26.	Психологічна культура: сутність, проблеми, перспективи	VI Регіональний семінар з міжнародною участю	листопад 2018 р.	50	Кафедра психології
27.	Новітні технології спеціальної педагогіки: проблеми перспективи та шляхи запровадження	Семінар	грудень 2018 р.	70	К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
28.	Партнерство державного і громадського сектору у контексті соціальної підтримки сім'ї та дитини на рівні громади	Обласний науково-методичний семінар для соціальних працівників, соціальних служб, установ і організацій (державної і приватної форм власності)	грудень 2018 р.	30	К-ра соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності
29.	Новітні технології спеціальної педагогіки: проблеми, перспективи та шляхи запровадження	Науково-практичний семінар	грудень 2018 р.		К-ра спеціальної та інклюзивної освіти
Інститут фізичної культури 1 Міжнародна, 9 Всеукраїнських, Олімпіада, Конкурс					
30.	Сучасні проблеми логопедії та реабілітації	VI Всеукраїнський а заочна науково-	15 лютого 2018 р.	150	К-ра логопедії

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
		практична конференція з міжнародною участю			
31.	Здоров'я людини в сучасному культурно-освітньому просторі	I Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція	березень 2018 р.	60	К-ра ЗЛ
32.	Всеукраїнська студентська олімпіада з фізичної реабілітації	<i>II Всеукраїнський тур</i>	19-21 квітня 2018 р.		К-ра здоров'я людини та фізичної реабілітації, К-ра ТМФК
33.	Всеукраїнський конкурс студентських наукових робіт з фізичної терапії, ерготерапії	<i>II тур</i>	24-25 квітня 2018 р.		ІФК
34.	Сучасні проблеми фізичного виховання і спорту різних груп населення	Міжнародна науково-практична конференція	17-18 травня	130	ТМФК
35.	Освіта і здоров'я	VIII Всеукраїнська конференція з міжнародною участю	квітень 2018	80	МБОФК
36.	Актуальні проблеми корекційної педагогіки, психології та реабілітації	II Всеукраїнська студентська науково-практична конференція	15 травня 2018 р.	80	К-ра логопедії
37.	Арт-технології: теорія і практика	Регіональний науково-практичний форум	25 вересня 2018 р.		ЗЛФТРЕ
38.	Арт-терапевтичні технології як засіб здоров'язбережувальної діяльності сучасних закладів освіти	III Всеукраїнська конференція з міжнародною участю	жовтень 2018 р.	60	МБОФК Кафедра музично-інструментального виконавства
39.	III Всеукраїнський чемпіонат з масажу	III Всеукраїнський чемпіонат з масажу	10 листопада 2018 р.		

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
40.	II Форум масажних технологій	Форум	11 листопада 2018 р.		
41.	Актуальні питання охорони праці у галузі освіти	III Всеукраїнська конференція з міжнародною участю	30 листопад 2018 р.	60	МБОФК
42.	Стан і перспективи сучасного туризму	IV Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція з міжнародною участю	6-7 грудня 2018 р.	70	К-ра туризму та ГРС
43.	Безпека життєдіяльності в освітньому середовищі	III Всеукраїнська науково-практична інтернет-конференція студентів та молодих учених	14 грудня 2018 р.	80	МБОФК
44.	Третій регіональний учнівський конкурс з основ здоров'я імені М. М. Васюка	Конкурс Васюка	13 листопада 2018 р.		
Фізико-математичний факультет 5 Міжнародних, 2 Всеукраїнські					
45.	Сучасні проблеми експериментальної, теоретичної фізики та методики навчання фізики	III Всеукраїнська науково-практична конференція молодих учених	12-13 квітня 2017 р.	100	Кафедра фізики та методики навчання фізики
46.	Економіка, інновації та сучасні бізнес-технології (союз науки та практики)	Міжнародна наукова конференція	12-13 квітня 2018 р.		К-ра економіки та бізнесу
47.	Навчання інформатики: професійне зростання та творчий пошук	Науково-методичний семінар	травень 2018 р.	30	Кафедра інформатики
48.	Інновації і сучасні бізнес-технології в економіці та	I Міжнародна	17-18 травня	50	Кафедра економіки та

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
	управлінні (союз науки і практики)	науково-практична конференція			бізнесу
49.	Україна майбутнього: перспективи інтеграції та інноваційного розвитку	Міжнародний науково-практичний форум	12-14 вересня 2018 р.	50	Кафедра економіки та бізнесу
50.	Використання ІТ в навчанні інформатики, математики, фізики	Науково-методичний семінар	жовтень 2018 р.	30	Кафедра інформатики
51.	Розвиток інтелектуальних умінь і творчих здібностей учнів та студентів у процесі навчання дисциплін природничо-математичного циклу «ІТМ плюс-2018»	III Міжнародна науково-методична конференція	8-9 листопада 2018 р.		К-ра математики
52.	Теоретико-методичні засади вивчення сучасної фізики та нанотехнологій у загальноосвітніх та вищих навчальних закладах	III Всеукраїнська науково-методична конференція	28 листопада 2018 р.	100	Кафедра фізики та методики навчання фізики
53.	Наукова діяльність як шлях формування професійних компетентностей майбутнього фахівця	Міжнародна науково-практична конференція	6-7 грудня 2018 р.	100	Кафедра інформатики
Природничо-географічний факультет 2 Міжнародні, 3 Всеукраїнські					
54.	Теоретичні та прикладні аспекти досліджень з біології, географії та хімії	II Всеукраїн. наукова конференція студентів та молодих учених	25 квітня 2018 р.	115	Кафедри природничо-географічного факультету
55.	Біологічні стаціонари, їх історія та місце у науковій та освітній роботі	II Всеукраїнська наукова конференція	21-23 вересня 2018 р.	50	Кафедри природничо-географічного факультету
56.	Треті сумські географічні читання	Всеукраїнська наукова конференція	12-14 жовтня 2018 р.	100	К-ра загальної і регіональної географії
57.	Сьогодення біологічної науки	II Міжнародна наукова конференція	червень	50	К-ра біології людини і тварин
58.	Сьогодення біологічної науки	III Міжнародна наукова конференція	9-10 листопада	200	К-ра біології людини і тварин

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
Інститут культури і мистецтв 3 Міжнародні, 2 Всеукраїнські					
59.	Музичний світ у наукових дослідженнях молодих	I Міжнародна студентська науково-практична конференція	квітень 2018 р.	35	Кафедра образотворчого мистецтва, теорії, історії музики та художньої культури
60.	Проблеми мистецько-педагогічної освіти: здобутки, реалії, перспективи	Всеукраїнська науково-практична конференція	25-26 квітня 2018 р.		К-ра хорового диригування
61.	Ленд-арт	II університетська науково-практична конференція	квітень 2018	100	
62.	Щорічна студентська наукова конференція у рамках днів науки	Вузівська			
63.	Функції дизайну у сучасному світі	II Міжнародна науково-практична конференція	22-23 березень 2018 р.	30	Кафедра образотворчого мистецтва, теорії, історії музики та художньої культури
64.	Простір Покордоння	Міжнародний симпозіум з ленд-арту	червень 2018 р.	40	Кафедра образотворчого мистецтва, теорії, історії музики та художньої культури
65.	Ювілейна палітра	IV Всеукраїнський науково-практичний семінар	6-7 грудня 2018 р.	30	Кафедра образотворчого мистецтва, теорії, історії музики та художньої культури
Інститут історії та філософії 3 Міжнародні, 2 Всеукраїнські					
66.	«Крути: 100 років героїчної боротьби української молоді	Круглий стіл	29 січня 2018 р.		К-ра історії України
67.	Герої небесної сотні	Круглий стіл	15 лютого 2018 р.		К-ра історії України

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
68.	Актуальні питання методики викладання суспільних та гуманітарних дисциплін в умовах розбудови сучасної школи	Всеукраїнська науково-практична конференція	22 березня 2018 р.	100	К-ра всесвітньої історії та методики навчання суспільних дисциплін
69.	Сучасні міжнародні відносини в контексті глобалізаційних процесів у світі	Круглий стіл	19 квітня 2018 р.		К-ра права та міжнародних відносин
70.	Реалії та перспективи розбудови правової держави в Україні та світі	Міжнародна науково-практична конференція для студентів та молодих учених	18 травня 2018	40	К-ра права та міжнародних відносин
71.	Формування громадянської культури в новій українській школі: традиційні та інноваційні практики	I Всеукраїнська науково-практична конференція з онлайн-трансляцією	5-6 червня 2018 р.		К-ра всесвітньої історії та методики навчання суспільних дисциплін СОППО
72.	Музейна педагогіка у професійній підготовці майбутнього вчителя	Всеукраїнська науково-практична конференція	28 листопада 2018 р.		К-ра всесвітньої історії, міжнародних відносин та методики навчання історичних дисциплін
73.	Історико-філософські дослідження молодих учених	6 Всеукраїнська науково-практична конференція	26 квітня 2018 р.	80	Кафедра історії України
Факультет іноземної та слов'янської філології 1 Міжнародна, 4 Всеукраїнські					
74.	Рідномовна і багатомовна освіта у контексті сталого розвитку суспільства	Міжнародний науковий вебінар	22 лютого 2018 р.		К-ра української мови
75.	Сумщина в історико-філологічному вимірі	Усеукраїнська краєзнавча наукова конференція	30 березня 2018 р.		К-ра української мови
76.	Формування мовного естетичного ідеалу засобами лінгвістичних та літературознавчих дисциплін	Міжнародна наукова конференція	26 квітень 2018 р.		К-ра російської мови, зарубіжної літератури та методики їх викладання

№ з/п	Назва заходу	Рівень проведення конференції	Термін проведення	К-ть учасників	Відповідальні за проведення заходу
77.	Академічна культура дослідника в освітньому просторі	Міжнародна науково-практична конференція здобувачів вищої освіти і молодих учених	18 травня 2018 р.	50	К-ра української мови
78.	Інновації в освіті і педагогічна майстерність учителя-словесника	Усеукраїнська красназнавча наукова конференція	25 жовтня 2018 р.	100	К-ра української мови
79.	Філологія, лінгводидактика, професійна комунікація в науковому дискурсі	Міжнародна наукова інтернет конференція для молодих учених і студентів	8 листопада 2018 р.	100	К-ра української мови
80.	Діалог мов і культур у сучасному освітньому просторі	II Всеукраїнська наукова інтернет-конференція	19-20 листопада	100	Германська філологія
81.	Сучасні тенденції у викладанні іноземних мов у світі	I Міжнародна науково-практична інтернет конференція	29 листопада	100	К-ра теорії і практики романо-германських мов
82.					
83.	Культуромовна особистість фахівця у XXIст	Міжнародна науково-практична конференція	6 грудня 2018 р.	50	К-ра української мови

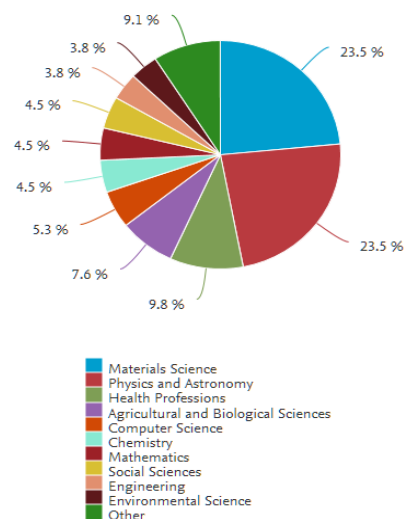
5.3.3. Інтернет-присутність університету і викладачів у науко метричних базах даних

У 2018 році створено профіль СумДПУ імені А.С.Макаренка у наукометричній базі даних Scopus.

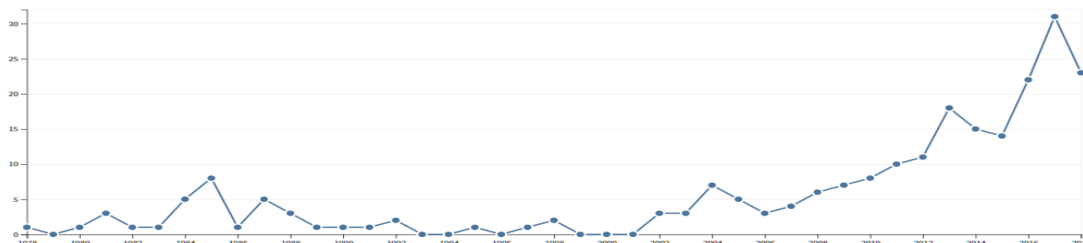
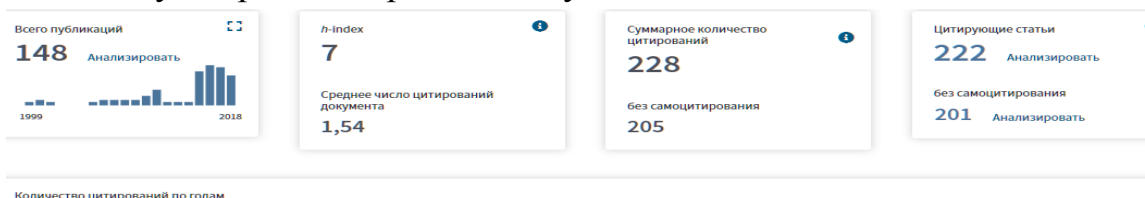
Сортировать по: [Количество документов \(по уб...](#)

Materials Science	31	Engineering	5
Physics and Astronomy	31	Environmental Science	5
Health Professions	13	Decision Sciences	4
Agricultural and Biological Sciences	10	Business, Management and Accounting	3
Computer Science	7	Energy	2
Chemistry	6	Earth and Planetary Sciences	1
Mathematics	6	Economics, Econometrics and Finance	1
Social Sciences	6	Medicine	1

Sumy State Pedagogical University

Також університет отримав доступ до бази даних Web of Science.

5.4. Підготовка науково-педагогічних кадрів в аспірантурі та докторантурі

З 1992 року в університеті діє аспірантура. Підготовка здійснювалася за 10 спеціальностями. У 2015 році затверджено новий Перелік спеціальностей, за яким Сумським державним педагогічним університетом імені А. С. Макаренка проліцензовано 8 спеціальностей: 011 Освітні, педагогічні науки, 014 Середня освіта (музичне мистецтво, російська мова, фізика), 015 Професійна освіта, 016 Спеціальна освіта, 017 Фізична культура і спорт, 025 Музичне мистецтво, 035 Філологія (українська література), 091 Біологія (фізіологія людини і тварин, патологічна фізіологія).

З 2014 року функціонує докторантура. Підготовка здійснювалася за спеціальністю 13.00.01 – загальна педагогіка та історія педагогіки. З 2018 року відкрито докторантуру за спеціальністю 015 Професійна освіта. Існує можливість для навчання докторантів за спеціальністю 13.00.02 – теорія та методика музичного навчання.

Випуск аспірантів у 2018 році склав 11 осіб, з них 2 аспіранти захистили дисертації достроково. За звітний період до аспірантури за денною, вечірньою та заочною формами навчання було зараховано 29 осіб, з них бюджет – 20 осіб, контракт – 9 осіб, у тому числі 4 іноземці. Станом на 1 грудня 2018 року в університеті навчаються 100 аспірантів та 2 докторанти.

5.5. Наукові видання

У 2018 навчальному році в університеті здійснювалося видання 10 наукових журналів та збірників наукових праць:

фахових

- «Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології» (внесено до

переліку фахових видань ДАК України з педагогіки, індексується міжнародною наукометричною базою даних INDEX Copernicus; зареєстровано в низці міжнародних наукометричних баз даних; отримано сертифікат ISSN 2312-5993; проіндексовано в «Бібліометрика української науки», h=9). Головний редактор: д.пед.н., проф. Сбруєва А.А.

- «Філософія науки: традиції та інновації» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з філософії). Відповідальний редактор: д.філос.н., проф. Цикін В.О.
- «Актуальні питання мистецької освіти та виховання» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки). Голова редакційної колегії: д.пед.н., проф. Ніколаї Г.Ю.
- «Актуальні питання природничо-математичної освіти» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки). Головний редактор: д.пед.н., проф. Чашечникова О. С.
- «Фізико-математична освіта» (внесено до переліку фахових видань ДАК України з педагогіки, індексується міжнародною наукометричною базою даних INDEX Copernicus; зареєстровано в низці міжнародних наукометричних баз даних; отримано сертифікат ISSN 2413-158X; проіндексовано в «Бібліометрика української науки», h=7). Головний редактор: д.пед.н., доц. Семеніхіна О.В.

наукових

- «Природничі науки». Відповідальний редактор: к.б.н., доц. Вакал А.П.
- «Наукові записки Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка (проіндексовано в «Бібліометрика української науки», h=2). Географічні науки». Головний редактор: д.географ.н., проф. Нешатаєв Б.М.
- «Теорія та методика навчання суспільних дисциплін». Головний редактор: д.пед.н., проф. Михайличенко О.В.

для студентів та молодих учених

- «Наукові пошуки». Головний редактор: д.пед.н., проф. Сбруєва А.А.
- «Магістр». Головний редактор: к.пед.н., проф. Козлова О. Г.

5.6. Спеціалізовані вчені ради

В 2018 році в університеті діяло 4 спеціалізовані вчені ради:

- Д 55.053.01 по захисту докторських дисертацій за спеціальностями «Загальна педагогіка та історія педагогіки», «Теорія та методика музичного навчання», «Теорія та методика професійної освіти»;

- К 55.043.02 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю «Патологічна фізіологія (біологічні науки)»;
- К 55.053.03 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 13.00.02 «Теорія та методика навчання (фізична культура, основи здоров'я)» та 13.00.04 «Теорія і методика професійної освіти»;
- К 55.053.04 по захисту кандидатських дисертацій за спеціальністю 17.00.03 «Музичне мистецтво».

Станом на сьогодні спеціалізована вчена рада К 55.053.02 припинила діяльність. За період її діяльності (2016–2018 рр.) захищено 7 кандидатських дисертацій, з них 2 – іноземцями.

5.7. Традиційні та інноваційні наукові підрозділи

Стратегія інноваційного розвитку СумДПУ імені А.С.Макаренка передбачає створення сучасної інфраструктури міждисциплінарних досліджень на основі системи наукових підрозділів. Наукову діяльність в університеті здійснюють 7 ресурсних центрів і центрів трансферу технологій, 1 центр колективного користування, 4 навчально-наукові центри, 2 міжвідомчі, 1 міжуніверситетська, 1 студентська та понад 20 університетських наукових, науково-дослідних та науково-експериментальних лабораторій. Діяльність цих спеціалізованих структур спрямовано на підвищення конкурентоспроможності університету.

5.8. Трансфер технологій і комерціалізація наукових результатів

Інноваційні напрями діяльності СумДПУ імені А.С.Макаренка реалізуються через:

- діяльність на базі університету: регіонального осередку Асоціації гідів України і Європи; представника Міністерства освіти і науки Сербії д.пед.н., професора Устименко-Косоріч О. А.;
- асоційовану співпрацю з Люксембургським економіко-бізнес центром Європейського Союзу (в університеті працює представник д.економ.н., професор Кудріна О. Ю.);
- співпрацю з Черкаською фармацевтичною фірмою у галузі фармакології спорту (в університеті працює представник д.б.н., професор Гуніна Л.М.).

5.9. Співробітництво з науковими установами України

У звітному періоді тривала головними напрямами та формами співпраці стали:

1. Організація та діяльність наукових підрозділів:

- Центр колективного користування науковим обладнанням – співорганізатори Інститут прикладної фізики НАН України та кафедра фізики та методики навчання фізики СумДПУ;
- Лабораторія гігієни навчальної діяльності та вікової фізіології – співорганізатори Інститут гігієни та медичної екології імені О. М. Марзасва НАМН України та кафедри медико-біологічних основ фізичної культури;
- Лабораторія корекційної-реабілітаційних технологій – співорганізатори Інститут спеціальної педагогіки НАПН України та кафедра корекційної та інклюзивної освіти.

2. Виконання досліджень:

- Спільно з Інститутом філософії НАН України наукові дослідження проблем формування у викладачів та студентів постпарадигмального мислення;
- Спільно з Інститутом ботаніки ім. М. Г. Холодного НАН України експедиційні дослідження біологічного різноманіття рослин та грибів на територіях «Гетьманського національного природного парку» та Національного природного парку «Гуцульщина»;
- Спільно з Інститутом загальної неорганічної хімії НАН України дослідження в межах діяльності лабораторії фізико-хімічного аналізу;
- Спільно з Інститутом української мови НАН України наукові дослідження проблеми територіальних і соціокультурних особливостей функціонування української мови в Україні;

- Спільно з Інститутом педагогічної освіти і освіти дорослих НАПН України дослідження за такими напрямками: зміст і науково-методичне забезпечення мовнокомунікативної підготовки вчителя, викладача; організація науково-дослідної роботи майбутнього вчителя, викладача;
- Спільно з Інститутом вищої освіти НАПН України наукові дослідження щодо: методики організації вивчення навчальної дисципліни «Методика навчання екології» у ВНЗ України, методики використання навчальної екологічної стежини у дошкільних навчальних закладах, методики використання дискусійних методів та логічних методичних прийомів у процесі навчання біології в основній школі;
- Спільно з Інститутом психології імені Г. С. Костюка НАПН України дослідження у галузі психології.

3. Участь науково-педагогічних працівників СумДПУ у роботі наукових установ:

- д.пед.н., проф. Сбруєва А. А. – член Міжвідомчої ради з координації наукових досліджень з педагогічних та психологічних наук в Україні НАПН України;
- к.пед.н., проф. Козлова О. Г. – науковий кореспондент Інституту педагогіки НАПН України (Лабораторія інноватики та управління закладами освіти);
- д.пед.н., проф. Дегтяренко Т. М., д.пед.н., доц. Картава Ю. А., к.пед.н. Косенко Ю. М. – члени науково-творчих колективів Інституту спеціальної педагогіки НАПН України з розроблення типових навчальних планів та навчальних програм для шкіл I та II ступенів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів;
- д.пед.н., проф. Дегтяренко Т. М. – член Спеціалізованої вченої ради Д 26.450.01 Інституту спеціальної педагогіки НАПН України із захисту дисертаційних досліджень;
- д.психол.н., проф. Кузікова С. Б. – дійсний член Академії наук вищої освіти України.

До форм співробітництва також належать спільна організація та проведення наукових заходів різних рівнів; взаємне рецензування матеріалів (дисертації, автореферати, монографії, статті, методичні рекомендації тощо), експертно-координаційна оцінка тематики дисертаційних робіт, керівництво виконанням дисертаційних досліджень, стажування викладачів, проведення наукових та асистентських практик студентів, студентські наукові контакти.

5.10. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених

Органом самоврядування наукової молоді університету є Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих учених та керуючий орган – Рада молодих учених (РМУ), до складу якої входять студенти, аспіранти та молоді викладачі. Головним завданням РМУ є формування умов для всебічного розкриття наукового та творчого потенціалу молодих науковців, інформаційно-консалтингова та міжнародна діяльність.

Основні напрями діяльності РМУ у 2018 році:

- сприяння формуванню умов для розкриття наукового та творчого потенціалу студентів, аспірантів, молодих вчених;
- пошук та підтримка талановитих дослідників серед студентів, аспірантів, молодих вчених, надання їм всебічної допомоги;
- сприяння формуванню особистості дослідника, сучасного вченого з широким демократичним світоглядом;
- участь в організації та розвитку міжвузівського та міжнародного наукового та культурного співробітництва молодих вчених;
- подальша популяризація науково-технічних знань, науково-технічної творчості та спортивно-технічного моделювання серед студентства та учнівської молоді в університеті та місті Суми;
- залучення студентів, аспірантів та молодих вчених до вирішення завдань, які мають практичне значення для розвитку науки і техніки;
- якісне оновлення змісту, форм і методів університетської освіти, розширення мережі наукових, науково-технічних та спортивно-технічних гуртків в університеті та місті;
- популяризація та пропаганда кращих робіт, відбір та представлення їх на обласні, Всеукраїнські масові заходи;
- узагальнення та поширення досвіду діяльності об'єднань з наукової, науково-технічної та спортивно-технічної творчості, які працюють на базі університету та загальноосвітніх навчальних закладів;
- організація та проведення конференцій, симпозіумів, круглих столів, кейс-стаді та ін.;
- інформаційна діяльність тощо.

5.11. Студентська наукова діяльність

Студентська наука посідає чинне місце у науково-дослідній роботі університету. Студенти проводять свої дослідження у науково-дослідних лабораторіях, наукових гуртках та проблемних групах, працюють над науковими проектами.

Одними з основних показників студентської наукової роботи є перемоги у олімпіадах і конкурсах.

У 2018 році 8 студентів університету стали призерами Всеукраїнської студентської олімпіади у сферах географії, спеціальної освіти, соціальної педагогіки, музичного мистецтва, фітнесу, рекреації, фізичного виховання та фізичної реабілітації.

За результатами фінального туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт 15 студентів стали переможцями і призерами за такими напрямками, як: українська література, фізична реабілітація, фізичне виховання, спорт, гендерні дослідження, спеціальна освіта, романо-германські мови і літератури, соціолінгвістика, фізика, управління проектами і програми та інформаційно-комунікаційними технологіями в освіті.

Молоді науковці СумДПУ імені А. С. Макаренка стали переможцями Конкурсу праць молодих науковців у рамках проекту ЕРАЗМУС+.

Студентка університету здобула перемогу у Всеукраїнському конкурсі студентських наукових робіт, який відбувся в межах проекту, виконуваного Експертно-аналітичною групою «Акцент» та Центром політико-правових реформ за фінансової підтримки Програми МАТРА Посольства Королівства Нідерландів в Україні.

Студенти СумДПУ імені А.С.Макаренка щорічно долучаються до участі, стають переможцями та призерами міжнародних конкурсів із веб-дизайну та комп'ютерної графіки.

Проведення на базі СумДПУ імені А.С.Макаренка II туру Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт з галузі «Фізична терапія, ерготерапія», Всеукраїнської олімпіади з фізичної реабілітації та Всеукраїнської олімпіади зі спеціальної освіти дозволило підвищити результативність студентської наукової роботи у відповідних галузях знань.

Тож, 2018 рік у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка відзначився науковими здобутками, проте це лише закликає до подальшого не тільки кількісного, але й якісного покращення показників.

6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ

Міжнародну діяльність Університету спрямовано на урізноманітнення форм співробітництва, поглиблення його змісту та підвищення результативності міжнародної наукової співпраці Університету із зарубіжними закладами освіти, міжнародними фондами та організаціями, якісну підготовку іноземних громадян.

Співробітництво Університету із закордонними організаціями реалізовується шляхом:

- ✓ розробки та підписання угод про співробітництво;
- ✓ запрошення іноземних фахівців до проведення науково-педагогічної діяльності;
- ✓ організації та участі у міжнародних наукових заходах;
- ✓ відрядження викладачів університету за кордон;
- ✓ активізації програм студентських обмінів та стажувань;
- ✓ навчання іноземних громадян;
- ✓ отримання та реалізацію грантових програм.

6.1. Підготовка іноземних громадян

У 2013 році Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка отримав ліцензію на право підготовки іноземців та осіб без громадянства за акредитованими спеціальностями. На сьогоднішній день в університеті навчається 403 іноземця з 12 країн: Азербайджан, Білорусь, Ізраїль, Ірак, Італія, Китай, Молдова, Сербія, Туреччина, Туркменістан, Узбекистан, Швейцарія. На підготовчому відділенні для іноземних громадян проходять підготовку 10 слухачів.

Університет у 2018-2019 році готує 357 студентів освітніх рівнів бакалавра та магістра денної та заочної форми навчання. 26 осіб з Китайської Народної Республіки приїхали до навчального закладу за програмами академічної мобільності. За третім (освітньо-науковим) рівнем

університет готує 10 іноземців.

Найбільшою популярністю серед іноземців користуються спеціальності: англійська, німецька та російська мови факультету іноземної та слов'янської філології; математика та інформатика фізико-математичного факультету; хімія, біологія та географія природничо-географічного факультету, фізична культура, спорт, фізична терапія та ерготерапія навчально-наукового інституту фізичної культури, музичне мистецтво та хореографія навчально-наукового інституту культури і мистецтв, історія та міжнародні відносини навчально-наукового інституту історії та філософії тощо.

Студенти іноземці нашого університету беруть активну участь у проведенні загально університетських, міських та загальнодержавних українських свят, а також мусульманських: Аль-Кадр, Байрам, День Арафат, Джума (іслам), Дні ат-Ташрік, Зуль-хіджа, Курбан-байрам, Мавлід, Рагаїб, Раджаб-байрам, Свято розговіння тощо.

6.2. Участь університету у міжнародних освітніх проектах і програмах

У рамках співробітництва з Північним національним університетом (м. Інчуань, Китай) діє спільна програма «студентської мобільності 3+1», а також проводиться реалізація освітніх програм «академічної мобільності 3+1

та 2+1», «скорочений термін навчання 3+2», «обмін студентами та викладачами», «програма підготовки магістрів 4+1,5». У рамках програми Еразмус+ створено програму академічної мобільності для студентів та викладачів спільно з Академією імені Яна Длугоша (м. Ченстохова) за спеціальностями соціальна робота, соціальна забезпечення, менеджмент соціокультурної діяльності, фізична культура і спорт.

6.3. Співробітництво з міжнародними організаціями у рамках партнерських угод

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка має низку угод про творче співробітництво з вищими та загальноосвітніми навчальними закладами та громадськими організаціями Білорусі, Болгарії, Великобританії, КНР, Німеччини, Польщі, Сербії, США та Франції. На сьогодні плідна науково-

педагогічна робота здійснюється в рамках 34 двосторонніх угод Університету та його структурних підрозділів. Співробітництво Університету із закордонними організаціями реалізовується шляхом: розробки та підписання угод про співробітництво; запрошення іноземних фахівців до проведення науково-педагогічної діяльності; організації та участі у міжнародних наукових заходах; відрядження викладачів університету за кордон; активізації програм студентських обмінів та стажувань; навчання іноземних громадян; отримання та реалізацію грантових програм.

Основні напрямки міжнародного співробітництва включають зокрема: новітні інформаційні технології при навчанні математики; здоров'язбережувальне виховання; модернізацію

підготовки вчителів музики, хореографії, образотворчого мистецтва; розвиток підготовки фахівців у сфері ритміки і танцю, вокалу; концепції інтеркультурного виховання дітей та молоді засобами музичного мистецтва; корекційно-педагогічна робота з дітьми з особливими потребами, логопедія, технології профілактики та лікування найпоширеніших захворювань; методичного забезпечення спорту високих досягнень та підготовки спортсменів світового рівня.

На постійній основі ведеться співпраця з такими міжнародними організаціями як: Фонд імені Роберта Боша (Німеччина); Громадська організація «Коло підтримки «Суми-Допомога» (Німеччина); Німецька служба академічних обмінів (DAAD), Ради міжнародної освіти (США), Програма імені Фулбрайта (США), Корпус Миру (США), Французький центр мовного та культурного співробітництва «Альянс Франсез» (Франція) тощо.

6.4. Академічна мобільність викладачів та студентів, участь у закордонних відрядженнях

На базі нашого навчального закладу проводяться наукові заходи міжнародного рівня, серед яких міжнародні конференції, семінари, круглі столи, інтернет-конференції, майстер-класи іноземних фахівців. Для проведення досліджень та стажування щорічно

викладачі та аспіранти виїжджають до університетів та науково-дослідних установ зарубіжжя, зокрема до Польщі, Німеччини, Румунії, Словаччини, США. Результатом стажувань є участь у викладачів у міжнародних проектах та подальша спільна

робота у сфері наукової та педагогічної діяльності.

Представники нашого університету (студенти, магістранти, аспіранти, слухачі) беруть участь у найбільш поширених програмах студентського культурного обміну та стажування за кордоном, в тому числі програмах підтримуваних урядами зарубіжних країн GlobalUGRAD (США), DAAD (Німеччина), Еразмус+ (ЄС) та ін. Крім того, студенти мають можливість стати учасниками програма «Au-Pair», «CampAmerica», «Work&Travel» і аналогічними програмами Німеччини, Фінляндії, Греції, Туреччини, США. Зростає кількість студентів, які беруть участь у мовних стажуваннях закордоном у Німеччині, Швейцарії, Австрії, Франції.

7. ПЕРЕВІРКА УНІВЕРСИТЕТУ ДЕРЖАВНОЮ ІНСПЕКЦІЄЮ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ

На виконання Розпорядження Державної інспекції навчальних закладів України від 07 травня 2018 року № 01-14/12-р «Про усунення порушень, виявлених в ході позапланової перевірки Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка» 02 серпня 2018 року була надана інформація ДІНЗ України (щодо виконання Заходів по усуненню зауважень і недоліків, виявлених під час позапланової перевірки університету комісією ДІНЗ України, затверджених наказом по університету від 07 травня 2018 року № 177 «Про затвердження Заходів по усуненню зауважень та недоліків, виявлених під час планової перевірки університету комісією ДІНЗ України» інформуємо.

Питання виконання Заходів по усуненню зауважень і недоліків, виявлених під час позапланової перевірки університету комісією ДІНЗ України, затверджених наказом по університету від 07 травня 2018 року № 177 «Про затвердження Заходів по усуненню зауважень та недоліків, виявлених під час планової перевірки університету комісією ДІНЗ України» розглянуто на засіданні ректорату 01 серпня 2018 року, протокол № 29.

В університеті припинена практика укладання договорів вступниками на навчання до наказу на їх зарахування.

Рішенням вченої ради університету від 20 червня 2018 року, протокол № 12 затверджено Стандарт університету. Керівникам навчальних структурних підрозділів доручено розробити навчальні плани спеціальностей освітнього рівня бакалавр для вступників 2018 року відповідно до затверджених Стандартів; навчальному відділу: провести експертизу навчальних планів спеціальностей освітнього рівня бакалавр та подати на затвердження вченою радою університету.

Відповідно до наказу по університету від 02 березня 2018 року № 98 «Про створення комісії з перевірки навчальних структурних підрозділів університету» у квітні-травні 2018 року проведено перевірку стану навчально-методичного забезпечення навчальних дисциплін на кафедрах. Узагальнені матеріали розглянуті на засіданні науково-методичної ради університету 22 травня 2018 року, протокол № 6.

Станом на травень 2018 року приведені у відповідність до норми Закону України «Про вищу освіту» навчальні плани підготовки фахівців щодо вільного вибору навчальних дисциплін в обсязі не менше 25% загальної кількості кредитів ЄКТС.

На засіданнях директоратів навчально-наукових інститутів, деканатів факультетів та кафедр у травні-червні 2018 року розглянуті питання:

- ведення та виконання Індивідуальних планів науково-педагогічних працівників відповідно до «Вимог та рекомендацій до оформлення індивідуального плану викладача»;
- дотримання науково-педагогічними працівниками кафедр Методичних рекомендацій до створення навчально-методичного комплексу дисципліни, затверджених наказом по університету № 576 від 26 грудня 2018 року;
- дотримання вимог до ведення журналів академічних груп;
- ведення протоколів вчених рад навчальних структурних підрозділів та протоколів кафедр відповідно до Інструкції з діловодства Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, затвердженої наказом № 174 від 14 жовтня 2013 року та дотримуватись визначених вимог у подальшій роботі;
- щодо розподілу навчального навантаження на 2018-2019 навчальний рік першочергово забезпечити читання лекцій науково-педагогічними працівниками, які мають наукові ступені та вчені звання та планувати кількість кваліфікаційних робіт на одного викладача відповідно до нормативів;

• акцентована увага на виконання п. 4.7 Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка та укладання з ними трудових договорів (контрактів) щодо надання кафедрами висновків про професійні та особистісні якості та рекомендації/не рекомендації на заміщення посад науково-педагогічних працівників та зібрана і опрацьована інформація щодо усунення виявлених зауважень та недоліків по директоратах навчально-наукових інститутів, деканатах факультетів та кафедрах.

Зауваження щодо ведення журналів академічних груп та Індивідуальних планів викладачів усунуті.

З секретарями вчених рад навчально-наукових інститутів, факультетів та лаборантами кафедр у червні 2018 року (згідно з графіком) проведено навчання щодо ведення протоколів вчених рад навчально-наукових інститутів, факультетів та засідань кафедр у відповідності до Інструкції з діловодства, затвердженої наказом № 174 від 14 жовтня 2013 року «Про затвердження Інструкції з діловодства Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка». Додатково всім фахівцям видана Інструкція з діловодства.

На засіданні вченої ради університету 29 травня 2018 року, протокол № 11 розглянуто питання «Про усунення зауважень та недоліків, виявлених під час позапланової перевірки Державною інспекцією навчальних закладів України» ухвалено рішення, яке затверджено наказом № 214 від 29 травня 2018 року «Про затвердження рішення вченої ради від 29 травня 2018 року» щодо негайного усунення зауважень і недоліків, вказаних у Акті (витяг із протоколу вченої ради університету № 11 від 29.05.2018 року додається).

Розроблені та затверджені накази по університету:

- наказ № 129 від 08 травня 2018 року «Про підготовку до 2018-2019 навчального року»;
- наказ № 194 від 18 травня 2018 року «Про підготовку документів щодо організації освітнього процесу»;
- наказ № 195 від 18 травня 2018 року «Про затвердження форм навчально-методичної документації щодо організації освітнього процесу», яким розроблені та затверджені форми навчально-методичної документації та методичні рекомендації щодо її використання.

На засіданнях кафедр у червні 2018 року внесені доповнення до Методичних рекомендацій кафедр виконання кваліфікаційних та курсових робіт у розділ «Критерії оцінювання та порядок нарахування балів» відповідно до Положення про кваліфікаційну роботу у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка.

У серпні 2018 року на засіданні вченої ради університету заплановано розгляд та затвердження нового Положення про організацію освітнього процесу в Сумському державному педагогічному університеті. Проект Положення знаходиться на обговоренні у керівників навчальних структурних підрозділів та науково-педагогічних працівників університету.

Наказами по університету від 03 травня 2018 року № 173 та «Про оголошення конкурсу на заміщення посад науково-педагогічних працівників» було оголошено конкур, який проведено у червні 2018 року. Жодних зауважень щодо порушень Порядку проведення конкурсного відбору при заміщенні вакантних посад науково-педагогічних працівників Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка та укладання з ними трудових договорів (контрактів) від претендентів на заміщення посад не надходило.

Хід виконання Заходів по усуненню зауважень і недоліків, виявлених під час позапланової перевірки університету комісією Державної інспекції навчальних закладів України знаходиться на постійному контролі адміністрації університету.

8. РОБОТА НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ

Наукова бібліотека є важливою складовою наукового та навчально-виховного процесів університету. Пріоритетні напрямки її діяльності – формування єдиного інформаційного середовища; поповнення фондів; організація доступу до світових електронних ресурсів, створення електронних ресурсів власної генерації; забезпечення довготривалого повнотекстового та надійного відкритого доступу до результатів науково-освітньої діяльності університету; підвищення якості інформаційного забезпечення навчально-виховного процесу і наукової діяльності; активна соціокультурна робота; впровадження нових бібліотечних сервісів, що сприяють позитивному іміджу та створенню комфортного бібліотечного простору.

За єдиним обліком в бібліотеці зареєстровано 7 тисяч користувачів. Всіма підрозділами за 2018 рік здійснено обслуговування 31 200 осіб та видано 485 300 документів. В структурі – 6 відділів та три сектори. До послуг користувачів 6 абонементів та 5 галузевих читальних залів. Загальна площа бібліотеки становить 1 228,3м², кількість посадкових місць 415.

Більше 30 років бібліотека університету здійснює методичне керівництво університетськими бібліотеками Сумської області.

Минулого року за надання платних послуг та інших надходжень від бібліотеки до бюджету університету надійшло 17 674 грн.

8.1. Комплектування фонду

Загальний фонд Наукової бібліотеки налічує 900 тисяч документів. Кількість навчальної літератури становить 470 тисяч документів або 52 % від загального обсягу.

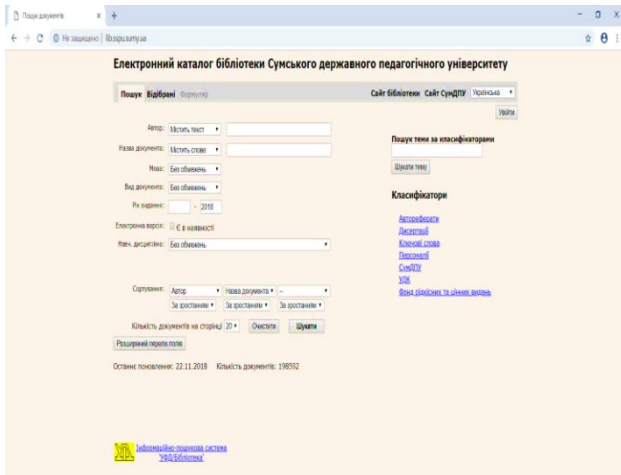

Фонд є одним із найбільших книжкових зібрань мережі освітянських бібліотек МОН України. Історично сформований він має велику наукову цінність. До складу входять дисертації, захищені в університеті, монографії, збірники праць, підручники та навчальні посібники, дореволюційні видання, наукові видання вітчизняних і зарубіжних авторів, періодичні видання, художня література, дипломні роботи на здобуття освітньо-кваліфікаційних рівнів. Фонд рідкісної книги, нараховує 4 794 прим.

В минулому році здійснено поповнення фонду на 3 000 одиниць збереження. За кошти університету придбано 292 книги на суму 50 278 грн., за рахунок дарів 1 050 – на суму 58 000 грн.

Для передплати періодичних видань на 2018 рік виділено 72 156 грн. Значне збільшення суми коштів дало можливість користувачам мати доступ до 131 назви таких видань.

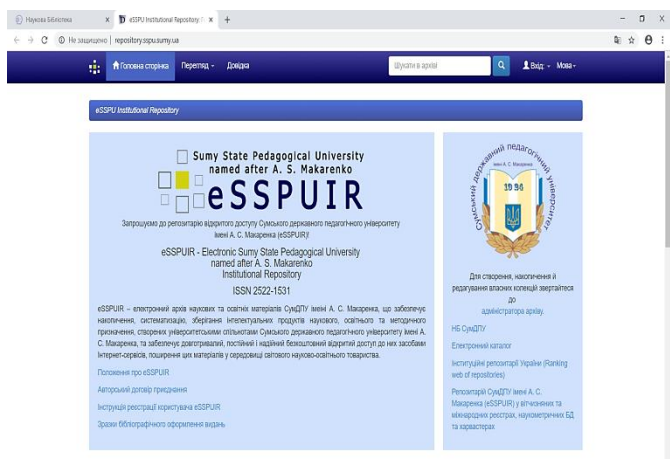
8.2. Електронно-інформаційні ресурси

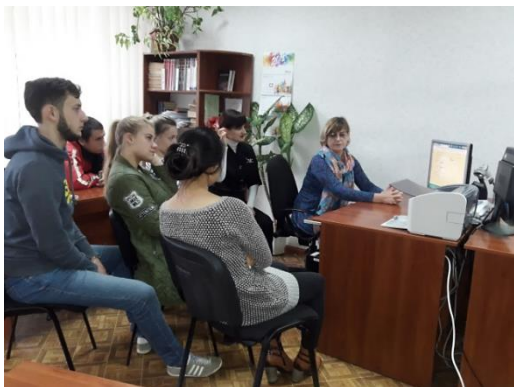
Електронний каталог бібліотеки ведеться з 1996 року. Він відображає фонд та служить основою для формування модулів та БД на допомогу навчально-виховному процесу, в тому числі БД «Книгозабезпеченість», сервіс, який скеровано на аналіз книгозабезпечення дисциплін, що викладаються в університеті. Загальний обсяг електронного каталогу становить

200 тисяч записів, він відображає інформацію про більш ніж 267 тисяч примірників. За минулий рік кількість бібліографічних записів збільшилась на 11 500. Доступ до каталогу цілодобовий з можливістю електронного замовлення видань. Річна кількість звернень становить 34 500.

Важлива частина електронної колекції Наукової бібліотеки – університетський репозитарій, який надає доступ до навчально-методичних і наукових матеріалів, створених університетською спільнотою. Репозитарій нараховує 6 000 тисяч документів. Він зареєстрований та індексується в наукометричних базах. У серпні 2017 році репозитарій отримав Міжнародний стандартний серійний номер ISSN 2522–1531, що дає міжнародне визначення університетського архіву як інформаційному ресурсу та статус офіційного електронного видання. Кількість звернень до репозитарію збільшилась майже втричі та становить 147 647.

З минулого року, за кошти МОН України, науковцям університету надається доступ до електронних наукових баз Scopus та Web of Science.

До послуг користувачів – електронні ресурси, створені бібліотекою. Вони орієнтовані на інформаційні потреби університетської спільноти. Кількість БД власної генерації становить 10, в тому числі 5 – повнотекстових: «Наукові видання університету», «Електронна бібліотека СумДПУ», «БД краєзнавчих періодичних

матеріалів», «Бібліографічні покажчики», БД «Дисертації, захищені в СумДПУ імені А. С. Макаренка».

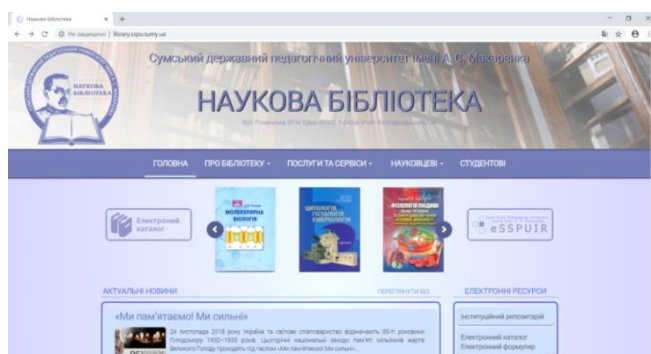
Бібліотека постійно організовує тестові доступи до комерційних е-ресурсів: **Academic Search Complete** (EBSCO-host), «**The Institute of Physics Publishing**» (IOP Publishing), **INSPEC** (The IET – The Institution of Engineering and Technology), «**Global Patents Reference Center**» (EBSCO host), EBSCO тощо.

З метою якісного забезпечення навчальних дисциплін передплачується повнотекстова колекція сучасних україномовних навчальних посібників та підручників видавництва «ЦУЛ». Ресурс містить доступ до 1 300 назв.

Бібліотека активно здійснює інформаційний супровід наукової та навчальної діяльності університету: інформаційне забезпечення користувачів в системі ВРІ, ДОК; масове та групове інформування (проведення Днів кафедр, Днів інформації, Днів фахівця, відкритих переглядів профільної літератури); інформаційне забезпечення напрямків колективних наукових тем кафедр. Традиційно укладаються тематичні списки літератури з питань освіти та вищої школи: «Здійснюємо реформи – змінюємо Україну», «Нова українська школа», «Навчально-виховний процес у вищій школі», «Компетентність та компетенція як орієнтація педагога на професіоналізм», «Сумщина на сторінках преси». Інформація про нову літературу знаходить відображення в «Бюлетенях нових надходжень».

На допомогу навчальному процесу створені тематичні колекції web-ресурсів, що дає можливість оперативного інформування користувачів про ресурси мережі Інтернет. На сайті бібліотеки представлено тематично згруповану інформацію у вигляді анотацій та гіперпосилань на найбільш актуальні та інформативні ресурси глобальної мережі. Зміст веббібліографічних матеріалів відповідає профілю університету та напрямкам підготовки фахівців освітнянської галузі.

8.3. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій

Бібліотека вивчає та запроваджує сучасні досягнення в інформаційній галузі, які допомагають задовольняти запити та потреби користувачів. Головним фактором цієї діяльності є комплексна автоматизація традиційних бібліотечних процесів на

базі автоматизованої бібліотечної системи «УФД». Локальна мережа об'єднує 24 персональні комп'ютери з доступом до мережі Інтернет, в читальних залах

створені зони Wi-Fi, в структурі працює Зал інформаційних технологій, для потреб бібліотеки функціонує новий потужний сервер.

У 2018 році запроваджена нова версія web-сайту бібліотеки, оновлений його дизайн, структура та системи управління контентом з урахуванням сучасних тенденцій у розвитку web-технологій. На сьогоднішній день – це інтерактивний інструмент для надання інформаційних послуг користувачам, просування електронних ресурсів та організації доступу до них. Сайт адаптований під мобільні пристрої та версії різних браузерів. Кількість звернень до інформаційних ресурсів web-сайту протягом року складає більше 445 752 тисяч.

З 01 вересня цього року з метою покращення обслуговування користувачів, налагоджена система попереднього замовлення документів та запроваджена автоматизована книговидача документів на всіх абонементних бібліотеках.

Функціонує он-лайн послуга «Віртуальна бібліографічна довідка» та «Архів виконаних довідок», електронна доставка документів.

Серед основних напрямків наукової діяльності бібліотеки є бібліографування наукового доробку науковців університету. В минулому році укладено два бібліографічних показники:

бібліографічний показник «Олена Миколаївна Семенов» та «Бібліографічний показник наукових праць викладачів Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка (2016-2017 роки)».

Важливим інноваційним напрямком діяльності бібліотеки є збір та опрацювання інформації про кількісні показники праць науковців, цитованість їх у Google Scholar, Scopus та Web of Science.

З метою поглиблення знань з використання наукометричних баз для кафедр та аспірантів університету спільно з компанією Clarivate Analytics проведено науково-методичні семінари «Можливості платформи Web of Science для пошуку, аналізу та публікації наукових досліджень (педагогічні науки)»; «Критерії якості наукових видань та процедура відбору до Web of Science Core Collection».

Для формування інформаційної культури користувачів проведено більше 40 занять-практикумів, екскурсій бібліотекою, створено 3 слайд-лекції. В залі інформаційних технологій постійно працює консультативна служба з питань доступу до електронних ресурсів.

За рік організовано та проведено більше 40 масових заходів, експонувалось понад 180 книжкових виставок та презентацій. Пріоритетним напрямком культурно-просвітницької діяльності бібліотеки є національно-патріотичне виховання. Кількість учасників таких заходів склала майже 4 тис. осіб.

Велика увага приділяється пропаганді книжкового фонду через Інтернет-простір. Віртуальні виставки та огляди виступають сучасним і оперативним засобом надання інформації та ефективним методом формування нової інформаційної культури. За рік на них презентовано майже 1 тисячу документів.

В звітному році розпочаті роботи з оновлення інтер'єру приміщень бібліотеки.

9. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ

9.1. Матеріально-технічна база

Впровадження комп'ютерних технологій у різні сфери управління університетом, вдосконалення їх технічної бази та оснащення сучасними комунікаційними засобами підвищує оперативність накопичення і переробки інформації, стає чинником підвищення ефективності управлінських взаємодій і надійності техніко-економічних обґрунтувань проектів сталого розвитку. Комп'ютеризація – це процес впровадження комп'ютерів, що забезпечують автоматизацію інформаційних процесів і технологій в різних сферах університетської діяльності. Мета комп'ютеризації полягає в поліпшенні якості роботи працівників університету за рахунок збільшення продуктивності і полегшення умов їх праці.

Існують значні переваги впливу комп'ютеризації на сучасне суспільство, які вміло у своїй діяльності використовує управлінський персонал університету, професорсько-викладацький склад, співробітники, студенти, аспіранти та докторанти. До основних позитивних якостей можна віднести:

- доступність величезного обсягу інформації, швидкість і простота її отримання;
- розвиток без паперових технологій, автоматизація процесів, зручність в управлінні;
- спрощення процесу обміну інформацією (комунікації) між людьми, що знаходяться деколи в різних частинах земної кулі.

Комп'ютерний парк університету налічує близько 350 персональних комп'ютерів, близько 150 принтерів, 50 сканерів та 80 копіювальних апаратів. Крім комп'ютерів, що використовуються безпосередньо в навчальному процесі, комп'ютерна техніка та периферійне обладнання використовуються в

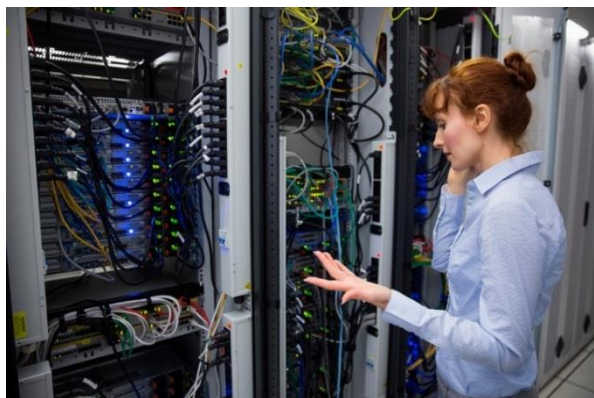
підрозділах університету. Протягом року близько 20 застарілих комп'ютерів було замінено новими.

З метою якісного забезпечення освітнього процесу в навчальних аудиторіях університету встановлюються мультимедійні системи.

Роботу університету забезпечують 4 сервери: сервер «Інтернет», сервер «1С-Бухгалтерія», сервер «Деканат», та сервер «УДФ-Бібліотека». В 2018 році було придбано новий потужний сервер на якому встановлено програмне забезпечення, що забезпечує автоматизацію бухгалтерського обліку університету по всіх напрямках.

9.2. Локальна комп'ютерна мережа

На базі економічної та високопродуктивної електронної техніки у 80-х роках визначилась нова тенденція розвитку інформаційно-обчислювальної техніки – створення локальних обчислювальних мереж LAN (Local Area Network) різноманітного призначення. Локальна обчислювальна мережа університету – це комунікаційна мережа, яка забезпечує в межах деякої обмеженої території взаємозв'язок для широкого кола програмних продуктів. Вона підтримує зв'язок між ЕОМ, терміналами, обладнанням, забезпечує сумісне використання ресурсів.

Наявність в університеті локальної обчислювальної мережі створює для користувачів принципово нові можливості завдяки об'єднанню прикладних систем персональних комп'ютерів та іншого обладнання мережі. *Впровадження* локальної обчислювальної мережі дозволяє

персонально використовувати обчислювальні ресурси всієї мережі, а не тільки окремого комп'ютера, створювати різноманітні масиви управлінської, комерційної та іншої інформації загального призначення, автоматизувати документообіг в цілому. Завдяки існуванню локальної мережі ми маємо можливість колективного використання різних спеціалізованих засобів та інструментів для вирішення певного кола професійних задач: наприклад, засобів машинної графіки, підготовки звітів, відомостей, доповідей, публікацій та інших документів. Крім організації внутрішніх служб, локальна обчислювальна мережа дозволяє розгорнути зовнішні по відношенню до організації такі служби, як телексий зв'язок, поштова кореспонденція, електронні дошки оголошень, електронні газети, тощо, а також підтримує вихід в глобальні: регіональні мережі та користування її послугами.

Майже всі комп'ютери університету об'єднані в локальну комп'ютерну мережу, що дає змогу використовувати мережеве програмне забезпечення, спільні принтери і мережеві ресурси та доступ до глобальної мережі Інтернет.

Корпуси університету, а саме: центральний учбовий корпус, інститут філології, корпус фізико-математичного факультету, «майстерні» (редакційно-видавничий відділ), спортивний і 4-й учбовий корпуси, гуртожитки з'єднані за допомогою високошвидкісних оптоволоконних ліній зв'язку.

В поточному році був закуплений і встановлений в центрі локальної мережі потужний мережевий комутатор зі швидкістю портів до 1Гбіт/с, що дало змогу розвантажити основні її напрямки і збільшити швидкість роботи локальних сервісів. Поступово планується заміна і інших комутаторів локальної мережі на більш потужні.

9.3. Інтернет

Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка має **Інтернет-мережу (ІАН)** – концепцію мережі зв'язку, яка з'єднує дані в хмарному середовищі Over IP. Однією з переваг Інтернету є те, що :

- за лічені хвилини можна знайти і прочитати інформацію, що зберігається у бібліотеках України, Англії, Америки, Росії та інших країн;
- спільно з іншими людьми працювати над створенням інформаційних ресурсів мережі;
- дистанційно навчатися;
- поспілкуватися в режимі реального часу з друзями, що живуть у будь-якій країні світу;
- пересилати повідомлення на інший комп'ютер, мобільний телефон чи пейджер;
- відвідати віртуальні виставки провідних музеїв світу;
- дізнатися про будь-які новини, репертуари театрів, прогноз погоди тощо; здійснити віртуальні подорожі, наприклад, уздовж Великої Китайської стіни, до єгипетських пірамід, через пустелю Сахара;
- зробити замовлення на покупку в Інтернет-магазинах та ще багато іншого корисного й цікавого.

Університет під'єднаний до глобальної комп'ютерної мережі Інтернет через Інтернет-сервіс провайдера «Павлабор» за допомогою оптоволоконних ліній передачі даних зі швидкість 100 Мбіт/с в обох напрямках. Всі комп'ютери, які входять до локальної мережі мають доступ до мережі Інтернет та електронної пошти.

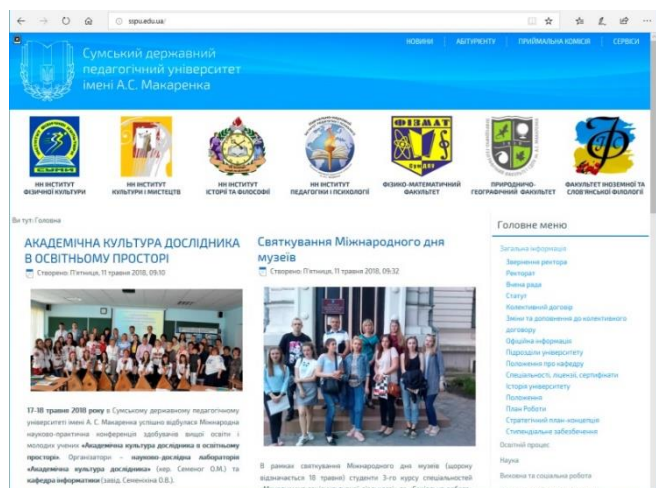
Протягом останніх років ведеться робота по покриттю території університету бездротовим доступом до Інтернету за допомогою Wi-Fi, завдяки чому студенти і співробітники університету мають змогу вільно підключитись до мережі Інтернет майже у всіх корпусах університету.

В поточному році корпоративна електронна пошта університету була переведена з локального серверу на сервіси Google зі збереженням доменного ім'я sspu.sumy.ua, завдяки чому у поштових відправленнях, що надходять, значно зменшилась кількість небажаних повідомлень «Спаму», збільшилась надійність захисту корпоративних електронних скриньок, з'явилась можливість користуватися корпоративною поштою з будь-якого місця та будь-якого мобільного пристрою.

9.4. Сайт

Важливе значення для інформованості суспільства про діяльність університету є сайт. **Сайт** або **веб-сайт** (від англ. *website*, місце, майданчик в Інтернеті) — сукупність веб-сторінок, доступних у мережі Інтернет, які об'єднані як за змістом, так і за навігацією під єдиним доменним ім'ям. Фізично сайт може розміщуватися як на одному, так і на кількох серверах. Сайт університету є першим у світі джерелом та Інтернет-каталогом, на якому розміщуються відомості про життя і діяльність університету, його досягнення, умови прийому, навчання і проживання студентів, нормативно-правові акти університету, його керівництво, історія створення та розвитку. Популярність університетського сайту визначається кількістю відвідувачів, що переглянули сторінку. Необхідно відмітити, що сайт Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка має високу популярність.

На сервері університету розміщений і функціонує офіційний сайт СумДПУ ім. А.С.Макаренка www.sspu.sumy.ua, який створений на основі безкоштовної системи управління сайтами **Joomla**.

Постійно ведеться робота по його оновленню, вдосконаленню і наданню нових функціональних можливостей. Нещодавно був створений окремий сайт Наукової бібліотеки університету, на якому розміщений електронний архів наукових та освітніх матеріалів СумДПУ імені А.С.Макаренка

Протягом останніх років університет впроваджує елементи дистанційного навчання. Для цього на сервері університету було встановлене безкоштовне програмне забезпечення **Moodle** (модульне об'єктно-орієнтоване динамічне навчальне середовище) – навчальна платформа призначена для об'єднання педагогів, адміністраторів і учнів (студентів) в одну надійну, безпечну та інтегровану систему для створення персоналізованого навчального середовища. Було проведено навчання викладачів, створюються курси навчальних дисциплін.

На окремому сервері в тестовому режимі створений новий сайт університету, розгорнута система управління сайтами **Joomla** останньої версії, вибраний шаблон сайту, створені піддомени інститутів і факультетів університету. Ведеться робота по його вдосконаленню та наповненню інформацією.

10. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА, ВИХОВНА ТА КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

10.1. Виховна робота

Головною метою виховного процесу в СумДПУ імені А. С. Макаренка є плекання гармонійно розвинутої особистості майбутнього педагога, забезпечення засвоєння ним духовних надбань українського народу, гуманних міжнаціональних взаємин, формування в студентській молоді стійких якостей патріота і громадянина України, високої професійної компетентності, фізичної досконалості, морально-етичної, художньо-естетичної, правової, економічної та екологічної культури.

Зазначена мета досягається шляхом належної організації виховних заходів, що реалізують засади національно-патріотичного, інтелектуально-духовного, громадянсько-правового, морального, екологічного, естетичного, трудового та фізичного виховання студентської молоді.

До проведення виховної роботи залучені кафедри факультетів та

інститутів, великий загін наставників академічних груп, студентські профспілки, студентський ректорат університету та студентські деканати факультетів, студентський клуб, спортивний клуб. У виховній роботі викладачі та куратори академічних груп також активно співпрацюють із батьками студентів (регулярно проводяться батьківські збори, відбувається безпосереднє спілкування та листування).

Досягнення вищезазначених стратегічних виховних цілей передбачає систематичну й цілеспрямовану роботу за такими основними напрямками, як: заходи з національно-патріотичного виховання, культурно-масова, інформаційно-просвітницька діяльність, соціально-гуманітарна робота (волонтерська діяльність), соціальна робота з пільговими категоріями студентів, робота психологічної служби.

Ефективність та високий рівень виховної діяльності в університеті забезпечується завдяки дії комплексної системи виховання, яка базується на чіткій координації всіх ланок навчально-виховного процесу – від ректорату, деканатів, структурних підрозділів університету до студентського самоврядування.

10.2. Національно-патріотичне виховання

Реалізація національно-патріотичного виховання в СумДПУ імені А.С.Макаренка проводиться згідно «Концепції національно-патріотичного виховання студентської молоді в СумДПУ імені А.С.Макаренка», створеної на базі загальнонаціональної «Концепції національно-патріотичного виховання дітей та молоді (2015 р.)», «Стратегії національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки», Постанови Верховної Ради України «Про вшанування героїв АТО та вдосконалення національно-патріотичного виховання дітей та молоді» (від 12 травня 2015 р. №373-VIII) а також на основі аналізу стану і проблем національно-патріотичного виховання на Сумщині й відзеркалено наступними заходами.

У музеї історії університету було проведено 82 екскурсії для 1492 відвідувачів, щорічно проводиться вітальна акція «З добрим ранком, Ветеране!» та святковий концерт за участі ветеранів Другої світової війни, організовано 5 тематичних виставок, проведено 9 круглих

столів та вечорів пам'яті, 11 показів документальних фільмів присвячених державним та ювілейним святам, 2 відкриті лекції для першокурсників.

На вшанування пам'яті Героїв Крут та подій Української революції (1917-1921 рр.)

- книжкова виставка «Крути – трагедія і гордість України»;
- перегляд документального фільму «Крути. Молода Кров» студентами університету в «Агенції промоції «Суми»»;
- круглий стіл «Українське відродження 1917-1921 рр. Крути» та «Крути – 100-річчя героїчної боротьби української молоді»;
- історична година «Останній гетьман української держави – Павло Скоропадський»;

До Дня Соборності України:

- віртуальна стінгазета «День Соборності: мовою фактів і документів»;
- круглий стіл на тему: «Шляхи об'єднання України: ретроспектива та сучасність».

До Дня Гідності та Свободи та Дня пам'яті Небесної Сотні:

- флеш-моб пам'яті «Згадаймо Героїв Небесної Сотні» у фойє центрального корпусу університету;
- хвилина мовчання та запалення свічки пам'яті самовідданості та жертвності «лицарів Майдану»;
- година-реквієм «Небесна Сотня – історія нескорених»;
- та інше.

До дня української писемності та міжнародного дня української мови

- міжуніверситетський флешмоб «Українська – мова єднання»;
- тематичні книжкові виставки до Дня української писемності та мови;
- міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика;

- міжнародна інтернет-конференція «Багатомовна і рідно мовна освіта в умовах сталого розвитку»;
- загально університетський конкурс стіннівок та інше.

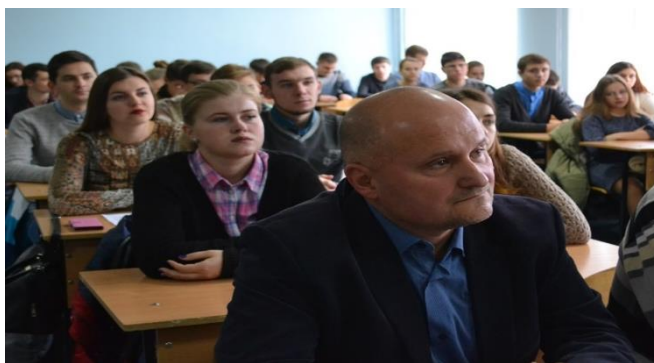

До роковин Чорнобильської катастрофи:

- показ документального фільму «Правда про Чорнобиль» та круглий стіл на тему «Ядерна енергетика – користь чи загроза?»;
- виховна година «Вони життям платили за життя – світ атомний собою заступивши»;
- круглий стіл на тему: «Чорні крила біди»;

До Дня пам'яті та примирення і Перемоги над нацизмом у Другій світовій війні:

- щорічна святкова акція «З добрим ранком, ветеране!», привітання учасників бойових дій, колишніх співробітників університету;
- зустріч студентів університету з ветеранами Другої світової війни Гажієнком Геннадієм Семеновичем та Мельничуком Петром Петровичем;

- вітальна програма за участі ветеранів Другої світової війни;
- круглий стіл за участі ветеранів Другої світової війни «Сумщина у Великій війні» та «Спогади фронтовика»;
- вечірній показ художнього фільму «У бій йдуть одні старики» в актовій залі університету;
- акція-презентація світлин учасників Другої світової війни «Жива пам'ять в кадрах» у фойє центрального корпусу університету;
- кураторські бесіди в студентських групах «Живий вогонь пам'яті» та інше;

До Дня пам'яті жертв політичних репресій:

- тематична виставка присвячена політичним репресіям в УРСР 1937-1938 рр.;
- бесіди на тему «Репресії 30-х років у Сумському державному педагогічному інституті»;
- відкрита лекція «Прояви політичних репресій на Сумщині (на прикладі Роменщини)».

До Дня Конституції та Незалежності України:

- святкові урочистості присвячені Дню прапора та Дню Незалежності України;
- бесіди в студентських групах «Конституція – основа моєї держави» та інше.

До Дня партизанської слави:

- перегляд документального фільму «Війна. Український рахунок. Партизанський рух на Україні»;
- книжкова виставка-пам'ять «Живі у пам'яті народній»;
- екскурсії студентів університету до Путивльського краєзнавчого музею та Спадщанського ліс.

До Дня захисника України та Дня українського козацтва в університеті було проведено низку заходів: святковий міні-концерт та фото-виставка «Воює та перемагає» у холі центрального конкурсу, перегляд документального фільму «Як ми стали добровольцями» за участі режисера та героїв фільму в актовій залі університету. Відбулася зустріч студентів з добровольцями полків «Донбас» та «Азов». А також урочисте покладання квітів до пам'ятного знака Петру Калнишевському у «Козацькому сквері» СумДПУ імені А.С. Макаренка.

З нагоди Дня визволення України від німецько-фашистських загарбників:

- показ документального фільму «Визволення України 1943-1944 рр..»;
- круглий стіл на тему: «Визволення України, визволення сталінізмом».

З метою формування позитивного іміджу збройних сил України, проводяться зустрічі студентів з учасниками АТО (ООС), спортивні змагання, наприклад меморіальний турнір з футболу пам'яті Героя України Олександра Аніщенка.

У музеї історії університету створено експозицію «Волю не дають, а здобувають» присвячену подіям на Донбасі.

Активно популяризуються видатні постаті нашого ВНЗ, зокрема, олімпійських чемпіонок сестер Віти та Валентини Семеренків, Героя СРСР Марка Степановича Майдана.

З нагоди 100-річчя від дня народження поета Чумаченка Івана Івановича – випускника природничо-географічного факультету 1938 випуску, у музеї історії університету відбувся

урочистий захід за участі відомого поета Сумщини Скакуна Віктора Панасовича. А також відбулась презентація літературно-художнього нарису «Іван Чумаченко. Художній портрет».

Для студентів першого курсу проводяться екскурсії «Центральними вулицями міста Суми». Також в інститутах та факультетах організовані планові красзнавчі екскурсії з метою ознайомлення студентів з географічним, історичним, мистецьким та соціальним минулим

Сумщина та України. (зокрема до Путивля, Ромен, Новгород-Сіверського, Батурина, Умані, Чернігова, Полтави, Києва, Львова та інших міст.)

Науковою бібліотекою університету організовано та проведено 110 книжкових виставок, 21 віртуальна виставка та презентація та інших культурно-мистецьких заходів присвячених знаменним датам та подіям в житті українського народу, до ювілеїв видатних письменників, діячів культури та мистецтва України.

СумДПУ імені А.С.Макаренка активно долучається до міжвузівських, загальноміських та всеукраїнських заходів, наприклад «Майбутнє, що захистило майбутнє. На вшанування пам'яті Героїв Небесної Сотні», «Кращий студент», екологічної акції

«Чисті береги» та багатьох інших.

Таким чином, національно-патріотичне виховання в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка реалізовується згідно плану і має безперервний процес, що охоплює як навчальний, так і позанавчальний час студентів, аспірантів, викладачів та співробітників університету.

10.3. Культурно-мистецька діяльність

Культурно-масова робота передбачає організацію календарних, професійних, студентсько-молодіжних свят, концертів, оглядів-конкурсів художньої самодіяльності студентів, змістовного дозвілля студентської молоді.

Виховання у студентів високої культури є невід'ємною частиною розвитку особи молодого фахівця. У зв'язку з цим в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка відбувається створення необхідних умов для реалізації творчих здібностей, залучення студентства в активну культурно-масову діяльність через різні напрями і форми роботи. Під час підготовки до різних заходів ми щоразу намагаємося використовувати як традиційні, так і нові форми роботи.

У новому форматі **«Кохання на виживання»** був проведений захід до Дня святого Валентина.

Вперше за останні роки на базі Сумської обласної філармонії було організовано та проведено **випускний вечір** для магістрів СумДПУ.

Традиційно у квітні відбувся конкурс краси, стилю, грації та мужності **«Міс і містер університет 2018»**.

Травень визначився низкою заходів: концерт до дня пам'яті та примирення і 73 річниці перемоги над нацизмом у II-й світовій війні, акція «З добрим ранком, ветеране!» (у цей день ветерани отримали не тільки теплі слова та привітання, а й грошову допомогу від адміністрації університету).

Традиційно фахівці відділу соціальної та культурно-масової роботи відвідали ветеранів удома та запросили на **святковий концерт**.

Завершальним заходом навчального року став святковий **концерт до Дня науки**.

Новий навчальний рік розпочався з урочистостей на стадіоні Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка, де відбулась **посвята першокурсників** у студенти.

Святкування традиційно закінчилось яскравим вогняним шоу та дискотекою.

День знань розпочався із загальної **вступної лекції** для всіх студентів першого курсу у актовій залі університету, де фахівці відділу соціальної та культурно-масової роботи та перший проректор університету надали важливу інформацію для першокурсників.

На початку вересня у СумДПУ імені А.С.Макаренка відбувся день відкритих дверей нового формату **«Ярмарок професій»**.

Цього року перед центральним корпусом університету розташувались локації з представниками факультетів та інститутів, а також студентського самоврядування. Кожен абітурієнт мав можливість не тільки поспілкуватись зі студентами та викладачами певної спеціальності, а й побачити показові

виступи, презентації, долучитись до майстер-класів, конкурсів, експериментів, що допомогло краще зрозуміти специфіку навчання окремих структурних підрозділів.

Розкриттю творчого потенціалу студентства сприяло щорічне проведення конкурсу художньої самодіяльності студентів I курсу **«Алло, ми шукаємо таланти»**.

Першокурсники демонстрували свої найкращі вміння і змагались один з одним в різних номінаціях. Журі ж обирало кращих серед кращих і всі переможці отримали свої заслужені нагороди.

У жовтні в актовій залі СумДПУ імені А.С.Макаренка відбулося професійне свято – **День працівника освіти і науки**. Традиційно кращі викладачі та співробітники були нагороджені грамотами та подяками за плідну працю та відмінні результати в роботі.

У листопаді було організовано та проведено низку заходів до **Міжнародного Дня студента** у стилі «Супергерої Педагогічного»: конкурс живих скульптур, кавер-вечір живої музики, танцювальний флешмоб та концертна програма.

Велика увага в університеті приділяється заохоченню студентів, які беруть активну участь у громадському житті університету, студентів-відмінників, студентів, які є переможцями конкурсів наукових робіт, олімпіад, спортивних змагань різних рівнів. Так, адміністрація СумДПУ імені А.С. Макаренка преміює активістів навчальної, наукової, спортивної, культурно-масової роботи до Міжнародного дня студента, до Дня науки, та визначних подій в житті університету. У середньому щороку нагороджуються грамотами та подяками ректора, а також матеріальним заохоченням близько 150 студентів, на що витрачається понад 100 тис. грн. У цей перелік студентів

входять і ті, які були нагороджені грамотами міського голови, голови Сумської обласної державної адміністрації, Сумської обласної ради та департаменту освіти.

Кращі студенти СумДПУ імені А.С. Макаренка отримують іменні стипендії. У 2018–2019 н. р. стипендію Президента України було призначено 3 студентам університету (Король З. А., Корсун Ю. В., Ювко Є. Ю.), стипендію Верховної Ради України – 2 студентам (Чуб Р.Т., Дериземля Д.С.), стипендію голови Сумської ОДА – 4 студентам (Затилкіна А. В., Часниченко О. Ю., Ільченко Я. О., Змієнко М. Ю.).

10.4. Інформаційно-просвітницька діяльність

Особлива увага в СумДПУ приділяється веб-сайту та інформаційному простору. Події СумДПУ висвітлюються не тільки на сайті, а й у соціальних мережах. На початку 2018 року було створено групу у соціальній мережі фейсбук «Прес-центр СумДПУ» (www.facebook.com/pressSSPU), ще одна спільнота Інстаграм була створена у цей період. Вищезазначені аккаунти працюють з метою більшого інформування студентів, викладачів та співробітників щодо різноманітних заходів та подій в університеті, а також поза його межами, враховуючи міські та обласні заходи.

10.5. Соціально-гуманітарна робота

У СумДПУ імені А.С. Макаренка діє волонтерський рух «Крок назустріч», що залучає студентів університету та активних сумчан до волонтерської діяльності.

У 2018 році робота здійснювалась за такими напрямками:

1. Проект «Особливі майстри» – проведення майстер-класів для дітей та молоді з особливими потребами, на яких крім ведучого працює ще команда волонтерів, що дає можливість кожному учаснику майстер-класу отримати допомогу від волонтера, з яким він працює в парі. У 2018 році волонтерами було проведено 20 майстер-класів для дітей та підлітків з особливими потребами міста Суми та Сумської області.

2. Протягом року волонтери брали участь у організації та проведенні **5 благодійних акцій:**

- одинадцята благодійна акція «Разом зробимо більше!» до Міжнародного дня людей з інвалідністю;
- благодійна акція «Казка в дім прийде» до Дня Святого Миколая;
- благодійна акція «Квіти для мами» до свята 8 березня;

- благодійна акція «Писанкові барви» до свята Великодня;
- благодійна акція «Дитячі посмішки» (спільно з «Сумським міським центром дозвілля молоді»).

3. Діяла **інтегрована театральна студія «Промінь надії»** (спільно з Відділення соціально-побутової адаптації «Злагода» СМТЦСО(НСП) «Берегиня»).

4. Для дітей та молоді з порушеннями психофізичного розвитку та соціально вразливих верств населення міста Суми та Сумської області проведено **інтерактивні вистави та ігрові програми** до свята Нового року, Дня Святого Миколая, 8 березня, Дня захисту прав дітей, Міжнародного дня людей з інвалідністю.

5. Проект «Школа для батьків дітей з особливими освітніми потребами «Запрошуємо до розмови» (спільно з Сумським міським територіальним центром соціального обслуговування (надання соціальних послуг) «Берегиня»).

6. Волонтерська **побутова допомога** дітям та молоді з особливими потребами вдома та на базі спеціальних закладів.

7. **Волонтерський проект «Гарна зачіска – гарний настрій»** від волонтерів-перукарів.

8. Збір речей, засобів гігієни для соціально незахищених верств населення та матеріалів для рукоділля дітей та молоді з особливими потребами.

9. Відзначення днів, що присвячені людям з інвалідністю та визнані всесвітніми днями інформування про проблеми та потреби людей з інвалідністю: Міжнародний день людей з інвалідністю, Всесвітній день людей з синдромом Дауна, Всесвітній день поширення інформації про проблеми аутизму та ін.

10. **Популяризація волонтерства** серед студентів університету та жителів міста Суми (круглі столи з питань волонтерства, презентація роботи волонтерського руху «Крок назустріч», зустрічі з представниками студентського самоврядування університету та школярами міста, ведення сторінки волонтерського руху у Фейсбук та Інстаграм).

11. Участь у міських та міжнародних проектах:

- щорічна мистецько-театральна акція «Театр на узбіччі театру» до Міжнародного дня людей з інвалідністю;

- Міжнародна щорічна акція-флешмоб «LOTS OF SOCKS», що присвячена Всесвітньому дню людей з синдромом Дауна;

- флешмоб «Суми в синьому» в рамках всесвітньої акції «Запали синім» (Light It Up Blue), яка присвячена Всесвітньому дню поширення інформації про проблеми аутизму.

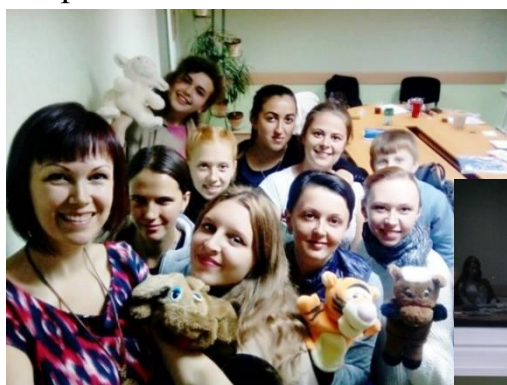
12. Вперше у 2018 році волонтери взяли участь у обласному фестивалі «Розмай» (на запрошення Департаменту соціального захисту населення Сумської облдержадміністрації). Захід був проведений на базі КУ Сумської обласної ради Білопільський будинок-інтернат, в ньому взяли участь 90 дітей з особливими потребами 18 закладів Сумської області.

13. Взяли участь у організації та проведенні Сумського міського фестивалю літніх людей «Золотий вік – вік активного довголіття»: в перший день фестивалю допомагали під час спортивних змагань, у другий день фестивалю, що був присвячений творчості, провели майстер-клас для людей поважного віку з виготовлення квітів з цукерок.

14. Започатковано новий волонтерський проект **«Майстерня розвиваючих іграшок»**, в рамках якого волонтери власними руками виготовляють дидактичні іграшки для дітей з особливими освітніми потребами.

15. Протягом року відбувалися заняття в «Школі волонтера».

10.6. Соціальна робота з пільговими категоріями студентів

В університеті систематично здійснюється соціальна робота з пільговими категоріями студентів. Постійно оновлюється база даних, здійснюється документальне забезпечення зазначеної діяльності, соціально-психологічний супровід студентів вищезазначеної категорії. На кожного студента формується особова справа, завірена копія якої в десятиденний строк передається до органу соціального захисту населення за місцем розташування відповідного вищого навчального закладу. *Станом на травень місяць 2018 року* отримують соціальну стипендію **154 студентів пільгової категорії**, з них:

- 49 студентів** з категорії «діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування»;
- 40 студентів** з категорії «особи, визнані учасниками бойових дій, та їх діти»;
- 31 студент** з категорії «діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи»;
- 26 студентів** з категорії «діти з інвалідністю та особи з інвалідністю I—III групи»;
- 8 студентів** з категорії «студенти із малозабезпечених сімей».

10.7. Співпраця з психологічною службою

Психологічна служба використовує найсучасніші методи роботи, такі як психологічний дискусійний кіноклуб вихідного дня «ІНСАЙТ», робота якого базується на принципах психотерапевтичної групи. Наукова студія професійного зростання «**Я-ЕФЕКТИВНИЙ**»; Продовжує свою роботу «Школа Добрих Справ», впроваджується новий проект: «Цикл відкритих інтерактивних лекцій «психологічний-ЛІКБЕЗ». Психологічна служба розпочала свою співпрацю з представником Всеукраїнської мережі «Люди що живуть з ВІЛ». Протягом навчального року були проведені індивідуальні консультації за темами:

- Тривожність
- Розрив відносин
- Страх самотності
- Відсутність колективно-дружніх стосунків в групі
- Конфліктні ситуації з батьками
- Агресивність
- Панічні атаки
- Страх іспитів
- Відсутність порозуміння з близькими

Отже, соціальна та культурно-масова робота є невід'ємною складовою виховного процесу в СумДПУ. Забезпечення організаційних, морально-психологічних, інформаційних, культурно-просвітницьких та соціальних заходів, підтримка позитивного соціально-психологічного мікроклімату в колективі, підвищення життєвого рівня студентів, аспірантів, їх заохочення за успіхи в навчанні, участь у культурно-масовій, спортивній та громадській роботі університету є важливим фактором для формування всебічно розвиненої особистості, майбутнього педагога.

11. РОБОТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ

елементами тренінгу «Боротьба зі стресом перед іспитами».

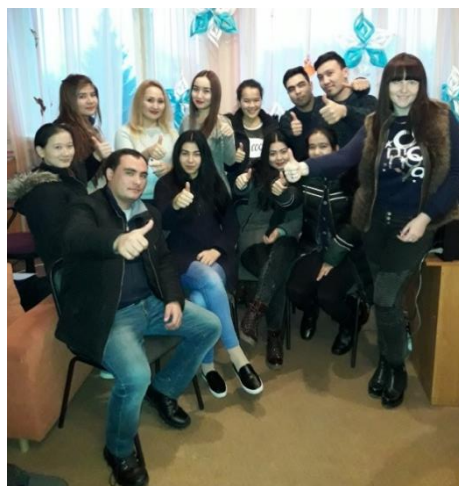
З січня по грудень в психологічній службі ведеться активне відвідування за консультаціями в сфері соціального захисту населення, а саме нарахування соціальних стипендій пільговим категоріям населення.

Психологічна служба університету продовжує просвітницьку роботу з іноземними студентами. На таких профілактичних заходах студенти знайомляться з діяльністю служби та мають змогу записатися на індивідуальні консультації.

12 лютого 2018 року за ініціативи к.п.н., доцента кафедри соціальної роботи і менеджменту соціокультурної діяльності Іонової Ірини Миколаївни відвідали Психологічну службу студенти спеціальностей «Соціальна робота» (0015 група), «Соціальне забезпечення» (0016 група) і «Соціальна педагогіка» (0035 група). Метою зустрічі стало ознайомлення майбутніх фахівців з діяльністю Психологічної служби в системі вищої освіти – спеціалізованим формуванням університету, яке надає безкоштовні соціальні послуги та допомогу студентській молоді. Також студенти дізналися про специфіку роботи соціального

Початок роботи Психологічної служби Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка 2018 року розпочався з підготовки до зимової сесії, збільшилася кількість студентів з індивідуальними зверненнями, за запитом страху перед іспитами, тому актуальним стало проведення занять з

педагога вищого навчального закладу, його посадові обов'язки, функції та завдання.

За участю спеціалістів Клініки дружньої до молоді на базі університету було проведено захід Безпечне кохання до дня закоханих.

В другій половині навчального року співробітники університету все частіше зіштовхуються з проблемою погіршення емоційного та психологічного здоров'я. Психологічна служба університету проводить

профілактичні заходи щодо покращення емоційного стану співробітників. Практичний психолог Білокур Яна Миколаївна 23 лютого провела тренінгове заняття для бібліотекарів університету, співробітники мали змогу познайомитися з методами релаксації та самореалізації. Заняття проводилося з елементами тренінгу на тему: "Профілактика професійного вигорання".

Впроваджуємо новий проект: Цикл відкритих інтерактивних лекцій «PSY-ЛІКБЕЗ» метою якого є за допомогою фахових експертів в різних напрямках психології, психотерапії дати систематизовані знання з практичної психології, розкрити стан і перспективу та сконцентрувати увагу

на вузлових питаннях психології. Сформувати пізнавальний інтерес до професії психолога, стимулювати інтерес та позитивні мотиви у слухачів до практичного матеріалу, розвиток пізнавальних процесів і станів, здобування нових навичок, наукових та практичних знань, формувати власний світогляд. Охоплено: 176 осіб. 4 березня практичний психолог-сексолог Білокур Яна Миколаївна в рамках соціально-просвітницького проекту Цикл відкритих інтерактивних лекцій знайомила сумчан з темою "Психологічні особливості жіночої та чоловічої сексуальності". На лекції слухачі дізналися про те, як на сексуальні відносини чоловіка та жінки впливають моделі кохання характерні для різних культур. Познайомилися з

сексуальними персонажами та дізналися, які сексуальні сценарії можливі у реальному житті.

23 квітня Психологічною службою університету був проведений просвітницький захід до Всеукраїнського дня психолога.

Для випускників університету здійснюється просвітницька робота за темою: "Як успішно пройти співбесіду при прийомі на роботу". Практичний психолог Білокур Яна Миколаївна та соціальний педагог Маркевич Дарина Олександрівна розповіли про секрети та шляхи вдалого працевлаштування.

Під час навчального року були такі запити індивідуальних консультацій: втрата близької людини; страх смерті; тривожність; розрив відносин; страх самотності; відсутність колективно-дружніх стосунків в групі; конфліктні ситуації з батьками; агресивність; панічні атаки; суїцидні думки; само пошкодження; булімія; страх іспитів; страх майбутнього; відсутність порозуміння з близькими.

Групові консультації та тренінги: «Адаптація до умов навчання у ВНЗ»; «Формування позитивної самооцінки»; «Тренінг ефективного спілкування»; «Тренінг особистісного росту»; «Від впевненості до гармонії»; «Стосунки жінки та чоловіка»; «Тренінг психологічного здоров'я»; «Стосунки з матір'ю»; «Жіночність»; «Тренінг життєві цінності». Для пільгової категорії студентів були проведені заняття: «Як зрозуміти свої емоції»; «Права інвалідів»; «Стосунки жінки та чоловіка»; «Психологічна допомога»; «Як успішно пройти співбесіду».

Також для студентів проводяться тематичні лекції: «Як виражати свої почуття»; «Формування позитивної життєвої позиції»; «Щасливе життя»; «Мир та толерантність»; «Статеве виховання»; «Підтримка в житті»; «Успішний спосіб життя – здоровий спосіб життя!»; «Жіночність та її прояви»; «Сам собі психолог»; «Вміння говорити – НІ!»;

«Толерантність в повсякденному житті»; «Емоційне вигорання майбутнього педагога»; «СНІД – проблема ХХІ століття»; «Відчуття щастя – етапи досягнення»; «Зрозуміти та підтримати іноземного студента»; «Спілкування молоді родини»; «Сон – запорука продуктивного дня»; «Самовиховання особистості»; «Ефективна само презентація. Як влаштуватися на роботу».

Психологічна служба університету здійснює просвітницьку діяльність для студентів протягом всього навчального року. Підвищення психологічної

культури всіх учасників навчально-виховного процесу та гуманізація стосунків у студентському колективі є дуже важливими, тому багато уваги приділяється популяризації психологічного здоров'я та сприянню повноцінного розвитку особистості студентів, створення умов для формування в них мотивації до

самовиховання й саморозвитку та забезпечення індивідуального підходу до кожного учасника навчально-виховного процесу.

Працює соціально-психологічний консультативний центр та анонімний телефон «Довіра» де можна отримати психологічні консультації за різними запитами для студентської молоді, викладачів, кураторів.

Згідно Постанов Кабінету Міністрів України від 28 грудня 2016 року № 1045 «Деякі питання виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів» , від 08 лютого 2017 року № 81 «Про внесення змін до постанови Кабінету

Міністрів України від 28 грудня 2016 р. № 1045» та від 04.10.2017 № 740 «Про внесення змін до Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для виплати соціальних стипендій студентам (курсантам) вищих навчальних закладів» в Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка **станом на 01 червня 2018 року** отримують соціальну стипендію **150 студентів пільгової категорії**, з них:

48 студентів з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх

числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а також студенти вищого навчального закладу, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків;

40 студентів з числа особи, визнані учасниками бойових дій, та їх діти (до закінчення навчання у вищому навчальному закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);

31 студента з числа діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи (до закінчення навчання у вищому навчальному закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);

24 студента з числа діти з інвалідністю та особи з інвалідністю I—III групи;

7 студентів з числа студенти із мало забезпечених сімей.

В Сумському державному педагогічному університеті імені А.С.Макаренка *станом на 23 листопада 2018 року* отримують соціальну стипендію **188 студентів пільгової категорії**, з них:

62 студентів з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а також студенти вищого навчального закладу, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків;

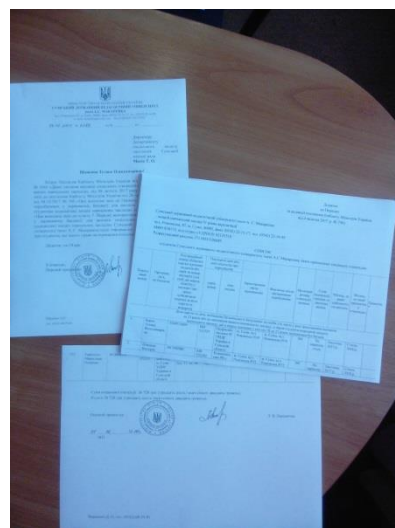
56 студентів з числа особи, визнані учасниками бойових дій, та їх діти (до закінчення навчання у вищому навчальному закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);

1 студент з числа діти учасників бойових дій який загинув в районі проведення АТО;

30 студента з числа діти, зареєстровані як внутрішньо переміщені особи (до закінчення навчання у вищому навчальному закладі, але не довше ніж до досягнення ними 23 років);

30 студента з числа діти з інвалідністю та особи з інвалідністю I—III групи; **9 студентів** з числа студенти із малозабезпечених сімей.

Відповідно до вимог чинного законодавства на початку нового навчального року згідно із законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування», «Про

поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» та Законом України «Про державний бюджет України на 2015 рік» студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування наданні готівкові кошти для придбання навчальної літератури, для первинного придбання одягу та взуття, для щорічного поновлення одягу, для придбання комплекту нового одягу та взуття при продовженні навчання та грошова допомога при продовженні навчання у розмірі **383 958, 25 гривень**:

1. Для придбання навчальної літератури у розмірі трьох місячних стипендій (7 080 грн.) **50** особа, які навчаються на повному державному забезпеченні (1, 2, 3, 4, 5, 6 курс) – загальна сума **354 тисячі гривень**;

2. Для первинного придбання одягу та взуття (595 грн.) **26** осіб, які були зараховані до складу студентів на 2017/2018 навчальний рік (1, 3, 5, 6 курс) – загальна сума **15 тисяч 470 гривень**;

3. Для щорічного поновлення одягу (386 грн. 75 коп.) **33** осіб, які продовжили навчання в університеті (2, 3, 4 курси) – загальна сума **12 тисяч 762 гривні 75 копійок**;

4. Кошти для придбання комплекту нового одягу та взуття (204 грн.) **7** осіб, яка продовжила навчання (5, 6 курси) – загальна сума **1428 гривень**.

5. Грошова допомога при продовженні навчання (42 грн. 50 коп.) **7** осіб (5, 6 курс) – загальна сума **297 гривень 50 копійок**.

Згідно із Законом України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» від 13.01.2005 р. № 2342-М та Постановою Кабінету Міністрів від 05.04.1994 р. № 226 (зі змінами) «Про поліпшення виховання, навчання, соціального захисту та матеріального забезпечення дітей-сиріт та дітей позбавлених батьківського піклування» студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування випускники на одну особу надається грошова компенсація на придбання одягу та взуття з розрахунку як 40 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян, а також одноразова грошова допомога в розмірі шести прожиткових мінімумів при працевлаштуванні.

В кінці календарного року систематично **виплачується матеріальна допомога** всім студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а також студенти, які в період навчання

у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків **у розмірі 136** гривень.

Кожного місяця відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення», наказу Міністерства освіти і науки України від 21 липня 2004 року № 613 «Про постанову Кабінету Міністрів України від 12 липня 2004 року № 882 «Питання стипендіального забезпечення» та Постанови Кабінету Міністрів України від 25. 08. 2012 р. № 703 студентам з числа діти-сироти та діти, позбавлені батьківського піклування, та особи з їх числа у разі продовження навчання до 23 років або до закінчення вищого навчального закладу, а

також студенти, які в період навчання у віці від 18 до 23 років залишилися без батьків нараховується кошти на харчування з розрахунку **81 гривня 96 копійок** на день – студентам-сиротам, які знаходяться на повному державному забезпеченні, **30 гривень** на день – студентам-сиротам, які знаходяться під опікою.

Щороку студентам-сиротам першого курсу виготовляються єдині квитки, які дають право на безоплатне відвідування кінотеатрів, виставок, музеїв, театрів, спортивних споруд, а також безкоштовний проїзд у міському та міжміському транспорті.

Одним із важливих аспектів забезпечення ефективної реалізації концепції розвитку університету є забезпечення належного стану соціально-психологічної сфери, а тому систематично здійснюється соціальна робота з пільговими категоріями студентів. Постійно оновлюється база даних, здійснюється документальне забезпечення зазначеної діяльності (довідки, характеристики тощо), соціально-психологічний супровід студентів-сиріт, студентів інвалідів, студентів дітей учасників бойових дій, студентів з числа внутрішньо переміщеної особи, а також студентів із мало забезпечених сімей. На кожного студента формується особова справа, завірена копія якої в десятиденний строк передається до органу соціального захисту населення за місцем розташування відповідного вищого навчального закладу.

На початку 2017-2018 навчального року психологічною службою державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка було проведено інформаційний збір студентів-сиріт, які навчаються на першому курсі. На даній зустрічі студенти мали змогу: познайомитися з роботою психологічної служби; особисто задати питання, які їх турбують, практичному психологу та соціальному педагогу; ознайомитись із своїми правами та обов'язками в рамках навчання в університеті; дізнатися корисну інформацію про різноманітні центри та організації до яких студенти можуть звернутися за допомогою.

В вересні місяці 2018 р. Психологічною службою був проведений семінар для студентів пільгової категорії, які зараховані на навчання у вересні 2018 року до Сумського педагогічного університету імені А. С. Макаренка. Метою зустрічі стало ознайомлення студентів з діяльністю психологічної служби, а саме надання комплексної соціально-психологічної допомоги у саморозвитку та самореалізації в процесі навчання в університеті, соціально-психологічний супровід та соціально-психологічний патронаж соціально незахищених категорій студентів, а також допомога у вирішенні будь-якого питання соціального або психологічного характеру.

навчального процесу в університеті.

Також проведена діагностична робота, а саме Методика «Самооцінка адаптивності» (Модифікований варіант методики С. І. Болтівця); «Адаптація студентів до умов навчання у ВНЗ» та «Адаптація до умов проживання в гуртожитку» (анкетування) з метою виявлення адаптації студентів до

10 вересня щорічно відзначається Всесвітній день запобігання самогубствам. Він був заснований Всесвітньою організацією охорони здоров'я спільно з Міжнародною асоціацією по запобіганню самогубствам. Особливо актуальним ця тема є для студентів магістрантів, так як вони за крок до роботи в закладах освіти, де може бути необхідність роботи з дітьми групи ризику. На зустрічі зі студентами практичний психолог Білокур Яна Миколаївна та

соціальний педагог Маркевич Дарина Олександрівна проінформували щодо причин суїциду та надали рекомендації реагування на суїцидальну поведінку дітей та дорослих.

20 вересня відбувся семінар для старост I-го курсу СумДПУ імені А.С.Макаренка від спеціалістів психологічної служби університету. На зустріч було запрошено керівника «Клініки дружньої до молоді» Концевич Владлену Володимирівну, яка пропонувала молоді медичний супровід у різних питаннях та соціальні тренінги з репродуктивного здоров'я. Також познайомили студентів з основними напрямками роботи психологічної служби: консультативною, просвітницькою, волонтерською, діагностичною, тренінговою. Студенти заповнили анкети з адаптації до нових умов навчання, а також анкети щодо умов проживання у гуртожитку.

26 вересня відзначається Всесвітній день контрацепції. День контрацепції – це не одноденна акція, а цілеспрямована програма, яка звертає увагу на необхідність зниження кількості незапланованих вагітностей.

Безпосередні заходи, присвячені дню контрацепції, проводяться у форматі лекцій, освітніх акцій. Психологічна служба університету кожного року проводить заходи такого формату зі студентами Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка.

Веселе та добре свято підназвою Всесвітній день посмішки громадськість відзначає в першу п'ятницю жовтня. До свята Психологічна служба університету зі студентами провела тренінгове заняття "Творімо добро і посміхаймося кожному". Мета заходу: формування у студентів почуття власної гідності і поваги до людей; пізнання себе.

Говорили про вміння позитивно мислити та поважати інших людей, здатність до вираження своїх почуттів та формування адекватної самооцінки.

Посмішка допоможе досягти і кар'єрних висот. Дослідженнями визнано, що бізнес менш схильний до партнерів, які посміхаються при зустрічі. Цей простий жест допомагає швидше встановити контакт.

10 жовтня – Практичний психолог Білокур Яна Миколаївна та соціальний педагог Маркевич Дарина Олександрівна сьогодні привітали студентів університету зі святом та виокремили ознаки психічного здоров'я та стресового напруження, поширили серед студентів інформацію про ефективні методи для профілактики, щодо збереження психічного здоров'я.

18 жовтня відбулась прес-конференція щодо відкриття 15-го Мандрівного міжнародного фестивалю документального кіно "Docudays UA" про права людини. Під час заходу було визначено пріоритетні напрямки роботи з представниками Психологічної служби СумДПУ

імені А.С.Макаренка (практичним психологом Білокур Я.М. та соціальним педагогом Маркевич Д.О.). На зустрічі, організованій Сумською обласною кіно-освітою НСКУ, був також презентований фільм "Явних проявів немає", а по закінченню відбулось обговорення. У майбутньому є можливість презентації фільмів фестивалю у стінах СумДПУ імені А.С.Макаренка для студентів нашого ВНЗ.

22 жовтня з іноземними студентами проводили тренінгове заняття на тему: "Адаптація до України - культурологічний аспект". Разом зі студентами спеціалісти психологічної служби обговорювали особливості та специфіку навчально-виховного процесу у ВНЗ. Важливою є для студентів адаптація до

культури та побуту в Україні. Іноземні студенти розповіли про культуру та традиції своєї Батьківщини. Заняття проходило в позитивній та творчій атмосфері, тому студенти отримали емоційне задоволення від виконання завдань.

9 листопада відзначається Міжнародний день проти фашизму і антисемітизму провели інформаційно-просвітницький семінар зі студентами, говорили про важливість стереотипів та упередження в житті кожної людини. Визначали сутність понять етноцентризм, дискримінація та ксенофобія. Наголосили про важливість толерантного ставлення до іноземних гостей в Україні.

12 листопада – Всесвітній день боротьби з пневмонією. Варто пам'ятати, що дана хвороба є небезпечною не тільки для дітей, а й для дорослих. Тому в день боротьби з пневмонією нагадуємо про серйозність цього захворювання та пропонуємо прості кроки, які може зробити кожен із нас, щоб не допустити розвиток пневмонії у своєї дитини чи у себе.

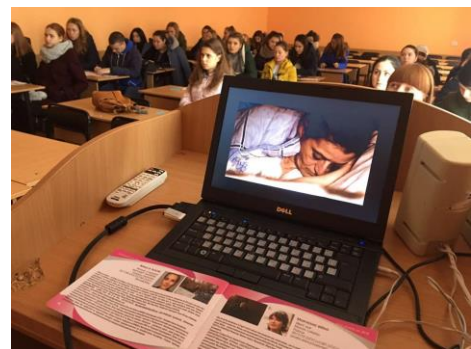
15 листопада офіційне свято Міжнародний день відмови від паління. Разом зі студентами спеціалісти психологічної служби, практичний психолог Білокур Яна Миколаївна та соціальний педагог Маркевич Дарина Олександрівна говорили про важливість здорового способу життя, обговорювали шкідливий вплив паління та надали рекомендації щодо припинення згубної звички. Студентам було запропоновано презентацію за даною тематикою та короткометражний мультфільм "Таємниці їдкового диму".

20-21 листопада пройшов фестиваль документального кіно про права людини Docudays UA, де спеціалісти психологічної служби організовували кінопоказ та проводили тематичні обговорення згідно тематики фільмів.

25 листопада в Україні розпочинається акція "16 днів проти насильства".

25 листопада – Міжнародний день проти насильства щодо жінок. Зі студентами говорили про важливість даної теми з метою підвищення інформованості молодих дівчат і жінок, щодо виявлення та протидії різним формам і проявам насильства. Захід було проведено для сприяння формуванню ненасильницької поведінки щодо дівчат і жінок серед молоді і заохочення допомагати особам, які зазнають насилля. Міжнародна спільнота щорічно підтримує акцію "16 днів проти насильства". Щорічна акція "16 днів проти насильства" (25 листопада – 10 грудня) ініційована Першим всесвітнім інститутом жіночого лідерства 1991 року.

Протягом року психологічна служба бере участь у Методичних об'єднаннях практичних психологів ВНЗ 3-4 рівня акредитації для підвищення професійного рівня. На зустрічах обговорюються питання нової нормативно-правової документації,

питання атестації, курсів підвищення кваліфікації, участь у конференціях та майстер-класах.

У своїй діяльності психологічна служба використовує найсучасніші методи роботи, яким є психологічний дискусійний кіноклуб вихідного дня «ІНСАЙТ», робота якого базується на принципах психотерапевтичної групи. Метою являється підвищення ефективності адаптації учасників в соціумі, допомога в самореалізації, вирішення психологічних проблем за допомогою кіно-тренінгу. Охоплено: 88 осіб.

Продовжує свою роботу «Школа Добрих Справ» де разом зі студентами реалізовано ряд таких заходів:

- арт-терапевтична майстерня "Жіноче Коло" для жінок, чиї чоловіки знаходяться в зоні АТО, демобілізовані, жінки-переселенки;

Охоплено: 14 осіб.

- заняття з дітьми-переселенцями та дітьми демобілізованих за допомогою

естетотерапії, арт-терапії, заняття з дітьми позбавленими батьківського піклування та дітьми пільгових категорій;

Охоплено: 146 осіб.

- рефлексійні група зі студентами щодо підготовки до занять та підбиття підсумків, корекція та обговорення виконаного завдання. Проводиться перед та після всіх проведених заходів;

- 18 консультацій надано демобілізованим які знаходились в зоні АТО, тимчасово переміщеним особам (жінки, діти);

- проводиться арт-терапевтична майстерня «АРТ-ЧАРІВНИК» для дітей які перебувають в дитячому будинку (зустрічі проводимо 1-2 рази на місяць) метою є допомога, соціалізація дітей, за рахунок зняття психоемоційної напруги сучасними засобами естетотерапії, арт-терапії. Проведено: 22

заняття. Охоплено: 135 осіб.

З метою популяризації та просвітницької роботи практичного психолога проведено: на ТВ в передачі «На часі. Ранок» розповідала про роботу з молоддю та психологічний кіноклуб вихідного дня «ІНСАЙТ»; виступи на радіо «Слобода ФМ» передача «Домашній психолог» та «Оле-оле-шоу».

Участь у 8 ефірах.

Протягом навчального року члени психологічної служби проходили курси по підвищенню кваліфікації.

12. ПРАВОВА ТА АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ

З метою забезпечення ефективного функціонування системи протидії корупції у Сумському державному педагогічному університеті імені А. С. Макаренка (далі - Університет) наказом від 26 грудня 2017 року № 576 «Про введення в дію рішень вченої ради університету від 26 грудня 2017 року» було затверджено та погоджено з конференцією трудового колективу Антикорупційну програму Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на 2018 рік та Положення про уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка.

Антикорупційною програмою Сумського державного педагогічного університету імені А. С. Макаренка на 2018 рік визначено:

- перелік антикорупційних заходів у діяльності університету;
- порядок надання працівникам роз'яснень та консультацій уповноваженою особою з питань запобігання та виявлення корупції (далі – уповноважена особа);
- умови конфіденційності інформування уповноваженої особи працівниками про факти порушень антикорупційних вимог;
- процедури захисту працівників, які повідомили інформацію про корупційне або пов'язане з корупцією правопорушення;

- порядок врегулювання конфлікту інтересів в діяльності працівників університету;
- права та обов'язки працівників університету відповідно до вимог антикорупційного законодавства.

З метою реалізації заходів щодо профілактики та попередження причин і умов, які можуть сприяти правопорушенням, з урахуванням Методичних рекомендацій щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, затверджених Рішенням Національного агентства з питань запобігання корупції № 839 від 29 вересня 2017 року, 31 серпня 2018 року було видано наказ № 292 «Про заходи щодо запобігання корупції».

Крім того, в Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка були проведені ще такі заходи антикорупційного спрямування:

- 4 наради з питань стану виконання антикорупційних нормативно-правових актів, на яких особлива увага приділялася організації протидії проявам корупції у тих сферах, де вона найбільш поширена: надання освітніх послуг, отримання благодійних внесків, тощо;
- проведено інформаційну бесіду з членами конкурсної комісії університету, з метою упередження, виявлення та усунення існуючих, потенційних конфліктів інтересів, інших корупційних проявів;
- постійно надаються роз'яснення та консультації працівникам і студентам університету з питань атикорупційного законодавства, алгоритму дій при виявленні конфлікту інтересів, обмежень з щодо отримання подарунків, тощо.
- протягом звітного періоду здійснювалися заходи щодо створення та забезпечення належного функціонування каналів отримання від громадян інформації про корупційні правопорушення, вчинені в університеті. Такими заходами стало функціонування «гарячої» телефонної лінії «Запобігання проявам корупції» та спеціальних поштових «Скриньок довіри».

За звітний період осіб, яких притягнуто до відповідальності за вчинення корупційних правопорушень або правопорушень, пов'язаних з корупцією у Сумському державному педагогічному університеті імені А.С. Макаренка немає.

Питання щодо запобігання проявів корупції та хабарництва є предметом постійної уваги ректорату. На засіданнях Вченої ради, ректораті, засіданнях кафедр звертається увага на юридичну та моральну відповідальність викладачів щодо корупційних дій.

13. СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА ТА ДОСЯГНЕННЯ У СПОРТІ

Фізична культура і спорт в СумДПУ імені А.С.Макаренка є невід'ємною частиною формування загальної культури особистості студентів, збереження і зміцнення їх здоров'я, організації та забезпечення здорового способу життя, створення умов для продовження активного студентського дозвілля.

Протягом року постійно вживалися заходи щодо покращення спортивно-масової та фізкультурно-оздоровчої роботи

серед студентської молоді. Проводилися профорієнтаційні турніри із залученням учнів загальноосвітніх шкіл та спортсменів з ДЮСШ. У 35 групах підвищення спортивної майстерності та у спортивних секціях мали змогу займатися 465 студента з таких видів спорту: футбол, баскетбол, волейбол, гандбол, лижні гонки, біатлон, спортивна гімнастика, плавання, легка атлетика, вільна боротьба, стрільба із луку, дзюдо, хокей на траві, панкратіон, карате, сумо, спортивна аеробіка, спортивний туризм, фітнес, паурліфтинг, атлетизм, футзал, шахи.

Згідно плану спортивно-масової роботи університету проводилися чемпіонати та кубки університету серед інститутських та факультетських команд з шахів, шашок, волейболу (жін., чол.), футзалу, пляжного волейболу, бадмінтону, дартсу, настільного тенісу, армреслінгу, паурліфтингу.

13.1. Університетські спортивні заходи, які відбулися протягом року:

- Спортивний флешмоб «Зарядка», присвячений Дню фізичної культури і спорту;

- Кубок директора НН ІФК з паркового волейболу, присвячений міжнародному Дню студентського спорту;
- «Веселі старты» ;
- Богатирські ігри;
- Легкоатлетичний крос пам'яті О.Барабаша;
- Турнір з футзалу пам'яті С.П. Кізеєва;
- Відкритий чемпіонат НН ІФК зі спортивного туризму;
- Кубок «Миру», присвячений Дню захисника України з футзалу;
- Різдвяний турнір з міні-футболу пам'яті В.К. Танькова;
- Жіночий футзальний турнір, присвячений міжнародному жіночому Дню;

- Першість студентів IV курсу зі спортивної гімнастики;

- Кубок НН ІФК з футзалу серед груп I курсу;
- Кубок директора НН ІФК з настільного тенісу;
- Кубок директора НН ІФК з паурліфтингу;
- Кубок університету з армреслінгу;
- Кубок директора НН ІФК з баскетболу;
- Чемпіонат університету з шашок.

Велику кількість глядачів збирають наші традиційні змагання, які є спортивною візитівкою університету: турнір з футзалу пам'яті викладача Інституту фізичної культури В.К. Танькова, кубок міста з футзалу пам'яті С.П.

Кізеєва, відкритий кубок директора з паркового волейболу, присвячені Дню працівника фізичної культури та спорту, легкоатлетичний крос пам'яті О. Барабаша; кубок директора НН Інституту фізичної культури з футзалу серед команд школярів Сумської району, кубок ректора з футзалу серед школярів Сумської області, «Веселі старты» та «Богатирські ігри».

Збірні команди СумДПУ ім. А.С. Макаренка приймає участь в обласній та всеукраїнській універсіаді серед ВНЗ III-IV рівнів акредитації.

Футзальна команда університету стала чемпіоном студентської ліги Сумщини 2018 року.

Команда «ІФК СумДПУ» стала бронзовим призером чемпіонату України з хокею на траві серед жіночих команд.

Футзальна збірна команда України з вадами зору стала чемпіонами Світу, у складі якої студенти та випускники НН Інституту фізичної культури, а очолюють збірну викладачі кафедри теорії та методики спорту Чхайло М.Б., Кравченко І.М. та Гладов В.В.

13.2. Здобувають студентів на Всеукраїнському та міжнародному рівні

- Затилкіна Анна – чемпіонка Європи з пляжного волейболу серед спортсменів з порушенням слуху;
- Зінченко Олександр – переможець у групі 1 ліги Б у міжнародному турнірі «Ліга Націй» у складі збірної України, чемпіон Англійської Прим'єр Ліги з футболу;
- Калашніков Юрій – чемпіон Світу до 23 років з вільної боротьби;
- Москаленко Тимур – чемпіон Світу з кікбоксингу;
- Кожокар Іван - чемпіон Світу зі стрільби із лука в приміщенні серед юніорів;

- Журавок Юлія – чемпіонка Європи з біатлону ;
- Рикун Анна – чемпіонка Європи та Світу в класичному жимі лежачі серед юніорів;

- Катерина Великодна – бронзова призерка чемпіонату Європи зі спортивної аеробіки;
- Заїкіна Анна, Мосьпан Альберт – бронзові призери чемпіонату Світу з панкратіону серед юніорів;
- Ніконець Денис – срібний призер чемпіонату Світу з панкратіону;
- Сушко Олена - срібний призер чемпіонату Світу з панкратіону;
- Воскобойнік Анастасія - срібний призер чемпіонату Світу з панкратіону;
- Галета Андрій – бронзовий призер чемпіонату Світу з греплінгу серед юніорів.

14. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

14.1. Фінансові надходження та витрати університету

Наш університет утримується за рахунок коштів Міністерства освіти і науки України, а також за рахунок власних надходжень від надання платних послуг, та за рахунок благодійних внесків, грантів та дарунків.

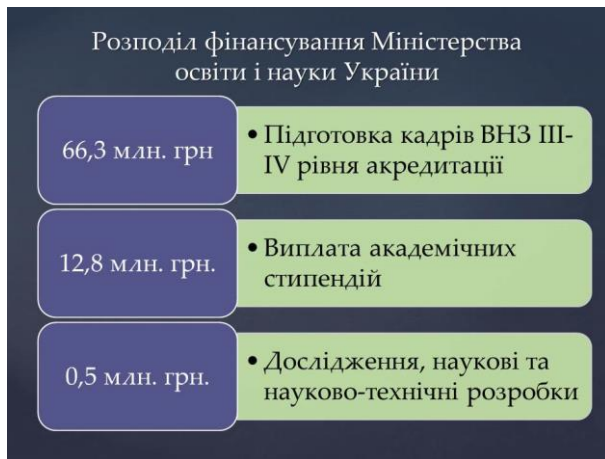
Кошторис затверджується Міністерством освіти і науки України відповідно до доведених лімітних доходів.

Видатки проводились відповідно до бюджетних асигнувань, затверджених кошторисів та планів використання коштів за бюджетними програмами.

В поточному році від Міністерства освіти і науки України було виділено фінансування на 79,6 млн. грн.

Фінансування було розподілено між трьома програмами, це:

- Підготовка кадрів ВНЗ III-IV рівня акредитації - 66,3 млн. грн.
- Виплата академічних стипендій - 12,8 млн. грн.
- Дослідження, наукові та науково-технічні розробки - 0,5 млн. грн.

Це більше ніж в попередньому році на 14,6 млн. грн.. в тому числі:

- за програмою підготовка кадрів вищими навчальними закладами III-IV рівня акредитації +13,4 млн. грн.
- за програмою виплати академічних стипендій +700 тис. грн.
- за програмою дослідження, наукові та науково-технічні розробки +500 тис. грн.

В тому числі зросло:

- фінансування заробітної плати на 6,5 млн. грн.,
- фінансування капітального ремонту житлового фонду на 1,5 млн. грн.
- капітального ремонту корпусів на 5,5 млн. грн.

За отримані кошти університет провів наступні витрати:

- Витрати на заробітну плату 50,1 млн. грн.
- На комунальні послуги 4,5 млн. грн.
- На стипендій 14,7 млн. грн.
- На капітальні ремонти 7,0 млн. грн.
- На придбання товарів та послуг 0,7 млн. грн.
- На продукти харчування для дітей – сиріт 1,6 млн. грн.

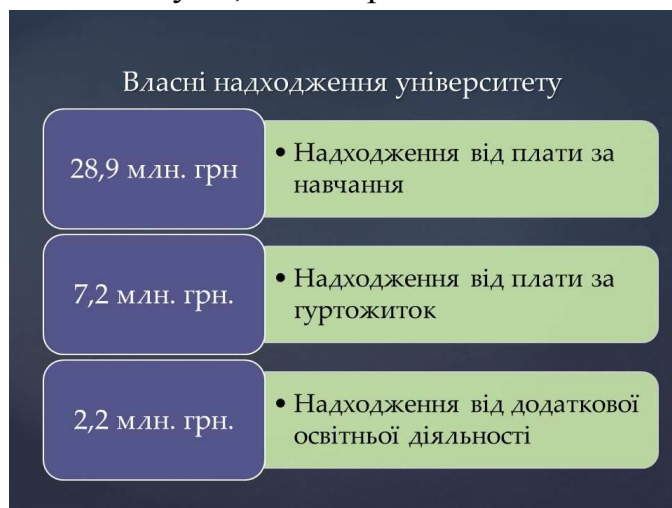
Хочу підкреслити, що вперше за багато років університет заклав значні кошти, а це сім мільйонів гривень, на проведення капітального ремонту, було відремонтовано спортивну залу центрального корпусу. Приміщення гуртожитку, проводиться заміна вікон в спортивному комплексі, проведене заощення території.

14.2. Платні освітні та інші послуги

Надходження університету від платних послуг без врахування грудня місяця склало 38,3 млн. грн., що на 8,2 млн. грн. більше ніж в попередньому році.

Надходження розподілилися наступним чином:

- від плати за навчання студентів 28,9 млн. грн.
- від плати за гуртожиток 7,2 млн. грн.
- від додаткових освітніх послуг 2,2 млн. грн.

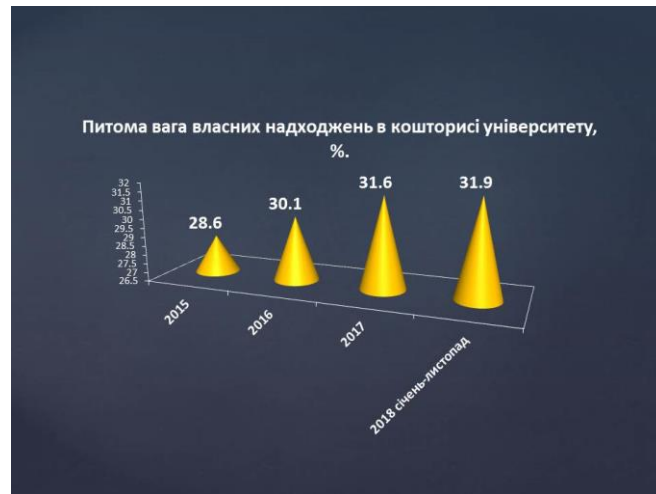
Ці кошти пішли на забезпечення наступних видатків:

- Заробітна плата 30,5 млн. грн.
- Комунальні витрати 5,1 млн. грн.
- Відрядження 200 тис. грн.
- Капітальні видатки 400 тис. грн.
- Придбання товарів та послуг 2,0 млн. грн.
- Інші видатки 200 тис. грн.

Університет провів більш ніж 60 різноманітних курсів для студентів університету та сторонніх осіб.

Питома вага власних надходжень в кошторисі університету склала 31,9 відсотків. Спостерегається тенденція до збільшення власних надходжень по відношенню до фінансування Міністерства освіти і науки України за останні чотири роки.

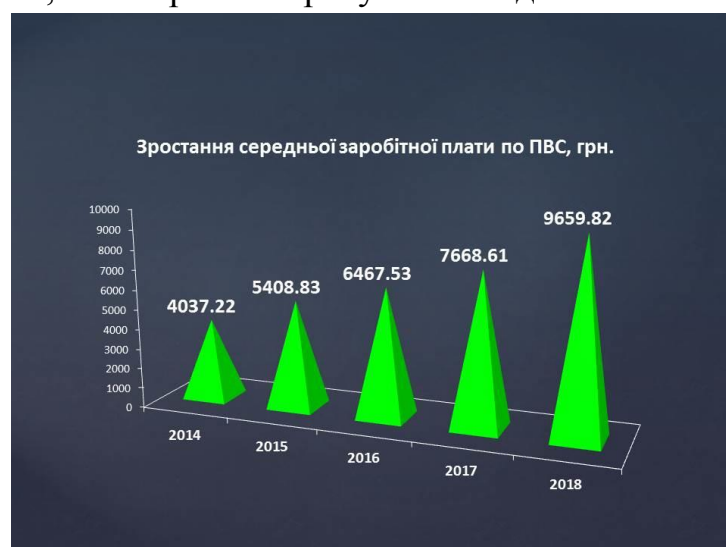
14.3. Заробітна плата працівників

З першого січня 2018 році відбулося підвищення тарифної сітки та розміру мінімальної заробітної плати.

Фонд заробітної плати університету з врахуванням єдиного соціального внеску складає 80,6 млн. грн. в тому числі за рахунок коштів Міністерства 50,1 млн. грн. та за рахунок власних надходжень 30,5 млн. грн.

За останні роки спостерігається тенденція до збільшення розміру середньої заробітної плати.

Так в 2018 році її середній розмір по професорське - викладацькому складу становить 9,6 тис. грн. без врахування податків

По адміністративно управлінському персоналу ця цифра складає 3,9 тис. грн.

Спостерігається тенденція до зменшення питомої ваги заробітної плати в кошторисі університету в 2018 році. Вона складає 76,5 відсотка. Це означає, що університет може використовувати решту коштів на забезпечення розвитку матеріально-технічної бази та здійснювати капітальні видатків.

14.4. Стипендіальне забезпечення

Університет проводить виплату академічних стипендій студентам денної форми навчання, що навчаються на бюджетній основі. Аспірантам, докторантам та виплату соціальних стипендій.

Розмір стипендії в 2018 році складає:

- Академічна стипендія студентам 1300 грн.
- Стипендія аспірантам 4425 грн.
- Стипендія докторантам 6780 грн.
- Соціальна стипендія дітям – сиротам 2360 грн.
- Соціальна стипендія іншим категоріям 1180 грн.

Протягом 2018 року університетом було виплачено:

Академічних стипендій студентам 12,8 млн. грн.

Аспірантам та докторантам 2,7 млн. грн.

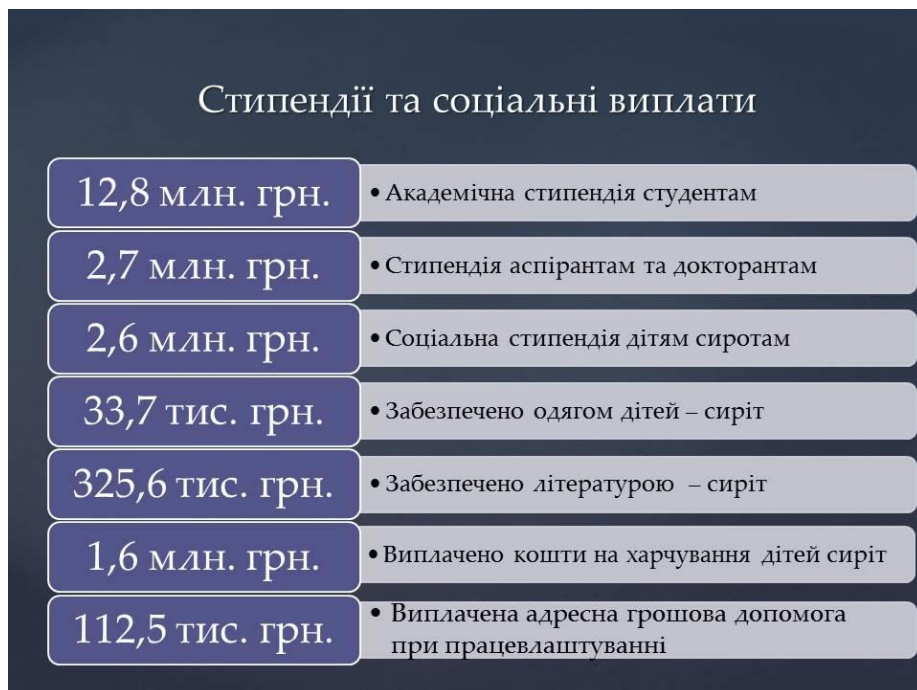
Соціальних стипендій дітям сиротам 2,6 млн. грн.

Забезпечено одягом дітей – сиріт 33,7 тис. грн.

Забезпечено літературою – сиріт 325,6 тис. грн.

Виплачено кошти на харчування дітей сиріт 1,6 млн. грн.

Виплачена адресна грошова допомога при працевлаштуванні 112,5 тис. грн.

14.5. Фінансування студентського самоврядування

Університет фінансує потреби студентського самоврядування згідно наданих заявок шляхом оплати різноманітних заходів та свят, проводить відшкодування витрат на відрядження у складі спортивних команд, проведення олімпіад та конкурсів

В 2018 році університетом на ці цілі закладено 0,5 відсотка власних надходжень від основної діяльності. Ця сума складає 155 тис. грн..

6 Фінансові перспективи на 2019 бюджетний рік

В наступному бюджетному році планується збільшення надходжень коштів, як від Міністерства освіти і науки України так і власних надходжень.

Це можливо за рахунок наступних складових:

- Збільшення контингенту вітчизняних студентів;
- Збільшення контингенту іноземних студентів;
- Збільшення вартості контракту на навчання на індекс інфляції;
- Поселення студентів до гуртожитків університету на повний рік, враховуючі літні місяці;
- Збільшення обсягу додаткових платних послуг.

15. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ТА РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ

15.1. Господарська діяльність

Робота господарчої частини університету спрямована на забезпечення діяльності інфраструктури закладу, забезпечення належних умов праці співробітників та навчання студентів.

Інфраструктура СумДПУ імені А.С. Макаренка складається із 4-х навчальних корпусів, спортивного комплексу ІФК, 3-х гуртожитків, ботанічного саду та біологічного стаціонару в с. Вакалівщина Сумського району.

№ п/п	Показники	Роки		
		2015	2016	2017
1.	Загальна площа приміщень навчально-виробничих корпусів, всього м ²	32651.7	32651.7	32651.7
2.	Площа приміщень, які оренднуються, всього м ² у т. ч. для використання у навчальному процесі, м ²	163.4 кв.м	163.4 кв.м	163.4 кв.м
3.	Площа приміщень, які здаються в оренду, всього м ² у т. ч. навчальна, м ²	432.8 кв.м	1555.5 кв.м	1571.5 кв.м
4.	Введено в дію площ, всього м ² у т. ч. навчальних корпусів, м ² студентських гуртожитків, м ²	-	-	-
		-	-	-
		-	-	-
5.	Забезпеченість лабораторіями, полігонами, необхідними для виконання навчальних програм: <i>перелік об'єктів, м², % від вимог навчального плану</i>	100%	100%	100%
6.	Потреба фінансування розвитку матеріально-технічної бази, всього тис. грн. у т. ч. для проведення капітального ремонту, тис. грн. для проведення поточного ремонту, тис. грн.	479.2 тис.грн.	487.8 тис. грн	15532.6 тис.грн
		-	447.9 тис. грн	10000 тис грн.-
		479.2 тис.грн.	39.9 тис.грн	5032.6 тис.грн
7.	Фактично профінансовано, всього тис. грн. у т. ч. для проведення капітального ремонту, тис. грн.	479.2 тис.грн.	487.8 тис. грн	1132.6 тис.грн
		-	447.9 тис. грн	-
8.	Заплановано ремонтних робіт, тис. грн.,	479.2 тис.грн.	487.8 тис. грн	15532.6 тис.грн
9.	Фактично виконано ремонтних робіт, тис. грн.	479.2 тис.грн.	487.8 тис. грн	1132.6 тис.грн
10	Наявність пунктів харчування, площа, м ² кількість посадкових місць	3 буфети – 215.3 кв.м 75місць	3 буфети – 215.3 кв.м 75 місць та їдальня на 250	їдальня 2131.0 кв.м, 250 місць 2 буфети

			місць	– 215.3 кв.м
11	Наявність медичного пункту (+/-) площа, м ²	129.9 кв.м	129.9 кв.м	129.9 кв.м
12	Бібліотека, читальні зали у них кількість посадкових місць	Науков а бібліот ека, 6 читаль них залів – на 465 місць	Наукова бібліотек а, 6 читальни х залів – 465 місць	Науков а бібліоте ка, 5 читальн их залів – 415 місць
13	Контингент студентів денної форми навчання, що потребує житла, осіб у т. ч. проживають у гуртожитку, осіб	-	-	-
14	Загальні площі гуртожитків, всього м ² у них місць у т. ч. здаються в оренду базовим ВНЗ, м ² орендуються базовим ВНЗ, м ²	20663.3	20663.3	20663.3
		1408	1408	1408
		-	-	-
		-	--	-
15	Житлова площа, що припадає на 1 мешканця гуртожитку, м ²	10462.9	10462.9	10462.9
		7.7квм	7.8кв.м	8.2 кв.м
16	Наявність у корпусах і гуртожитках приладів для обліку постачання (кількість, % від потреби): електроенергії тепла газу води	+	+	+
		+	+	+
		+	+	+
		+	+	+
		+	+	+
17	Наявність протипожежного обладнання, що відповідає вимогам, у % до нормативу	70% від потреб и	70% від потреби	75% від потреби
18	Частка дисциплін, забезпечення яких навчальною літературою не перевищує 50 % (у розрахунку 3 підручника на 1 студента) <u>в цілому по ВНЗ</u> (в розрізі напрямів та спеціальностей окремим додатком) гуманітарної і соціально-економічної підготовки природничо-наукової підготовки професійної та практичної підготовки	8%	6%	5%
		6%	5%	3%
		4%	4%	3%

15.2. Ботанічний сад

Ботанічний сад є однією з навчальних, науково-дослідних і природоохоронних установ Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, що входить до складу природно заповідного фонду Сумщини як об'єкт загальнодержавного значення. Ботанічний сад має надзвичайно багату колекцію рослин, яка налічує понад тисячу таксонів відкритого і закритого ґрунту. Серед них понад 150 видів рослин належить до рідкісних та зникаючих. У Ботанічному саду створюють і підтримують колекції та експозиції світової флори і вивчають їх з метою збереження

біологічного різноманіття рослинного світу, збагачення та відновлення ресурсів флори України та світу шляхом інтродукції та реінтродукції.

Ботанічний сад проводить широку просвітницьку діяльність, яка спрямована на поширення ботанічних та екологічних знань. З цією метою Ботанічний сад щорічно проводить дні відкритих дверей, які відвідують тисячі мешканців та гостей міста.

Особливим попитом серед студентів, викладачів та жителів міста користується щорічний традиційний мистецький захід «Бузковий блюз», який об'єднує напрацювання біологів і художників, вокалістів і музикантів, хореографів і спортсменів.

Співробітники Ботанічного саду регулярно проводять екскурсії для школярів і студентів, а також для інших груп. У структурі Ботанічного саду – науково-дослідні відділи і лабораторії природничо-географічного факультету: дендрології, культурної флори та озеленення, тропічних і субтропічних рослин, фізіології та біохімії рослин. Їхня діяльність спрямована на збереження, вивчення, акліматизацію, розмноження в спеціально створених умовах та ефективного використання рідкісних і типових видів місцевої і світової флори шляхом створення, поповнення та збереження ботанічних колекцій.

Навчально-освітня робота у Ботанічному саду проводиться під час навчальних, навчально-виробни-

чих практик, практичних занять, підготовки курсових та магістерських робіт студентів і наукових робіт аспірантів. Студенти беруть участь у виконанні науково-дослідних тем, в експедиціях та зборі рослинного матеріалу для

досліджень і поповнення колекційних фондів. За результатами роботи студенти у співавторстві з викладачами факультету готують тези та статті для виступу на конференціях.

Працівники Ботанічного саду разом з науково-педагогічними працівниками природничо-географічного факультету, окрім пропагування знань про рослини та наукової роботи, постійно працюють над покращенням експозиційних ділянок та розвитком колекційного фонду.

15.3. Біологічний стаціонар Вакалівщина

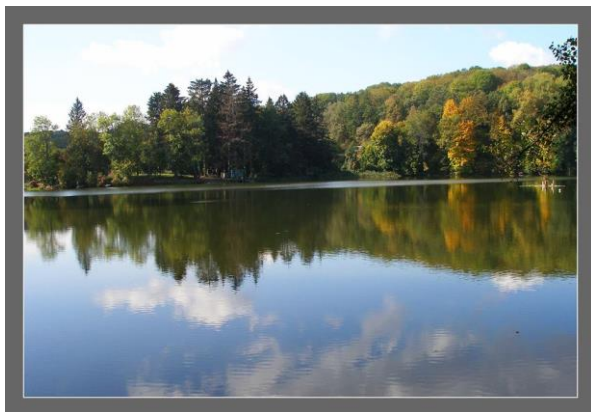
Заснування біологічного стаціонару «Вакалівщина» нерозривно зв'язане з історією проведення польових практик із зоології студентів природничого факультету Сумського педагогічного інституту. До середини 1950-х років на польові практики відводилося зовсім мало часу в навчальному процесі – всього 3 дні ознайомчих екскурсій у природу, коли студенти 2-го курсу отримували перші

знання із зоології безхребетних і хребетних тварин. Потім ситуація різко змінилася – відповідно до нових навчальних планів суттєво збільшилася кількість навчальних годин, відведених на польову практику із зоології і ботаніки, – усього по 18 робочих днів на кожну. Викладачі зіткнулися зі значними організаційними і

методичними складнощами, зокрема, як і де проводити практики, в які терміни, яким змістом їх наповнювати тощо. Відчувалася нагальна потреба в постійній базі навчальної та науково-дослідної роботи.

Розпочати будівництво стаціонарної бази для польових практик удалося лише в наступному десятиріччі. Місцем стаціонару спочатку було

вибране урочище Кобене на р. Псел у Нікольському лісництві, а далі в цю справу втрутився випадок. Рано навесні 1965 року вантажівка з викладачем та кількома студентами, які везли штучні гніздівлі для птахів, не змогла пробитися через бездоріжжя до Кобеного. Лісник Віталій Гаврилович Красиловець, який трапився в конторі

Нікольського лісництва, запропонував інший план дій і гостинно запросив у свої володіння – урочище Вакалівщина.

У перший польовий сезон на кордоні лісника В.Г. Красиловця – під столітніми ялинами на березі мальовничого ставу – поставили намети, а з хмизу, глини та інших підручних матеріалів збудували літню кухню.

Саме з травня 1965 року Вакалівщина стає основним навчальним і дослідницьким «полігоном» студентів і викладачів природничого факультету. Так розпочалися зоологічні екскурсії, наукові дослідження живої природи урочища.

У цьому чудовому місці, де за царських часів була дача поміщиків-цукрозаводчиків Ліщинських, під базу в Сумського лісгоспу орендували ділянку землі площею 1,9 га. У вересні 1967 року було закладено підвалини, а в наступному році завершено перший будинок. У 1968 році тут були поставлені ще два, на цей раз «фінських», будинки – їх збирали з щитових елементів студенти 2-го курсу фізико-математичного факультету. До цегляного будинку була підведена електрика, викопаний колодязь. Широке будівництво розгорнулося влітку 1969 року. Ініціатором, організатором і душею будівництва був асистент (у подальшому доцент, завідувач кафедри зоології) М.Є. Матвієнко. Завдяки його зусиллям, життєвому досвіду та авторитету ідея будівництва отримала моральну і матеріальну підтримку з

боку керівництва (ректор Ф.М. Яловий, проректор з господарської частини Г.О. Стрижов, декан природничого факультету М.І. Стеблянко). Останній будинок був зведений у 1984 році.

У 1980-ті роки природничий факультет розрісся переважно за рахунок спеціальності «географія і біологія». На

кожному з курсів було вже по дві-три групи біологів-хіміків і по три групи географів-біологів, тому практики студентів 1-го та 2-го курсів проводилися в три заїзди – аж до середини липня. Не всі практиканти поміщалися в будинках, частина їх оселялася в наметах. Перевантажене було й приміщення їдальні, яке паралельно використовувалося як лабораторія. Треба було

провести функціональний розподіл, тому в 1986 році почалося будівництво нового харчового блоку.

В 1990-і роки деякі вищі навчальні заклади України втратили свої стаціонарні бази польових практик. Сумчанам «Вакалівщину» вдалося зберегти.

За роки свого існування біологічний стаціонар «Вакалівщина» став не тільки місцем студентських польових

практик, а й центром різноманітних досліджень зі значним науковим багажем і усталеними традиціями, добре відомим як у нашій країні, так і за її межами. Широкі можливості відкриваються тут для дослідників зоологічного і ботанічного профілів – гідробіологів, ентомологів, арахнологів, орнітологів, теріологів, геоботаніків, флористів, екологів. Топчуть лісові стежки науковці з Сум, Харкова, Києва, Херсона, деяких заповідників і національних природних парків України. Усім вистачає місця і цікавих об'єктів для спостереження. Великий плюс стаціонару – можливість збирати багаторічний матеріал. Підсумки досліджень у Вакалівщині складають солідну наукову продукцію: три збірники, десятки статей у різних наукових журналах, декілька кандидатських дисертацій, численні студентські курсові й дипломні роботи.

З 2014 р. на базі біостаціонару зусиллями викладачів та студентів природничо-географічного факультету проводиться літня біологічна школа. Слухачами школи є учні 7-11 класів шкіл м. Суми та області, деякі з яких є учасниками і переможцями Всеукраїнських учнівських біологічних олімпіад і турнірів. Біологічна школа «Вакалівщина» сприяє професійній орієнтації школярів, пошуку талановитих юних біологів, а відтак – формуванню нового покоління науковців.

15.4. Зміцнення навчально-матеріальної бази університету

У 2018 році для виконання ремонтних робіт в університеті було використано понад 12000000 гривень в тому числі із коштів спеціального фонду 5000000 гривень.

Основними об'єктами з виконання капітальних ремонтів були:

- Капітальний ремонт спортивної зали центрального корпусу 1500000 гривень;
- Капітальний ремонт покрівлі гуртожитку №4 майже 500000 гривень;
- Капітальний ремонт системи водопостачання гуртожитку №4 майже 400000 гривень;
- Ремонт кімнат для проживання іноземних студентів в гуртожитку №3 1500000 гривень
- Укладання тротуарної плитки біля центрального корпусу 1500000 гривень;
- Капітальний ремонт по заміні вікон і входних груп корпусу №4 понад 100000 гривень;
- Капітальний ремонт по заміні вікон у спортивному комплексі – 1500000 гривень.

Також протягом року проводились роботи з поточного ремонту приміщень університету. (Закуплено матеріалів і виконано робіт на 5000000 гривень).

Головним завданням університету на 2019 рік – є розробка заходів з енергоефективності.

З метою розробки стратегії університету з енергозбереження адміністрацією університету замовлені та проведені дослідження з енергоаудиту, за результатами яких розробляється відповідна стратегія.

У 2018 році значно покращилася навчально-матеріальна база університету:

Центрального навчального корпусу;

Відкрито залу спеціалізованої вченої ради:

Оновлено приміщення Приймальної комісії:

Проведено капітальний ремонт спортивної зали, басейну та здійснено благоустрій прилеглої території:

Поточний та капітальний ремонт – заміна електромережі, каналізації та водогону, полу; заміна електромережі, заміна вікон:

- ауд. 208 (лабораторія кафедри зоології);
- ауд. 206 заміна освітлення в музеї зоології безхребетних;
- ауд. № 325 «А»;

Косметичний ремонт – фарбування стін, підлоги, вікон, відкосів, електромережі, заміна лінолеуму:

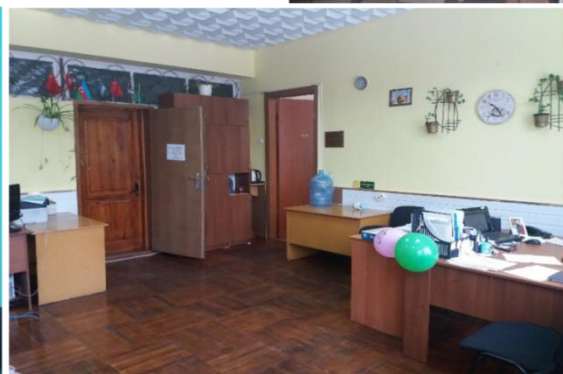
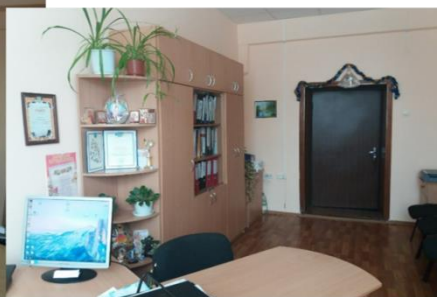
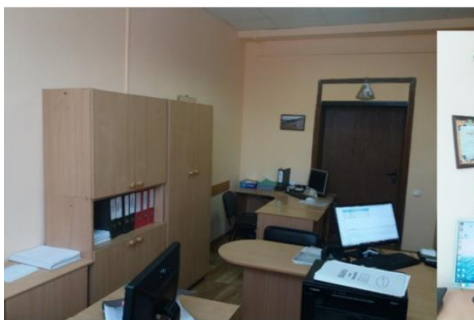
- ауд. 309;
- 504 – заміна меблів для учбового процесу.

- Ремонт підлоги (демонтаж лінолеуму і укладка плитки), частково заміна електроламп – бібліотека 1 поверх, ЦК;
- ремонт коридору першого поверху філологічного факультету та приймальної комісії 153 аудиторія переоснащення меблів.

- ремонт 155 аудиторії (ФІСФ);
- Капітальний ремонт спортивної зали ЦНК;
- Капітальний ремонт даху спортивної зали ЦНК;
- ремонт підлоги коридору бібліотеки.

Територія Центрального корпусу:

- виготовлені та встановлені лавок для відпочинку біля ЦК;
- капітальний ремонт (укладка асфальту) другорядної дороги;
- та центральної площадки ЦК, входу гурт. № 3, біля пам'ятного знаку Петру Калнишевському;
- ямковий ремонт (укладка асфальтного зрізу) по всій території університету.

Ботанічний сад:

Закуплено та встановлено опалювальний котел, перехід учбового класу ботанічного саду на автономне електро-конвекційне опалення.

Біологічний стаціонар Вакалівщина:

Проведено косметичний ремонт приміщень бази (побілка, фарбування стін, підлоги, дверей, віконних рам), покрівлі, електромережі, заміна 5 вікон.

Навчальний корпус № 4

Косметичний ремонт:

- ауд. №, 103, 108, 501, 505, 508, 511 «а», 512, 513, 520 – ННПП;
- холу входу;

Заміна міжповерхових дверей:

- на 3-4 поверхах – 4 шт. – ННІФК;

Капітальний ремонт: (заміна вікон, підлоги, електромережі):

ауд. № 307, 309, 315;

- туалету 2-й поверх, директорату, заміна 4 вікон ННІ культури і мистецтв;
- Заміна ламп та світильників на енергозберігаючі – НК № 4;
- Капітальний ремонт каналізації лівої сторони корпусу – НК № 4;
- Завершено капітальний ремонт туалету – 2 поверх НК № 4;
- Розпочато ремонт туалету – 4 поверх НК № 4;
- Капітальний ремонт каналізації, водотоку правої 2-3 поверхів сторони корпусу - НК № 4;
- Капітальний ремонт навчальної лабораторії з «Косметичного масажу» – 3 поверх НК № 4;

- Проведено капітальний ремонт хореографічних залів:

- Капітальний ремонт ауд № 305 – 3 поверх» навчального корпусу № 4;

Спортивний навчальний комплекс

Капітальний ремонт:

- заміна вікон;
- замінені каналізаційної системи зливу басейну (200 м труб, 54 перехідників);
- замінені опалювальна система басейну (встановлено – 15 радіаторів);
- замінені насос для очищення води;
- заміна та встановлення економичного освітлення басейну;
- обладнання басейну новими розподільними та резиновими доріжками;
- ремонт та фарбування трибуни стадіону;
- заміна 5-ти дверей на 2 поверсі;
- заміна ледлампами гімнастичної зали;
- Ремонт II поверху.

Майстерні навчального корпусу № 4

- заміна вікон на енергозберігаючі, заміна освітлення в хореографічних залах;
- ремонт хореографічних класів, заміна дзеркального пристінного покриття (майстерні).

«Студентське містечко»

Гуртожиток № 2

Частковий ремонт вимощення зі двору гуртожитку, видалення аварійних дерев та їх вивезення; часткова заміна скла віконних рам;

Ремонт приміщень:

- 5 кухонь (шпаклювання, побілка, фарбування, на одній зняття плитки зі стін та монтаж гіпсокартону);
- Встановлено бойлери для забезпечення гарячою водою в кухні загального користування;
- туалетів (зняття штукатурки, шпаклювання, фарбування, монтаж пластикової вагонки);
- вікон та батарей;
- монтаж водопроводу гарячого водопостачання, каналізації установка запірної арматури;

Установка бойлера на кухні та прочистка бойлерів у душових.

Заміна:

- даху пожежних виходів, стояків каналізації та водопостачання (частково), стояків холодного водопостачання та каналізації, змішувачів в умивальниках, раковин-мийки з установкою тумб, змивних бачків в

туалетах, розеток, електровимикачів, електричних автоматів, 15 електричних конфорок;

- Виконано поточний ремонт ізолятору гуртожитку;

Проведені ремонтні роботи

Гуртожиток № 4

Капітальний ремонт:

- По заміні металевого покриття парапетів гуртожитку №4;
- проведена повна заміна каналізаційних труб в підвалі гуртожитку;
- системи водопостачання.

Заміна:

- силового кабелю 100 м;
- каналізаційні труби у підвалі (повністю);
- сантехнічного обладнання у 12 душових та санвузлі і гідроізоляції та кахелю на підлозі (50%);
- освітлення на території гуртожитку і роботи та переоснащення фойє.

Гуртожиток № 3

Капітальний ремонт:

- приміщення туристичного клубу у підвалі гуртожитку;
- проведена повна заміна каналізаційних труб в підвалі гуртожитку;
- частини пішохідних доріжок та доріг;
- водонагрівачів з заміною нагрівальних елементів;
- Капітальний ремонт 7 блоків для проживання іноземних студентів;
- проведена заміна вхідних дверей (3 гуртожиток).

- проведено ремонтні роботи житлових кімнат, санвузлів, коридорів гуртожитку №3:

16. ІМІДЖЕВІ ЗАХОДИ УНІВЕРСИТЕТУ НА 2018-2019 навчальний рік

З метою створення позитивного іміджу університету серед потенційних абітурієнтів, науково-педагогічних працівників, студентів, батьків, роботодавців та партнерів в університеті проводяться цікаві заходи, спрямовані на організацію профорієнтаційної роботи, відзначення визначних та ювілейних дат, вшанування особистостей, мистецькі конкурси, фестивалі, виставки, спортивні змагання, турніри, чемпіонати, урочистості з нагоди свят, мовно-літературні конкурси, вшанування пам'яті Небесної Сотні та загиблих в зоні проведення антитерористичної операції, Шевченкіади, свята Макаренківської родини, екологічні акції, реквієми, посвята в першокурсники, благодійні акції, фестивалі талантів серед іноземних студентів тощо.

<i>№ за/п</i>	<i>Зміст заходу</i>	<i>Термін виконання</i>	<i>Відповідальний</i>
1.	Заходи до дня археолога	15 серпня 2018 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії
2.	Урочистості з нагоди Дня Державного Прапора України	23 серпня 2018 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
3.	Святкування 27-ї річниці Незалежності України у рамках державної, обласної та університетської програм	24 серпня 2018 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
4.	День Знань. Посвята першокурсників у студенти	01 вересня 2018 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи, студентське самоврядування студпрофком
4.	Відзначення 74 річниці з Дня визволення міста Суми	02 вересня 2018 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
5.	Участь університету в національних та міжнародних виставках в галузі освіти	Протягом року	Ректорат
6.	Святкові заходи з нагоди Міжнародного дня благодійності	5 вересня 2018 року	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології

7.	День відкритих дверей університету Організація та проведення фотоконкурсу «Життя університету крізь об'єктив фотокамери»	15 вересня 2018 року	Ректорат, деканати, директорати, відділи до університетської підготовки, соціальної та культурно-масової роботи,
8.	Участь спортивних команд та спортсменів у міських, обласних, всеукраїнських та міжнародних змаганнях: універсіадах, чемпіонатах, турнірах	Протягом року	Спортивний клуб «Прометей»
9.	Міжнародний день миру «За мир, за щастя, за гідне життя»	Вересень 2018 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
10.	Участь студентів та науково-педагогічних працівників у мистецьких заходах: конкурсах, фестивалях, виставках	Протягом року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв, студентське самоврядування
11.	Урочистості до Дня працівника освіти	27 вересня 2018 року	Шейко В.І., відділ соціальної та культурно-масової роботи
12.	Святковий концерт, присвячений міжнародному Дню музики	30 вересня 2018 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
13.	Урочистості з нагоди Всеукраїнського дня бібліотек	30 вересня 2018 року	Наукова бібліотека
14.	Урочистості з нагоди міжнародного дня Учителя	5 жовтня 2018 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
15.	День захисника Вітчизни та українського козацтва	12 жовтня 2018 року	Відділ виховної і соціальної роботи, рада музею, студентське самоврядування
16.	Заходи, присвячені міжнародному Дню художника «Студентська палітра»	10-17 жовтня 2018 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв

17.	Загально університетське спортивне свято	Жовтень 2018 року	Навчально-науковий інститут фізичної культури
18.	Заходи, присвячені 75 річниці визволення України	26-27 жовтня 2018 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, рада музею
19.	Урочистості з нагоди Дня української писемності і мови	9 листопада 2018 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
20.	Урочистості з нагоди Міжнародного дня логопеда	14 листопада 2018 року	Навчально-науковий інститут фізичної культури
21.	Урочистості з нагоди міжнародного дня студента	13-20 листопада 2018 року	Студентська рада, відділ соціальної та культурно-масової роботи
22.	Вшанування пам'яті жертв голодомору 1932-1933р.р.	22-23 листопада 2018 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії, рада музею
23.	Святкові заходи до дня збройних сил України	1-6 грудня 2018 року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
24.	Урочистості з нагоди 94 річниці заснування Університету	Грудень 2018 року	Ректорат
	Конкурс святкових листівок до новорічних свят	Грудень 2018 року	Студентська рада
25.	Міжнародний мовно-літературний конкурс учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка	листопад-грудень 2018 року	Ректорат, факультет іноземної та слов'янської філології
26.	Благодійний захід до Дня Святого Миколая «Чарівний кристал добра»	Грудень 2018 року	Студентська рада, відділ соціальної та культурно-масової роботи
27.	Спільне засідання вченої ради та конференції трудового колективу університету: Звіт ректора університету Ляного Ю.О. про виконання умов контракту та Колективного договору	26 грудня 2018 року	Ректорат, голова конференції трудового колективу

28.	Міжнародний конкурс з української мови імені Петра Яцика	Грудень 2018 - січень 2018 року	Ректорат, факультет іноземної та слов'янської філології
29.	Благодійна акція для дітей онкологічного центру обласної дитячої лікарні	Грудень 2018 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
30.	Святкування Дня соборності України	Січень 2019 року	Рада музею, навчально-науковий інститут історії та філософії
31.	Заходи до дня пам'яті героїв Крут	Січень 2019 року	Рада музею, навчально-науковий інститут історії та філософії
32.	Вручення дипломів випускникам ОР магістр	Січень 2019 року	Ректорат відділ соціальної та культурно-масової роботи,
33.	Міжнародний день української мови «Живемо в Україні – говоримо українською»	21 лютого 2019 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
34.	Проводи зими (Масляна)	Лютий 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
35.	Святкування Дня Святого Валентина	14 лютого 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
36.	Вшанування пам'яті Небесної Сотні та загиблих в зоні проведення антитерористичної операції	20 лютого 2019 року	Рада музею, навчально-науковий інститут історії та філософії
37.	Урочистості з нагоди міжнародного жіночого дня 8 Березня	Березень 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи, навчально-науковий інститут культури і мистецтв
38.	Шевченкіада в університеті - вшанування пам'яті великого Кобзаря	Березень 2019 року	Факультет іноземної та слов'янської філології

39.	Всесвітній день поезії: конкурс поетичних творів українською мовою	21 березня 2019 року	Факультет іноземної та слов'янської філології
40.	Урочистості з нагоди 131 річниці від дня народження А.С. Макаренка та вшанування пам'яті А.С. Макаренка	Березень 2019 року	Ректорат, навчально-науковий інститут педагогіки і психології
41.	Всеукраїнський день працівників культури і аматорів народного мистецтва	23 березня 2019 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
42.	Фестиваль талантів «Новруз-2017»	Березень 2019 року	Відділ міжнародних зв'язків
43.	Міжнародний день пам'ятників та історичних місць	Квітень 2019 року	Навчально-науковий інститут історії та філософії
44.	Юморина до дня сміху: Ліга сміху	Квітень 2019 року	Студентська рада
45.	Реквієм «Дзвони Чорнобиля...»	Квітень 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
46.	Всеукраїнський день психолога	23 квітня 2019 року	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
47.	Свято Великої Пасхи – благодійні акції	Квітень 2019 року	Ректорат, студентська рада
48.	Екологічна акція до дня Довкілля	Квітень 2019 року	Ректорат, директори, деканати, студентська рада
49.	Міжнародний день танцю	Квітень 2019 року	Навчально-науковий інститут культури і мистецтв
50.	Облаштування пам'яті Героя України Олександра Аніщенка	До 5 травня 2019 року	Ректорат, рада музею
51.	Урочистості з нагоди Дня Пам'яті та примирення	Травень 2019 року	Ректорат, рада музею
52.	Святкування Дня матері і Дня сім'ї	Травень 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи

53.	Урочисті заходи з нагоди дня вишиванки	17 травня 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи, кафедра української мови
54.	Урочистості з нагоди відзначення Дня Науки в університеті	19 травня 2019 року	Проректор з наукової роботи, відділи аспірантури і докторантури, соціальної та культурно - масової роботи
55.	Святкування дня Європи	20 травня 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
56.	Урочисті заходи до дня музеїв	18 травня 2019 року	Рада музею, відділ соціальної та культурно-масової роботи
57.	Вручення дипломів випускникам за ОР бакалавр	Червень 2019 року	Ректорат, директори, деканати
58.	Урочиста вчена рада з нагоди закінчення 2018-2019 навчального року	Червень 2019 року	Ректорат
59.	Заходи до Міжнародного Дня захисту дітей	1 червня 2019 року	Навчально-науковий інститут педагогіки і психології
60.	Урочистості з нагоди Дня друзів	9 червня 2019 року	Відділ соціальної та культурно-масової роботи
61.	Святкові заходи до дня Молоді	Червень 2019 року	
62.	Урочисті до Дня Конституції України	Червень 2019 року	
63.	Проведення спільних заходів та співпраця з органами влади, громадськими, благодійними організаціями та фондами, освітніми та культурно-мистецькими закладами	Протягом року	Ректорат
64.	Організація та участь у Міжнародних, Всеукраїнських фестивалях, конкурсах та мистецьких олімпіадах (за окремим графіком)	Протягом року	Директор навчально-наукового інституту культури і мистецтв

65.	Координація участі університету в освітньо-виставковій діяльності (за окремим планом)	Протягом року	Ректорат
66.	Благочинна акція «Хочу жити! Дружити! Радіти!» – допомога дітям притулків, інтернатів, будинків дитини, дітям із особливими потребами, збирання коштів для лікарень з лікування онкохворих дітей	Протягом року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
67.	Благодійні акції на підтримку бійців, постраждалих у зоні проведення АТО та їх сімей	Протягом року	Ректорат, відділ соціальної та культурно-масової роботи
68.	Проведення тематичних виховних та культурно-масових заходів у гуртожитках	Протягом року	Студентське самоврядування, рада гуртожитку

17. ЗВІТНІСТЬ

В університеті протягом усіх років дії чинного контракту існує система звітності перед органами громадського врядування. Вона включає звіт ректора перед конференцією трудового колективу, перед Наглядовою радою, інформація про діяльність ректорату заслуховується на зборах студентської ради.

29 серпня 2018 року на розширеному засіданні вченої ради університету ректор звітував про підсумки діяльності університету за 2017 – 2018 навчальний рік та поставив пріоритетні завдання на 2018 – 2019 навчальний рік.

Протягом року ректор неодноразово зустрічався зі студентським активом на різноманітних заходах. На цих заходах також студенти висловлювали свої зауваження та пропозиції щодо навчального процесу, проживання у гуртожитках, участі у спортивних та культурно-масових заходах. Пропозиції та зауваження ставилися на контроль для виконання відповідними підрозділами університету.

З метою здійснення громадського контролю за діяльністю університету та надання йому допомоги щодо реалізації державної політики в галузі вищої освіти і науки, при університеті діє наглядова рада, яка діє відповідно до ст. 37 Закону України «Про вищу освіту», п.5.4. «Наглядова рада» Статуту Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, Положення про наглядову раду Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка, ухваленого рішенням вченої ради

університету 28 серпня 2015 року, протокол № 1, затвердженого наказом по університету № 208 від 28 серпня 2015 року. Склад наглядової ради затверджений наказом Міністерства освіти і науки України № 1540 від 15.12.2016 року «Про затвердження складу Наглядової ради Сумського державного педагогічного університету імені А.С.Макаренка».

03 грудня 2018 року ректор звітував перед Наглядовою радою про результати вступної кампанії, удосконалення системи профорієнтації для популяризації освітніх послуг для прийому вступників створення сприятливого мікроклімату в колективі, про якісний склад науково-педагогічних кадрів, формування контингенту студентів, формування інноваційного освітнього та наукового простору, підготовка високоякісних фахівців, їх особистісний розвиток шляхом формування загальнолюдських цінностей, громадянської відповідальності, національної ідентичності та толерантності, що відповідає суспільним, економічним і культурним потребам України та міжнародного співтовариства, стан виховної роботи та патріотичного виховання, міжнародну та грантову діяльність, фінансову та господарську роботу в університеті, розвиток матеріально-технічної бази у 2018 році та плану дій і перспективних напрямів на 2019 рік.

Наглядова рада схвалила діяльність університету за 2018 рік та перспективні напрями на 2019 рік.

27 грудня 2018 року ректор звітував про виконання умов контракту на спільному засіданні конференції трудового колективу та вченої ради

університету про виконання умов контракту, результати вступної кампанії, покращення якісного складу науково-педагогічних працівників університету, якість освітньої діяльності, принципів академічної доброчесності, фінансової діяльності університету, розвиток матеріально-технічної бази у 2018 році та план дій на 2019 рік.

У обговоренні звіту ректора виступили керівники навчальних структурних підрозділів, науково-педагогічні працівники, співробітники та студенти університету. Члени колективу підтримали впевнений курс розвитку університету на наступний 2019 рік та висловили повну довіру його керівнику.

Колектив дав високу оцінку роботи ректора університету у 2018 році. На спільному засіданні вченої ради та Конференції трудового колективу університету було прийнято рішення щодо позитивної оцінки діяльності ректора та всіх структурних підрозділів університету у 2018 році.

Даний звіт ректора університету проф. Лянного Ю.О. розміщено на сайті Сумського державного педагогічного університету імені А.С. Макаренка у вільному доступі.

**Ректор Сумського державного
педагогічного університету
імені А.С. Макаренка**

проф. Ю.О. Лянной

ЗМІСТ

1. ІСТОРІЯ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ УНІВЕРСИТЕТУ	3
1.1. Історична довідка	3
1.2. Ректор університету	7
1.3. Організаційна структура університету	12
2. КАДРОВА ПОЛІТИКА ТА КОРПОРАТИВНА КУЛЬТУРА	22
2.1. Наукові, науково-педагогічні кадри та працівники Університету.....	22
2.2. Здобуття наукових ступенів та вчених звань	23
2.3. Відзнаки науково-педагогічних працівників, співробітників та студентів	24
2.4. Корпоративна культура	25
3. ОСВІТНЯ ДІЯЛЬНІСТЬ ТА ВНУТРІШНЯ СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ОСВІТИ.....	27
3.1. Ліцензування та акредитація освітньої діяльності	30
3.2. Внутрішня система забезпечення якості освітньої діяльності	32
3.3. Формування контингенту студентів.....	34
3.4. Переведення відрахування та поновлення студентів	43
3.5. Підвищення якості методичного забезпечення навчального процесу .	46
3.6. Оцінювання якості підготовки фахівців	47
3.7. Організація і проведення практик	48
3.8. Робота екзаменаційних комісій	49
3.9. Планування та виконання навчального навантаження	51
3.10. Підвищення кваліфікації науково-педагогічних і педагогічних працівників.....	53
3.11. Працевлаштування випускників і студентів	54
3.12. Післядипломна освіта	55
4. ПРОФОРІЄНТАЦІЙНА, РЕКЛАМНО-ІНФОРМАЦІЙНА РОБОТА ТА ДОУНІВЕРСИТЕТСЬКА ПІДГОТОВКА	56
4.1. Висвітлення інформації про університет та навчання за допомогою ЗМІ, мережі Інтернет, інформаційних буклетів.....	57
4.2. Профорієнтаційні та рекламно-інформаційні заходи.....	59
4.3. Участь університету у «Ярмарках вакансій»	65

4.4. Відвідування батьківських та учнівських зборів у закладах освіти	65
4.5. Залучення студентства до профорієнтаційної роботи у період проходження виробничих педагогічних практик у закладах освіти ..	66
4.6. Організація навчального процесу на підготовчих курсах	67
4.7. Створення пункту реєстрації та безпосереднє проведення ЗНО	67
4.8. Консультаційний центр	67
5. НАУКОВО-ДОСЛІДНА ТА ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	68
5.1. Наукові школи	68
5.2. Фінансування науково-дослідної роботи	71
5.3. Показники наукової діяльності.....	72
5.3.1. Публікації.....	72
5.3.2. Конференції	75
5.3.3. Інтернет-присутність університету і викладачів у науко метричних базах даних.....	86
5.4. Підготовка науково-педагогічних кадрів в аспірантурі та докторантурі.....	87
5.5. Наукові видання	87
5.6. Спеціалізовані вчені ради.....	88
5.7. Традиційні та інноваційні наукові підрозділи	89
5.8. Трансфер технологій і комерціалізація наукових результатів	90
5.9. Співробітництво з науковими установами України.....	90
5.10. Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів і молодих учених.....	92
5.11. Студентська наукова діяльність	92
6. МІЖНАРОДНА ДІЯЛЬНІСТЬ УНІВЕРСИТЕТУ	94
6.1. Підготовка іноземних громадян	94
6.2. Участь університету у міжнародних освітніх проектах і програмах....	95
6.3. Співробітництво з міжнародними організаціями у рамках партнерських угод.....	96
6.4. Академічна мобільність викладачів та студентів, участь у закордонних відрядженнях	97
7. ПЕРЕВІРКА УНІВЕРСИТЕТУ ДЕРЖАВНОЮ ІНСПЕКЦІЄЮ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ УКРАЇНИ.....	98

8. РОБОТА НАУКОВОЇ БІБЛІОТЕКИ.....	101
8.1. Комплектування фонду	102
8.2. Електронно-інформаційні ресурси	103
8.3. Обслуговування користувачів. Упровадження автоматизованих технологій	104
9. РОЗВИТОК ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	107
9.1. Матеріально-технічна база.....	107
9.2. Локальна комп'ютерна мережа.....	108
9.3. Інтернет	109
9.4. Сайт.....	110
10. СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНА, ВИХОВНА ТА КУЛЬТУРНО- МИСТЕЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	111
10.1. Виховна робота.....	111
10.2. Національно-патріотичне виховання	112
10.3. Культурно-мистецька діяльність	117
10.4. Інформаційно-просвітницька діяльність	121
10.5. Соціально-гуманітарна робота.....	121
10.6. Соціальна робота з пільговими категоріями студентів.....	126
10.7. Співпраця з психологічною службою	127
11. РОБОТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ СЛУЖБИ	128
12. ПРАВОВА ТА АНТИКОРУПЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ	140
13. СПОРТИВНО-МАСОВА РОБОТА ТА ДОСЯГНЕННЯ У СПОРТІ.....	142
13.1. Університетські спортивні заходи, які відбулися протягом року:....	142
13.2. Здобувають студентів на Всеукраїнському та міжнародному рівні	145
14. ФІНАНСОВО-ГОСПОДАРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ.....	146
14.1. Фінансові надходження та витрати університету	146
14.2. Платні освітні та інші послуги.....	148
14.3. Заробітна плата працівників	149
14.4. Стипендіальне забезпечення	150
14.5. Фінансування студентського самоврядування.....	151
15. МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ УНІВЕРСИТЕТУ ТА РОЗВИТОК ІНФРАСТРУКТУРИ.....	152

15.1. Господарська діяльність	152
15.2. Ботанічний сад.....	153
15.3. Біологічний стаціонар Вакалівщина	155
15.4. Зміцнення навчально-матеріальної бази університету	157
16. ІМІДЖЕВІ ЗАХОДИ УНІВЕРСИТЕТУ НА 2018-2019 навчальний рік...	167
17. ЗВІТНІСТЬ	173

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
імені А.С. МАКАРЕНКА

вул. Роменська, 87, м. Суми, 40002, факс (0542) 22-15-17, тел. (0542) 68-59-02
E-mail: rector@spu.sumy.ua

Підп. до друку 27.12.2018.
Формат 60x84/8. Гарнітура Times New Roman.
Папір офсетний. Друк офсетний. Ум. друк. арк. 10,46.
Ум. фарб.-відб. 10,46. Обл.-вид. арк. 6,83.
Тираж 30 пр. Вид. № 99.

Видавець і виготовлювач:
ФОП Цьома С.П. 40002, м. Суми, вул. Роменська, 100.
Тел.: 066-293-34-29.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
серія ДК, № 5050 від 23.02.2016.